

Gewaarmerkt als
behorende bij besluit
8 december 2020

Ruimtelijke onderbouwing zonnepark Eeker- weg

Gemeente Midden-Groningen
Definitief

titel rapport
**Ruimtelijke onderbou-
wing zonnepark Eeker-
weg**

datum
13 oktober 2020

projectnummer
P03062_5

opdrachtgever
**Solarfields en Coöpera-
tie Eekerpolder**

BRO
Projectleider
SvdS
Projectteam
TA

bron Kaft
BRO

BRO
Bosscheweg 107
5282 WV Boxtel
T +31 (0)411 850 400
E info@bro.nl
www.bro.nl

BRO
Ruimte | om in te leven

*“Als we anderen de ruimte niet gunnen zullen we zelf steeds
meer opgesloten raken.”*

Prof. Hans Galjaard

Inhoudsopgave

1 Inleiding	3
2 Gebieds- en projectprofiel	4
2.1 Gebiedsprofiel	4
2.2 Projectprofiel	5
3 Beleid	8
3.1 Rijksbeleid	8
3.1.1 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte	8
3.1.2 Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro)	8
3.1.3 Ladder voor duurzame verstedelijking	8
3.2 Provinciaal beleid	9
3.2.1 Provinciale Omgevingsvisie en Omgevingsverordening	9
3.3 Gemeentelijk beleid	10
3.3.1 Zonneparken in Midden-Groningen	10
4 Onderzoek	13
4.1 Economische uitvoerbaarheid	13
4.2 Milieuaspecten	13
4.2.1 Bodem	13
4.2.2 Geluid (wegverkeerslawaaï)	13
4.2.3 Luchtkwaliteit	13
4.2.4 Geur	14
4.2.5 Externe veiligheid	14
4.2.6 Milieuzonering	14
4.2.7 Archeologie en cultuurhistorie	15
4.2.8 Flora en fauna	16
4.2.9 Leidingen en infrastructuur	17
4.2.10 Verkeerskundige aspecten	17
4.2.11 Waterparagraaf	18
4.3 M.e.r.-beoordeling	19
5 Afweging belangen	20

Bijlagen:

Bijlage 1: Landschappelijke inpassing
Bijlage 2: Quicksan flora en fauna
Bijlage 3: Aeriusberekening
Bijlage 4: Waterparagraaf

1 Inleiding

Initiatiefnemer Solarfields Nederland en coöperatie Eekerpolder wil op een deel van de gronden, onder het (toekomstige) windpark N33, gelegen aan de Eekerweg, een zonnepark oprichten (van circa 68,5 hectare) ter plaatse van de agrarische (weide) gronden. Het zonnepark kan hierdoor onder andere vele huishoudens aan (duurzame) energie voorzien. Naast de realisatie van het zonnepark zal de locatie ook landschapelijk worden ingepast, welke een bijdrage kan leveren aan de aanwezige landschapsstructuren en waarden. Hierbij is ook specifiek aandacht besteed aan het principe meervoudig ruimtegebruik.

Het voornemen is niet in overeenstemming met het ter plaatse geldende bestemmingsplan 'Buitengebied' (van de voormalige gemeente Menterwolde, vastgesteld op 14 november 2013). In figuur 1 is een uitsnede van de vigerende bestemmingsplannen opgenomen, met daarin een globale aanduiding van het plangebied.

Voor de realisatie van het zonnepark dient derhalve een omgevingsvergunning ten behoeve van het afwijken van het geldende bestemmingsplan te worden aangevraagd. Daarbij wordt toepassing gegeven aan artikel 2.12, eerste lid, sub a onder 3 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Ten behoeve van de omgevingsvergunningaanvraag, dient een ruimtelijke onderbouwing te worden opgesteld, waarin aangetoond wordt, dat het initiatief in overeenstemming met het beginsel van een goede ruimtelijke ordening is. De voorliggende ruimtelijke onderbouwing voorziet hierin.

Opgave

Het opwekken van zonne-energie levert een belangrijke bijdrage aan het Klimaatakkoord waarvan de landelijke doelstelling is bepaald op een CO₂-reductie van 49% in 2030 en CO₂-neutraliteit in 2050. De provincie Groningen heeft een ambitieus energieprogramma. Gestreefd wordt naar een aandeel hernieuwbare energie van 21% in 2020, oplopend naar 60% in 2035 en uiteindelijk resulterend in 100% hernieuwbare energie in 2050. Dit vraagt om versnelling op het gebied van energiebesparing, de ontwikkeling van hernieuwbare

energie (wind, zon, biomassa). De ontwikkeling kan hieraan een belangrijke bijdrage aan leveren.

Opbouw ruimtelijke onderbouwing

Deze ruimtelijke onderbouwing is als volgt opgebouwd: in hoofdstuk 2 worden het gebiedsprofiel en het projectprofiel beschreven. Vervolgens komt in hoofdstuk 3 het rijks-, provinciaal en gemeentelijk beleidskader aan de orde. In hoofdstuk 4 komt de toetsing aan de milieu- en overige onderzoeksaspecten aan bod. Hoofdstuk 5 beschrijft de belangenafweging en vormt daarmee een conclusie.

Figuur 1: Uitsnede vigerende bestemmingsplannen.

2 Gebieds- en projectprofiel

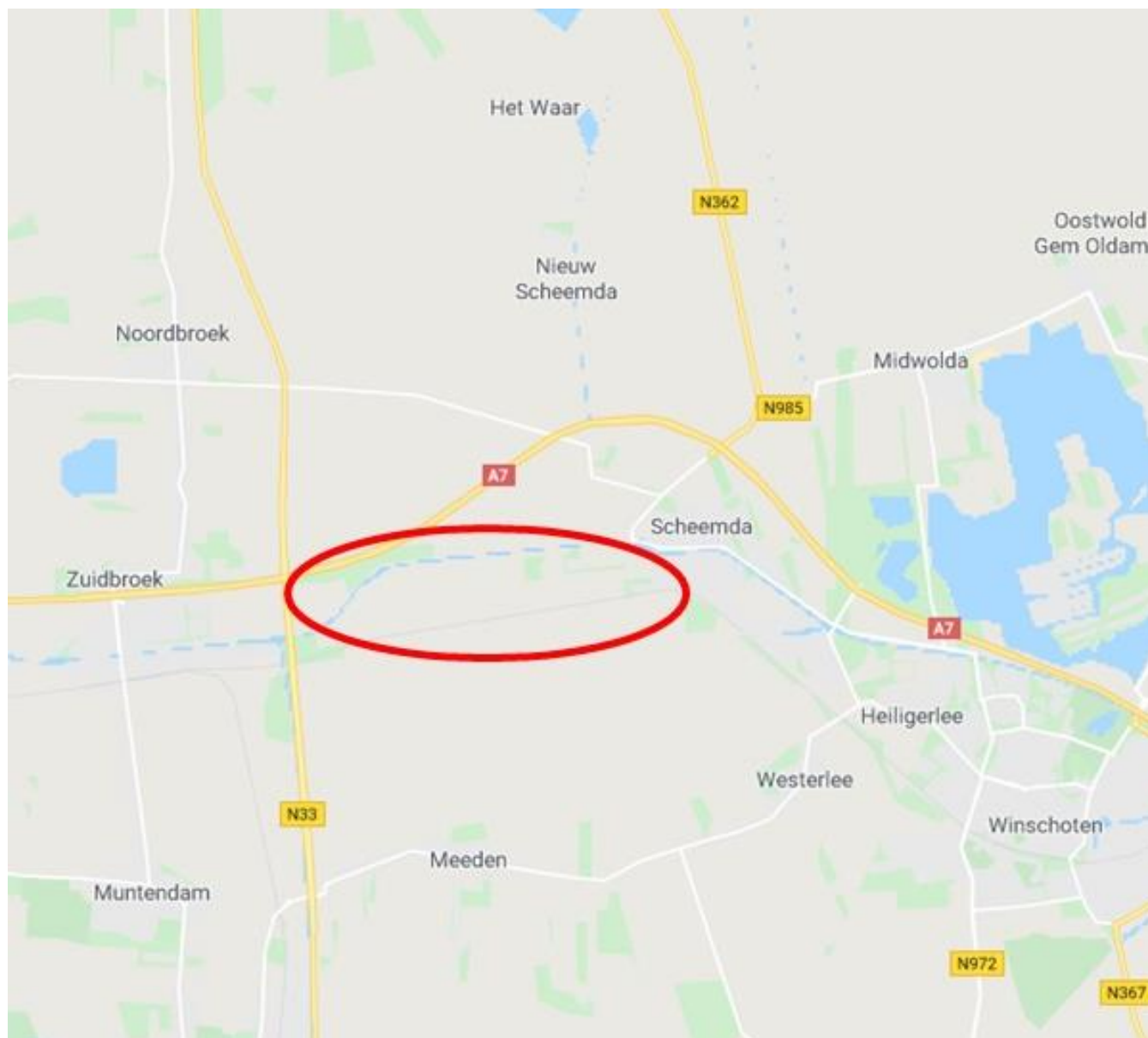
2.1 Gebiedsprofiel

Het besluitgebied waarop de omgevingsvergunningaanvraag en de voorliggende ruimtelijke onderbouwning van toepassing zijn, betreft een aantal gronden gelegen tussen de A7 en de Eekerweg. Het betreft de percelen MDN02, sectie F, 7, 8, 9, 110, 211, 212, 213, 240, 241, 252, 257, 258, 259, 264, 265, SDW00, sectie I, 562 en 724., met een totale grootte van circa 68,5 hectare. In figuur 2 is de ligging van de projectlocatie in groter verband weergegeven.

Het projectgebied ligt in het buitengebied van de gemeente Midden-Groningen ten oosten van de plaats Scheemda. De huidige projectlocatie is thans onbebouwd en in de toekomst wordt op een deel van deze gronden de windpark N33 gerealiseerd.

De locatie wordt aan de noordzijde begrensd door de A7 en aan de westzijde de N33. In de omgeving is nagenoeg geen bebouwing aanwezig. Ten zuiden van het plangebied ligt het dorp Meeden, op een afstand van circa 2,7 kilometer.

De keuze om onder de toekomstige windmolens een zonnepark te realiseren past bij de doelstelling van meervoudig ruimtegebruik. Met het realiseren van een zonnepark, in combinatie met de toekomstige windpark, kan er efficiënt gebruik worden gemaakt van de netinpassing voor de afzet van stroom.

Figuur 2: Ligging planlocatie.

2.2 Projectprofiel

De initiatiefnemers willen binnen het besluitgebied op de thans onbebouwde gronden een zonnepark oprichten. De totale oppervlakte van de zonneweide is ca. 68,5 hectare. De zonnepanelen zullen conform de huidige verkavelingsstructuur worden aangelegd in een zuid opstelling.

Doel van het initiatief is om de gronden door middel van zonne-energie bedrijfsmatig te exploiteren. Met het initiatief wordt bijgedragen aan verduurzaming van de regio, door op een daarvoor passende locatie zonne-energie op te wekken. De zonneweide kan voor veel huishoudens van stroom voorzien en levert dus een significante bijdrage aan de transitie naar vormen van duurzame, groene energie.

In eerdere plannen waren er ideeën om ook de noordzijde van de Eekerweg binnen het zonnepark mee te nemen. Dit gebied ligt binnen de gemeente Oldambt. Deze gemeente heeft nog geen beleid voor zonneparken vastgesteld. Er is al wel een ambtelijke verkenning gedaan. Verwachting is dat er eind 2020/ begin 2021 beleid wordt vastgesteld omtrent de aanleg van grondgebonden zonneparken. Vermoedelijk gaat het beleid uit van maximaal 100 hectare. Omdat de gemeente waarschijnlijk niet meewerkt aan verzoeken vooruitlopend op het beleid is de ontwikkeling van de locatie tussen het Winschoterdiep en de Eekerweg onzeker. Inmiddels zijn er diverse gesprekken geweest met beide gemeenten, provincie en Solarfields. Na een aanvankelijk positieve grondhouding van beide gemeenten is er tijdens het maatwerkproces in juni 2020 gesproken over een gefaseerde ontwikkeling van de planlocatie Eekerpolder. Daarnaast is de wens uitgesproken de initiële planlocatie te vergroten tot aan de Vogelzangsterweg (oostzijde).

Voorgaande heeft Solarfields doen besluiten het plan gefaseerd uit te voeren, met als eerste fase het gebied dat gelegen is binnen de gemeente Midden-Groningen (zuid), wat het huidige plangebied betreft. Voor het zuidelijke deel wordt een vergunningtraject opgestart, voor het noordelijke deel is eerst een (positief) standpunt/ beleid nodig van Oldambt.

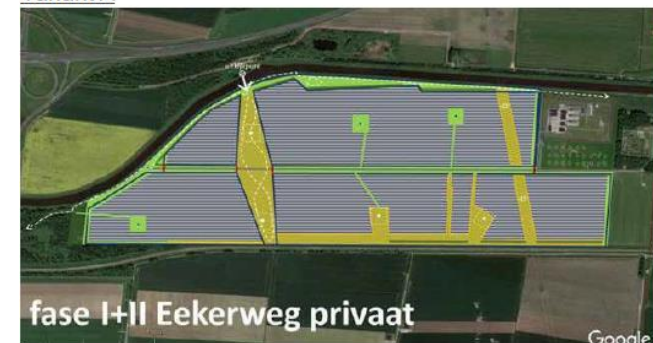
Met deze uitgangspunten zijn twee ruimtelijke concepten opgesteld (aangedragen door het Provinciaal bouwheerschap die een eindsituatie vormen voor het totale plangebied, waarbinnen fase 1 kan worden gerealiseerd (zie figuur 3).

Ten behoeve van een goede landschappelijke inpassing van zonneweide in de omgeving is een landschappelijk inpassingsplan opgesteld. In de uitgevoerde landschappelijke inpassing is de inpassing van het zuidelijke deel uitgewerkt en toegelicht, vanuit een ontwikkelperspectief op het totale plangebied. Op deze manier kan er ook zonder aanleg van het noordelijke deel sprake zijn van een goede landschappelijke inpassing, waarbij een eventuele noordelijke uitbreiding eenvoudig te maken is in een latere fase. Beide varianten zijn slechts eerste ideeën en dienen nader uitgewerkt en getoetst te worden, wel maakt deze simpele verbeelding inzichtelijk hoe met ruimte en dus kwaliteit kan worden geschoven. De exacte invulling zal in het vervolgproces vorm krijgen.

Het ontwikkelperspectief gaat uit van de versterking van landschappelijke structuren en kenmerken, waarbinnen ruimte ontstaat voor de aanleg van zonnepanelen. Er bestaat een wisselwerking tussen deze componenten, waarin de toevoeging van panelen de landschapontwikkeling mogelijk maakt en andersom.

In de huidige situatie is er sprake van voornamelijk onbebouwd agrarisch open landschap. Belangrijk vertrekpunt is dat de locatie aansluit bij omgevingskenmerken, karakter,

Variant A

Variant B

Figuur 3: Varianten Eekerweg

maat en schaal. Zowel ruimtelijk als functioneel gezien past de beoogde zonneweide in voorgestelde omgeving. Bij het opstellen van de landschappelijke inpassing is rekening gehouden met het provinciaal en gemeentelijk beleid ten aanzien van het ontwerp van zonnepanelen (Handreiking Locatiekeuze en Ontwerp Zonneparken en Beleid zonneparken Midden-Groningen) beschrijft. Maatwerk is hierbij van belang.

Met dit park is ca. 51,7 van de ca. 68,4 hectare ingericht als panelenveld (incl. tussenruimte). Om het zonnepark zo eenduidig op te lijnen is er gekozen voor panelen in lijn met de verkavelingsrichting. Hierbij is passend dat de benodigde transformatoren ook rust en regelmaat uitstralen. De landschappelijke inpassing is gebaseerd op de landschappelijke studie die is verricht naar aanleiding van onderhavig project (zie bijlage 1). Hierbij is rekening gehouden met verschillende relevante beleidskader. Voor een uitgebreide onderbouwing van de gemaakte keuzes en onderbouwing wordt dan ook naar de bijlagen verwezen.

Uit de landschappelijke studie worden de volgende ruimtelijke voorwaarden gesteld aan het zonnepark:

- stellingen op gelijke hoogte tot maximaal 2,5m;
- opstellingsrichting is zuid;
- afstand tussen de rijen is 2m;
- geen hekwerken langs de randen;
- de zonnepanelen worden zodanig op het veld aangebracht dat deze in de toekomst gemakkelijk te verwijderen zijn;
- transformatorstations uitvoeren in een donker grijze kleurstelling met een groen (sedum) dak;
- transformatorstations georganiseerd langs één centrale lijn op onderling gelijke afstand.

Concreet zijn de volgende maatregelen voorgesteld:

1. panelen in lijn met verkavelingsrichting;
2. transformatoren binnenplannen opnemen;
3. aanleg brede watergang langs randen;
4. profiel Eekerweg handhaven, overgang inkleden met robuust struweel en brede bloem- en kruidenrijke bermen;
5. aanplant gefragmenteerde bomenrij en groepjes struiken;
6. ontwikkeling kruiden- en faunarijk grasland.

Naast de landschappelijke inpassing is ook gekeken naar mogelijke positieve effecten van de inrichtingsmaatregelen. Rondom het gehele zonnepark zal bloem- en kruidenrijk grasland worden aangeplant welke de biodiversiteit (van o.a. insecten) zal stimuleren. Vanwege de vrije ruimte tussen de panelen (2 meter) blijft lichtinval op de gronden gewaarborgd waardoor vegetatie hierdoor (kan) blijven ontwikkelen, ook vanwege een verbeterde verdeling van de afwatering van regenwater. Door het verbreden van de bestaande watergang rondom het plangebied zal daarnaast ook de flora en fauna worden versterkt. Het advies is om de ontwikkeling van flora en fauna en wijzigingen op biodiversiteit te monitoren, zodat tijdig in het beheer aanpassingen kan plaatsvinden om de ecologische meerwaarde van het project te versterken.

Er zullen geen nieuwe (verharde) toegangswegen worden aangelegd voor het zonnepark. Voor het onderhoud zullen wel verharde onderhoudspaden worden aangelegd, met een breedte van 3 meter. De verhardingen zal daarmee minimaal zijn. Tevens worden er geen onderhoudspaden aangelegd binnen de archeologische zones en/of leidingen.

De voorgestelde inrichtingsmaatregel, namelijk het verbreden van de bestaande watergang, doorkruist op bepaalde gedeelte de archeologische beschermingszones en leidingzones (van het windpark). Er is in deze aanvraag ervoor gekozen om deze werkzaamheden buiten de aanvraag te laten en vormen daarmee dan ook geen onderdeel uit van onderhavige ruimtelijke onderbouwing.

In de bijlage is een uitgebreide verantwoording te lezen van de landschapskenmerken van het gebied en de keuze voor de gekozen landschapsmaatregelen in relatie tot het beleid en ontwerpprincipes. Dit vormt een wezenlijk onderdeel van

onderhavige ruimtelijke onderbouwing. In figuur 4 is een uitsnede opgenomen van de beoogde ontwikkeling en de landschappelijke inpassing.

In het bestemmingsplan 'Buitengebied' wordt in artikel 3.6.1. aangegeven dat binnen de bestemming 'Agrarisch' voor het aanleggen van ondergrondse of bovengrondse transport-, energie- en/of telecommunicatiekabels en/of -leidingen een aanlegvergunning noodzakelijk is. Hierbij dient te worden aangetoond dat de werkzaamheden geen onevenredige afbreuk doen aan de natuurlijke en landschappelijke waarden van het open landschap, de cultuurhistorische en archeologische waarden en de gebruiksmogelijkheden van aangrenzende gronden. De aanleg van de leidingen zullen onderdeel zijn van de aanvraag omgevingsvergunning. Middels de landschappelijke inpassing is aangetoond dat de aanleg geen onevenredige afbreuk doet aan de genoemde waarden. Voor de concrete aanlegwerkzaamheden wordt verwezen naar de bijlagen die bij de aanvraag worden ingediend.

Figuur 4: Uitsnede landschappelijke inpassing. Voor een vergrote weergave en toelichting wordt verwezen naar de bijlagen.

3 Beleid

In dit hoofdstuk wordt aandacht besteed aan het relevante rijks-, provinciaal en gemeentelijk beleid.

3.1 Rijksbeleid

3.1.1 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

Op 13 maart 2012 is de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) vastgesteld. In deze Structuurvisie staan de (rijks)plannen voor ruimte en mobiliteit. Het Rijk zet zich voor wat betreft het ruimtelijk- en mobiliteitsbeleid in voor een concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig Nederland. In de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte worden drie hoofddoelen genoemd om Nederland concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig te houden voor de middellange termijn (2028):

- het vergroten van de concurrentiekracht van Nederland door het versterken van de ruimtelijk-economische structuur van Nederland;
- het verbeteren, in stand houden en ruimtelijk zekerstellen van de bereikbaarheid waarbij de gebruiker voorop staat;
- het waarborgen van een leefbare en veilige omgeving waarin unieke natuurlijke en cultuurhistorische waarden behouden zijn.

Voor de drie rijksdoelen worden de onderwerpen van nationaal belang benoemd, waarmee het Rijk aangeeft waarvoor het verantwoordelijk is en waarop het resultaten wil boeken. Het realiseren van een zonneweide draagt bij aan het verduurzamen van de opwekking van energie en energietransitie, hetgeen een speerpunt in het rijksbeleid is en een opgave waarvan de urgentie en noodzaak niet ter discussie staan. Gelet op de omvang van het initiatief en het vermogen dat de zonnepanelen kunnen leveren, genoeg voor het leveren van stroom aan vele huishoudens op jaarbasis,

levert het initiatief hieraan een wezenlijke bijdrage. Voor het overige is er sprake van een lokale ontwikkeling, waarbij geen nationale belangen uit de SVIR direct in het geding zijn.

3.1.2 Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro)

Het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) is eind december 2011 in werking getreden. In het Barro zijn de nationale belangen, die juridische borging vereisen, opgenomen. Het Barro is gericht op doorwerking van de nationale belangen in gemeentelijke ruimtelijke plannen. Het Barro heeft geen gevolgen voor dit plan, aangezien er geen nationale belangen in het geding zijn en het initiatief zoals beschreven bijdraagt aan een cruciale opgave vanuit het rijksbeleid.

3.1.3 Ladder voor duurzame verstedelijking

Op 1 oktober 2012 is het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) gewijzigd, en is de 'ladder voor duurzame verstedelijking' daaraan toegevoegd. De ladder ondersteunt gemeenten en provincies in vraaggerichte programmering van hun grondgebied, het voorkomen van overprogrammering en de keuzes die daaruit volgen. De ladder voor duurzame verstedelijking is in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) geïntroduceerd.

Doel van de ladder voor duurzame verstedelijking is een goede ruimtelijke ordening door een optimale benutting van de ruimte in stedelijke gebieden. Het Rijk wil met de introductie van de ladder vraaggerichte programmering bevorderen. De ladder beoogt een zorgvuldige afweging en transparante besluitvorming bij alle ruimtelijke en infrastructurele besluiten. Per 1 juli 2017 is een nieuwe versie van de ladder van kracht. De toelichting bij een bestemmingsplan (of een ruimtelijke onderbouwing) dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling

mogelijk maakt, dient volgens deze nieuwe versie van de ladder een beschrijving te bevatten van de behoefte aan die ontwikkeling. Indien het bestemmingsplan die ontwikkeling mogelijk maakt buiten het bestaand stedelijk gebied, dient een motivering te worden gegeven waarom niet binnen het bestaand stedelijk gebied in die behoefte kan worden voorzien.

De ladder voor duurzame verstedelijking is ook van toepassing op initiatieven, die middels een uitgebreide omgevingsprocedure worden toegestaan, zoals in het onderhavige geval aan de orde is.

De voorgenomen ontwikkeling betreft de realisatie van een zonneweide met een oppervlakte van circa 68,5 hectare in het landelijk gebied van de gemeente Midden-Groningen. De gronden hebben in de huidige situatie een agrarische bestemming, waarbij de huidige gronden grotendeels zullen worden benut ten behoeve van windpark N33. De desbetreffende gronden kunnen op dit moment niet effectief worden gebruikt voor de agrarische bedrijfsvoering. Initiatiefnemers willen daarom graag een nieuwe invulling geven aan het gebied door tussen de windmolens een zonnepark te realiseren, welke bijdraagt aan de transitie naar duurzame energie.

De eerste vraag die moet worden beantwoord, is of de beschreven ontwikkeling een nieuwe stedelijke ontwikkeling betreft. Dit begrip is gedefinieerd als: "De ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen".

Een zonneweide wordt gelet op deze definitie niet beschouwd als een stedelijke ontwikkeling. Dit blijkt uit de handreiking van het Rijk en is ook gezien de doelstelling van de ladder begrijpelijk. Immers heeft deze tot doel om leegstand te voorkomen. De realisatie van een zonneweide leidt

niet tot leegstand. De ladder voor duurzame verstedelijking is dan ook niet van toepassing. Vanuit een oogpunt van goede ruimtelijke ordening en het motiveren van de locatiekeuze voor het initiatief, worden enkele aspecten uit de ladder niet-temin besproken.

Het energievraagstuk, waarbij energietransitie een essentiële component is, is een vraagstuk van (boven)nationaal belang. Het Rijk legt echter ook nadrukkelijk medeverantwoordelijkheid neer bij andere partijen, zoals provincies, gemeenten, maar ook marktpartijen. De behoefte aan duurzame en toekomstbestendige vormen van energie is evident en initiatieven zoals het onderhavige, die kunnen bijdragen aan de noodzakelijke energietransitie worden dan ook gestimuleerd. In dit opzicht past het initiatief in het rijksbeleid, zoals doorvertaald in de ladder voor duurzame verstedelijking.

Een ander aspect van de ladder betreft het duurzaam ruimtegebruik. Dit betekent, dat uitbreiding van het ruimtebeslag in beginsel binnen bestaand stedelijk gebied moet worden opgevangen. Het onderhavige besluitgebied ligt buiten het bestaand stedelijk gebied. Het initiatief voorziet in de realisatie van een zonneweide met een oppervlakte van circa 80 hectare. Het realiseren van een zonneweide met een dergelijke oppervlakte is binnen bestaand stedelijk gebied niet reëel. Daarom ligt het voor de hand, dat dergelijke ontwikkelingen buiten het bestaand stedelijk gebied worden ontplooid. Onderhavige locatie is daarvoor geschikt, omdat optimaal gebruik kan worden gemaakt van de bestaande netvoorzieningen. De zonneweide kan bovendien op een zorgvuldige wijze landschappelijk worden ingepast; daarvoor is voldoende ruimte aanwezig.

Concluderend kan gesteld worden dat de ontwikkeling passend is op deze locatie binnen de uitgangspunten van de Ladder voor duurzame verstedelijking.

3.2 Provinciaal beleid

3.2.1 Provinciale Omgevingsvisie en Omgevingsverordening

Provinciale Staten van de Provincie Groningen hebben op 1 juni 2016 de Provinciale Omgevingsvisie 2016-2020 vastgesteld, waarin het provinciaal beleid voor de fysieke leefomgeving is neergelegd. Tegelijkertijd met de Provinciale Omgevingsvisie is de Provinciale Omgevingsverordening vastgesteld. In deze verordening zijn regels vastgelegd om het beleid van de provincie te waarborgen. De Provinciale Omgevingsvisie en de Provinciale Omgevingsverordening zijn meerdere malen gewijzigd en voor het laatste geconsolideerd op 20 februari 2019.

Het projectgebied is gelegen binnen de aanduiding 'buitengebied' van de Omgevingsvisie en Omgevingsverordening. De provincie stimuleert de opwek en het gebruik van zonne-energie binnen het buitengebied. Een belangrijk voorwaarde is dat het zonnepark landschappelijk wordt ingepast, waardoor de ruimtelijke kwaliteit wordt gewaarborgd. In paragraaf 2.2 van onderhavige ruimtelijke onderbouwing en bijlage 1 is beschreven dat bij de planontwikkeling rekening is gehouden met de ruimtelijke kwaliteit ter plaatse. Conform de visie van de provincie ligt het plangebied niet binnen het NNN.

De provincie hanteert de volgende voorkeursvolgorde:

1. aansluitend aan het stedelijk gebied vanaf 1 ha en
2. aangrenzend aan een bouwblok in het buitengebied en
3. los in het buitengebied.

De beoogde zonnepark betreft een grootte van circa 80 hectare. Het zonnepark grenst niet aan stedelijk gebied dan wel een aangrenzend bouwblok. Voor zonneparken los in het buitengebied dient de gemeente, op basis van een gemeentelijke gebiedsvisie zonne-energie, GS te verzoeken om een

locatie aan te wijzen. Uitzondering hierop vormen zonneparken die gesitueerd worden op een gesloten stortplaats, een voormalig slibdepot, of een bedrijfsterrein ten behoeve van gaswinning en gastransport. In paragraaf 3.3 is het beleidskader voor zonneparken binnen de gemeente Midden-Groningen beschreven. Hieruit blijkt dat de locatie in de beleidskader is aangewezen als kansgebied voor een zonnepark. Voor de uitwerking hiervan wordt verwezen naar paragraaf 3.3.

Naast bovenstaande voorwaarden is het provinciaal beleid ten aanzien van zonneparken nader geconcretiseerd in de Omgevingsverordening.

De provinciale regels voor zonneparken zijn vastgelegd in afdeling 2.21 Zonneparken van de Omgevingsverordening.

Artikel 2.42.1 Zonneparken

1. Een bestemmingsplan voorziet niet in de plaatsing van zonneparken.
2. In afwijking van het eerste lid kan een bestemmingsplan voorzien in het plaatsen van zonneparken voor een periode van maximaal 30 jaar:
 - a. binnen het stedelijk gebied;
 - b. aansluitend aan het bestaand stedelijk gebied indien het zonnepark ruimtelijk ondergeschikt is aan het aangrenzende bestaand stedelijk gebied, en de omvang van het zonnepark kleiner is dan 10.000 m² en de maatwerkmethode is toegepast onder begeleiding van een onafhankelijke, of een bij de gemeente werkzame deskundige op het gebied van stedenbouw en landschapsarchitectuur;
 - c. aansluitend aan het bestaand stedelijk gebied indien het zonnepark ruimtelijk ondergeschikt is aan het aangrenzende bestaand stedelijk gebied, en de omvang van het zonnepark groter is dan 10.000 m²

- en de maatwerkmethode is toegepast onder begeleiding van een bij de provincie werkzame deskundige op het gebied van stedenbouw en landschapsarchitectuur;
- d. binnen een bouwvlak in het buitengebied en/of daaraan aansluitend, mits het zonnepark zich ruimtelijk manifesteert als een hecht geheel met het bouwvlak en daar qua maatvoering ondergeschikt aan is, en de maatwerkmethode is toegepast onder begeleiding van een bij de provincie werkzame deskundige op het gebied van stedenbouw en landschapsarchitectuur;
 - e. op een voormalig slibdepot, op een bedrijfsterrein ten behoeve van gaswinning en gastransport, of op een gesloten stortplaats als de maatwerkmethode is toegepast onder begeleiding van een bij de provincie werkzame deskundige op het gebied van stedenbouw en landschapsarchitectuur;
 - f. op door Gedeputeerde Staten, op basis van een gemeentelijke gebiedsvisie zonne-energie aangewezen locaties en de maatwerkmethode is toegepast onder begeleiding van een bij de provincie werkzame deskundige op het gebied van stedenbouw en landschapsarchitectuur.
3. Aan de omvang, situering, en inrichting van het zonnepark als bedoeld in het tweede lid, dient een inrichtingsplan ten grondslag te liggen, waarbij in ieder geval rekening is gehouden met achtereenvolgens:
 - a. de historisch gegroeide landschapsstructuur;
 - b. de afstand tot andere ruimtelijke elementen;
 - c. een evenwichtige ordening en in de omgeving passende maatvoering en vormgeving van de voorzieningen voor de opwekking van zonne-energie.
 4. Het bestemmingsplan biedt inzicht in de mogelijkheid voor omwonenden om te participeren in de ontwikkeling en opbrengst van het zonnepark.
 5. Het tweede lid is niet van toepassing voor zover het bestemmingsplan betrekking heeft op het op kaart 6 aangegeven 'NNN-beheergebieden', 'NNN-natuurgebieden', 'NNN-beheer aanpassingsgebied', 'NNN-natuur aanpassingsgebied', het 'Zoekgebied robuuste verbindingszone' of de 'bos- en natuurgebieden buiten het Natuurnetwerk Nederland'.

Artikel 2.42.2 Borging uitvoering inrichtingsplan

1. Een bestemmingsplan als bedoeld in artikel 2.42.1, tweede lid, stelt regels die ervoor zorgen dat:
 - a. bebouwing en voorzieningen, geen bouwwerken zijnde, slechts overeenkomstig het inrichtingsplan worden gebouwd of aangelegd; en
 - b. de aanleg en instandhouding van de in voorkomend geval in het inrichtingsplan opgenomen beplanting wordt geborgd in de vorm van een voorwaardelijke verplichting.
2. Aan burgemeester en wethouders kan de bevoegdheid worden toegekend om het inrichtingsplan op het punt van de erfbeplanting te wijzigen onder dezelfde aanplant- en instandhoudingsverplichtingen, als dat vanwege onvoorziene omstandigheden nodig is.

De Verordening biedt de ruimte voor de realisatie van zonneparken voor een maximale periode van 30 jaar. Het zonnepark is gesitueerd binnen het buitengebied.

Voor het zonnepark is een landschapsplan opgesteld (zie bijlage 1 en paragraaf 2.2 Hiermee is rekening gehouden met de aanwezige landschapsstructuur, situering ten opzichte van de bestaande woningen en afstand tot andere ruimtelijke elementen. Tevens is het zonnepark niet gelegen in of in de nabijheid van een NNN-gebied dan wel een ander natuurgebied.

Verder biedt initiatiefnemer de mogelijkheid voor omwonenden om te participeren bij de realisatie en onderhoud van het zonnepark. Over de mogelijkheden hiervan zal de omgeving in het verdere verloop van het traject worden geïnformeerd.

Geconcludeerd kan worden dat het initiatief in lijn is met de provinciale omgevingsvisie en omgevingsverordening.

3.3 Gemeentelijk beleid

3.3.1 Zonneparken in Midden-Groningen

De raad heeft op 28 november 2019 het beleid 'Zonneparken in Midden-Groningen' gewijzigd vastgesteld. Het beleid is bedoeld als ruimtelijk toetsingskader voor het beoordelen van aanvragen voor (grondgebonden) zonneparken.

In de gemeentelijke Duurzaamheidsvisie is aangegeven dat in 2030 de winning van het Groningse aardgas volledig wordt stopgezet. Doelstelling is om de CO₂-uitstoot binnen de gemeente met 55% terug te brengen. Hiermee wordt ook voldaan aan de landelijke doelstellingen zoals vastgelegd in het Klimaatakkoord. In de loop van 2020 wordt de 'Regionale Energie Strategie' verwacht, waarin de strategie en uitgangspunten voor de transitie naar duurzame energie van de regio is verwerkt.

De gemeente Midden-Groningen wil alvast hierop voorsorteren, waarin tot 2030 de mogelijkheid wordt geboden om 1.900 ha aan zonnepanelen te realiseren binnen de gemeente. Om dit in goede banen te leiden wordt beoogd dat tot 2025 ruimte wordt geboden voor maximaal 600 hectare aan zonnepanelen.

De gemeente maakt een onderscheid tussen kleinschalige lokale initiatieven (< 5 hectare) en grootschalige zonneparken (>5 hectare). Het zonnepark welke hier wordt beoogd

heeft een omvang van circa 80 hectare en valt derhalve onder de categorie grootschalige zonnepark. Om verrommeling van het landschap te voorkomen heeft de gemeente een aantal locaties aangewezen, die als kansrijk worden geacht voor de realisatie van een grootschalig zonnepark. Deze gebieden zijn:

1. de zones langs de infrastructuurlijnen:
 - a. de A7 inclusief de economische zone bij Hoogezand, Sappemeer en Zuidbroek;
 - b. de sporen Groningen-Leer en Zuidbroek-Stads kanaal;
 - c. de kanalen Winschoterdiep en A.G. Wildervanckkanaal;
2. de N33;
3. het (energie)landschap ten zuidoosten van het klaverblad A7-N33;
4. het buitengebied en de dorpen;
5. het veenkoloniaal gebied.

Het projectgebied is gelegen binnen de kansrijke locatie Omgeving klaverblad A7-N33 en trafostation Meeden (zie ook figuur 4). In de beleidsvisie wordt beschreven dat het gebied deel uitmaakt van het windpark N33. De combinatie van windturbines en zonnepanelen maken een efficiënte benutting van de kabelinfrastructuur mogelijk. Verder zal het zonnepark achter het bebouwingslint komen te liggen, met daarbij ook een bufferzone tot de bestaande woningen.

Voor het zonnepark is een inrichtingsplan opgesteld die rekening houdt met de algemene toetsingscriteria voor alle zonneparken binnen de gemeente Midden-Groningen. Het zonnepark gaat niet ten koste van de bestaande landschapsstructuren, houtsingels en sloten. Tevens is er geen sprake van een beschermd dorpsgezicht.

De gemeente hecht veel waarde aan participatie met de omgeving. Door initiatiefnemer zal een participatieplan worden

Figuur 5: Kaart kansrijke locatie grootschalige zonneparken (Beleid zonneparken gemeente Midden-Groningen).

opgesteld waarbij wordt besproken hoe omwonenden worden betrokken, maar ook welke financiële participatiemogelijkheden aanwezig zijn.

Geconcludeerd kan worden dat het initiatief in lijn is met het gemeentelijk beleid.

4 Onderzoek

Bij de realisatie van de ontwikkeling dient rekening gehouden te worden met (milieu)aspecten vanuit de omgeving en op de omgeving. Het onderzoek naar de relevante milieu- en omgevingsaspecten wordt in de navolgende paragrafen beschreven.

4.1 Economische uitvoerbaarheid

Op 1 juli 2008 zijn samen met de Wet ruimtelijke ordening (Wro) bepalingen omtrent de grondexploitatie in werking getreden. In afdeling 6.4 van de Wro is bepaald dat de gemeente verplicht is bij het vaststellen van een planologische maatregel die mogelijkheden schept voor een bouwplan zoals bepaald in artikel 6.2.1 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro), maatregelen te nemen die verzekeren dat de kosten die gepaard gaan met de ontwikkeling van de locatie worden verhaald op de initiatiefnemer van het plan. Dit betekent dat er voor de gemeente een verplichting bestaat om de kosten, die gepaard gaan met een bouwplan, te verhalen op de initiatiefnemer. Deze verplichting vervalt indien de gronden volledig in eigendom zijn van de gemeente.

In het voorliggende geval is geen sprake van een bouwplan in de zin van artikel 6.2.1 Bro. Tussen gemeente en initiatiefnemers zal tevens een anterieure overeenkomst worden opgesteld waarmee de financiële uitvoerbaarheid van het plan wordt gewaarborgd.

4.2 Milieuaspecten

4.2.1 Bodem

In het Besluit ruimtelijke ordening (artikel 3.1.6 lid 1 onder d) is bepaald dat voor de uitvoerbaarheid van een plan rekening gehouden moet worden met de bodemgesteldheid in het plangebied. In het kader van een voorgenomen functiewijziging zal inzicht moeten worden gegeven in de bodemkwaliteit ter plaatse, wanneer er een wijziging plaatsvindt naar een gevoeliger functie of wanneer er nieuwe bebouwing waarin voortdurend mensen verblijven wordt opgericht. Dit is met het initiatief niet aan de orde. Ook is er slechts zeer beperkt sprake van bodemroerende werkzaamheden. Een verkennend bodemonderzoek is gezien het voorgaande niet noodzakelijk.

Conclusie

Vanuit het aspect bodemkwaliteit zijn er geen belemmeringen voor de voorgenomen ontwikkeling.

4.2.2 Geluid (wegverkeerslawaaï)

Op basis van de Wet geluidhinder (artikel 77 Wgh) dient bij een bestemmingsplan een akoestisch onderzoek te worden uitgevoerd als het plan mogelijkheden biedt voor:

- de toevoeging van een nieuwe woning of andere geluidsgevoelige functie binnen de zone van een weg;
- de aanleg van een nieuwe weg;
- de reconstructie van een bestaande weg.

Een zonneweide is geen geluidgevoelig object. Het uitvoeren van een onderzoek naar verkeerslawaaï is dan ook niet noodzakelijk.

Conclusie

Het aspect geluid vormt geen belemmering in het kader van de ontwikkeling van de zonneweide.

4.2.3 Luchtkwaliteit

Sinds 15 november 2007 is de Wet luchtkwaliteit in werking getreden en staan de hoofdlijnen voor regelgeving rondom luchtkwaliteitseisen beschreven in de Wet milieubeheer (hoofdstuk 5 Wm). Artikel 5.16 Wm (lid 1) geeft weer, onder welke voorwaarden bestuursorganen bepaalde bevoegdheden (uit lid 2) mogen uitoefenen. Als aan minimaal één van de volgende voorwaarden wordt voldaan, vormen luchtkwaliteitseisen in beginsel geen belemmering voor het uitoefenen van de bevoegdheid:

- a. er is geen sprake van een feitelijke of dreigende overschrijding van een grenswaarde;
- b. een project leidt – al dan niet per saldo – niet tot een verslechtering van de luchtkwaliteit;
- c. een project draagt “niet in betekenende mate” (NIBM) bij aan de luchtverontreiniging;
- d. een project past binnen het NSL (Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit), of binnen een regionaal programma van maatregelen.

In dit geval is er sprake van het oprichten van een zonneweide. Daarnaast wordt de mogelijkheid om ter plaatse een tuinbouwbedrijf te ontwikkelen beperkt en feitelijk onmogelijk gemaakt. Een zonnepark kent een zeer lage verkeersaantrekkende werking. Er zal uitsluitend sprake zijn van sporadisch verkeer ten behoeve van onderhoud, controle en beheer. Op voorhand kan redelijkerwijs worden gesteld dat het initiatief niet leidt tot een verslechtering van de luchtkwaliteit. Omdat er geen sprake is van een gevoelige functie, is een onderzoek naar de achtergrondwaarden in het kader van het woon- en leefklimaat niet aan de orde.

Conclusie

Uit bovenstaande kan worden geconcludeerd dat de voorgenomen ontwikkeling niet bezwaarlijk uit luchtkwaliteitsoogpunt.

4.2.4 Geur

Nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen dienen te worden getoetst aan de normen uit de Wet geurhinder en veehouderij. Als gevolg van deze wet worden normen gesteld voor de bouw van nieuwe geurgevoelige objecten. Er dient voor deze objecten sprake te zijn van een goed woon- en leefklimaat. Daarnaast mag geen inbreuk ontstaan op de milieuruimte van omliggende veehouderijen.

Volgens de definitie van de Wet geurhinder en veehouderijen is een geurgevoelig object een gebouw, bestemd voor en blijkens aard, indeling en inrichting geschikt om te worden gebruikt voor menselijk wonen en menselijk verblijf en die daarvoor permanent of een daarmee vergelijkbare wijze van gebruik, wordt gebruikt. Een zonneweide is, gelet op deze definitie, niet aan te merken als een geurgevoelig object. Er is slechts sporadisch en kortdurend sprake van verblijf door mensen. De voorgenomen ontwikkeling van een zonneweide levert dan ook geen belemmeringen op voor veehouderijen en vice versa.

Conclusie

Vanuit het aspect geur bestaan er geen belemmeringen voor de beoogde ontwikkeling van een zonneweide.

4.2.5 Externe veiligheid

Het beleid voor externe veiligheid is gericht op het beperken en beheersen van risico's voor de omgeving vanwege handelingen met gevaarlijke stoffen. De handelingen kunnen zowel betrekking hebben op het gebruik, de opslag en de productie, als op het transport van gevaarlijke stoffen. Uit het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi), het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt) en het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) vloeit de verplichting voort om

in ruimtelijke plannen in te gaan op de risico's in het besluitgebied ten gevolge van handelingen met gevaarlijke stoffen. De risico's dienen te worden beoordeeld op twee maatstaven, te weten het plaatsgebonden risico en het groepsrisico.

In de landelijke wet- en regelgeving zijn kwaliteitseisen en normen op het gebied van externe veiligheid geformuleerd. Doel is om bepaalde risico's, waaraan burgers in hun leefomgeving worden blootgesteld, tot een aanvaardbaar minimum te beperken. Deze bedoelde risico's hangen vooral samen met:

- activiteiten met gevaarlijke stoffen in inrichtingen;
- transport van gevaarlijke stoffen door buisleidingen;
- transport van gevaarlijke stoffen over de weg, het spoor en het water.

De risico's voor externe veiligheid komen tot uitdrukking via het plaatsgebonden risico en het groepsrisico. Het plaatsgebonden risico kan op de kaart worden weergegeven met zogeheten risicocontouren: lijnen die punten verbinden met eenzelfde plaatsgebonden risico. Via het plaatsgebonden risico wordt een basisbeschermingsniveau gewaarborgd. Bij het groepsrisico wordt wel beoordeeld hoeveel personen zich, redelijkerwijs, feitelijk in de omgeving kunnen bevinden. Voor het groepsrisico geldt geen grenswaarde, maar een oriëntatiewaarde. Dit is een ijkwaarde waaraan veranderingen getoetst kunnen worden. Deze oriëntatiewaarde mag overschreden worden, mits goed beargumenteerd door het bevoegd gezag. Samen met de hoogte van groepsrisico moet andere kwalitatieve aspecten worden meegewogen in de beoordeling van het groepsrisico. Onder deze aspecten vallen zelfredzaamheid en bestrijdbaarheid. Deze argumentatie is een onderdeel van de verantwoording van het groepsrisico. Onderdeel van deze verantwoording is overleg met (advies vragen aan) de regionale brandweer.

Met deze ruimtelijke onderbouwing wordt een zonneweide mogelijk gemaakt. Gezien de aard van deze functie is er geen sprake van een kwetsbaar of beperkt kwetsbaar object in de zin van het Bevi. De plaatsgebonden risicocontouren van Bevi-inrichtingen en transportroutes vormen daarom geen belemmering. Ook is er gezien de sporadische aanwezigheid van personen ter plaatse van de zonneweide, geen sprake van een relevante wijziging voor het groepsrisico.

Conclusie

Vanuit externe veiligheidsoogpunt zijn er geen belemmeringen voor de ontwikkeling van een zonneweide in het besluitgebied.

4.2.6 Milieuzonering

Onder milieuzonering wordt verstaan het waar nodig zorgen voor een voldoende ruimtelijke scheiding tussen enerzijds bedrijven of overige milieubelastende functies en anderzijds milieugevoelige functies zoals woningen. Bij de planontwikkeling dient rekening te worden gehouden met milieuzonering om de kwaliteit van het woon- en leefmilieu te handhaven en te bevorderen en daarnaast bedrijven voldoende zekerheid te bieden dat zij hun activiteiten duurzaam binnen aanvaardbare voorwaarden kunnen uitvoeren.

Richtafstanden

Bij de milieuzonering wordt gebruik gemaakt van de door de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) opgestelde publicatie 'Bedrijven en milieuzonering'. In de publicatie is een lijst opgenomen met bedrijfstypen. Voor de bedrijfstypen zijn indicatieve (richt)afstanden bepaald voor de milieuaspecten geur, stof, geluid en gevaar. De richtafstanden vormen een indicatie van de aanvaardbaarheid in de situatie dat gevoelige functies in de nabijheid van milieubelastende functies worden gesitueerd. Indien bekend is welke activiteiten con-

creet worden beoogd of aanwezig zijn, kan gemotiveerd worden uitgegaan van de daadwerkelijk te verwachten milieubelasting (in plaats van de richtafstanden).

De beoogde zonneweide vormt volgens de (indicatieve) brochure “Bedrijven en Milieuzonering”, uitgegeven door de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) 2009, geen milieugevoelige functie. Omliggende milieubelastende bedrijven vormen daarmee geen belemmering voor het oprichten van een zonneweide. Wel dient te worden onderzocht, of het woon- en leefklimaat binnen omliggende woningen niet negatief wordt beïnvloed vanwege de nieuwe functie. Daarom dient te worden getoetst of in de omgeving van het besluitgebied functies voorkomen die een belemmering kunnen vormen voor de nieuwe ontwikkeling.

Zonneweiden worden als zelfstandige categorie niet benoemd in de VNG-brochure. Ten aanzien van de zonnepanelen zelf kan redelijkerwijs worden gesteld, dat geen milieuhinder (geluid, geur of stof) te verwachten is. Voor de bijbehorende transformatoren kan enige geluidproductie overdag worden verwacht. Deze zijn het best vergelijkbaar met de in de VNG-brochure vermelde categorie ‘elektriciteits-distributiebe-drijven <10 MVA’ (milieucategorie 2). De richtafstand van de transformatoren tot omliggende woningen dient daarmee in beginsel ten minste 30 meter te bedragen.

Het gebied is gelegen tussen de A7 en de N33. In de omgeving is nagenoeg geen bebouwing aanwezig. Enige mate van geluidhinder van transformatoren richting milieugevoelige objecten is derhalve uitgesloten.

Verder zullen een deel van de gronden in de toekomst worden gerealiseerd voor windpark N33. De werking van het windpark zal door de ontwikkeling niet worden belemmerd.

Reflectie

Het glazen oppervlak van de zonnepanelen kan zorgen voor hinder voor omwonenden of voor weggebruikers vanwege reflectie van zonlicht op de panelen. In dat verband zijn met name het verkeer op de A7 en de N33 relevant. In de omgeving van het plangebied zijn er verder geen woningen gesitueerd waardoor deze buiten beschouwing kan worden gelaten.

De mate van hinder is afhankelijk van een aantal factoren, zoals de opstelrichting van de panelen ten opzichte van wegen en woningen, de hellingshoek, de hoogte waarop deze worden geplaatst, het materiaal van de panelen, het al dan niet gebruiken van coating en de omgeving van de locatie.

Bij het plaatsen van de panelen zal rekening worden gehouden met de hellingshoek en ook de toe te passen materialen om eventuele reflectiehinder te voorkomen. Daarnaast kan worden aangegeven dat de genoemde wegen op een afstand zijn gesitueerd van circa 600 meter. Voorts zal aan de westzijde van het zonnepark een groene bufferzone worden aangelegd waardoor enige zicht en reflectiehinder vanuit het zonnepark beperkt zal worden.

Conclusie

Vanuit het aspect bedrijven en milieuzonering bestaan er geen belemmeringen voor de voorgenomen oprichting van een zonneweide in het besluitgebied.

4.2.7 Archeologie en cultuurhistorie

In de Erfgoedwet is een raamwerk gegeven dat regelt hoe Rijk, provincies en gemeenten om moeten gaan met het aspect archeologie in ruimtelijke plannen. De uitgangspunten van de Erfgoedwet zijn als volgt:

- de archeologische waarden dienen zoveel mogelijk in de bodem te worden bewaard;

- er dient vroeg in het proces van de ruimtelijke ordening al rekening te worden gehouden met het aspect archeologie.

De wet bepaalt tevens dat gemeenten verantwoordelijk zijn voor hun eigen bodemarchief. De gemeente is dus het bevoegde gezag waar het gaat om het toetsen van bestemmingsplannen op het aspect archeologie en de uit onderzoek voortkomende rapporten.

Archeologie

De bescherming van archeologisch erfgoed in Nederland is vastgelegd in de Erfgoedwet, die op 1 juli 2016 in werking is getreden. De Erfgoedwet is in de plaats gekomen van zes wetten en regelingen op het gebied van cultureel erfgoed, waaronder de Monumentenwet 1988. Onderdelen van de Monumentenwet die van toepassing waren op de fysieke leefomgeving gaan naar de Omgevingswet die in 2019 van kracht wordt. Voor deze onderdelen is daartoe in de Erfgoedwet voor de periode 2016-2019 een overgangsregeling opgenomen.

De basis van de bescherming van archeologisch erfgoed in de Erfgoedwet is het verdrag van Valletta (ook wel het verdrag van Malta). De bescherming heeft als doel om archeologisch erfgoed zoveel mogelijk in situ, dus in de grond, te behouden. Dankzij het principe van “de verstoorder betaalt” uit het verdrag van Valletta worden meer archeologische resten in situ behouden.

Blijkens het vigerende bestemmingsplan rust er op het besluitgebied van fase 1 geen archeologische waarde met een archeologische beschermingszone. In het provinciale inpassingsplan, waar het besluitgebied ook onder valt, zijn wel twee archeologische dubbelbestemmingen opgenomen. Derhalve is er sprake van eventuele archeologische waarden

waarmee rekening dient te worden gehouden. De zonnepanelen worden met zeer beperkte ingrepen in de bodem geplaatst. Er zijn daarmee slecht zeer beperkte graafwerkzaamheden op kleine diepte noodzakelijk. Een archeologisch onderzoek is daarom niet aan de orde. Voorts kan worden aangegeven dat er geen werkzaamheden zullen plaatsvinden binnen de archeologische zones.

Om te waarborgen dat archeologische resten niet worden verstoord, zal voorafgaand de werkzaamheden een archeologische bureauonderzoek worden uitgevoerd om daarmee de archeologische waarden van het gebied vast te stellen.

Cultuurhistorie

Bij het inrichtingsplan is rekening gehouden met de aanwezige landschappelijke en cultuurhistorische waarde van het gebied. Verder ligt de locatie niet binnen cultuurhistorische waardevolle gebieden, dan wel aangewezen (rijks of gemeentelijke) monumenten.

Conclusie

Vanuit archeologisch en cultuurhistorisch oogpunt bestaan er geen belemmeringen voor de beoogde ontwikkeling. Wel geldt te allen tijde een meldingsplicht conform paragraaf 5.4 van de Erfgoedwet, welke inhoudt dat indien bij graafwerkzaamheden op de onderzoekslocatie archeologische resten en/of sporen worden aangetroffen, dit direct dient te worden gemeld aan de bevoegde overheid.

4.2.8 Flora en fauna

De bescherming van de natuur is per 1 januari 2017 in Nederland vastgelegd in de Wet natuurbescherming (Wnb). Deze wet vormt voor wat betreft soortenbescherming en gebiedsbescherming een uitwerking van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Daarnaast vindt beleidsmatige ge-

bieds-bescherming plaats door middel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN), de voormalige Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Gebiedsbescherming vanuit de Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming heeft voor wat betreft gebiedsbescherming betrekking op de Europees beschermde Natura 2000-gebieden. De Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden worden in Nederland gecombineerd als Natura 2000-gebieden aangewezen. Als er naar aanleiding van projecten, plannen en activiteiten mogelijkerwijs significante effecten optreden, dienen deze vooraf in kaart gebracht en beoordeeld te worden. Projecten, plannen en activiteiten die mogelijk een negatief effect hebben op de beschermde natuur in een Natura 2000-gebied, zijn vergunningplichtig.

Gebiedsbescherming vanuit provinciaal beleid

De feitelijke beleidsmatige gebiedsbescherming vindt plaats middels de uitwerking van het provinciaal beleid in de gemeentelijke bestemmingsplannen.

Soortenbescherming vanuit de Wet natuurbescherming

De soortenbescherming heeft betrekking op alle in Nederland in het wild voorkomende zoogdieren, (trek)vogels, reptielen en amfibieën, een aantal vissen, libellen en vlinders, enkele bijzondere en min of meer zeldzame ongewervelde dierensoorten en een aantal vaatplanten. Voor alle soorten, dus ook voor de soorten die niet onder de aangewezen bescherming vallen, of die zijn vrijgesteld van de ontheffingsplicht, geldt de zogenaamde 'algemene zorgplicht' (art. 1.10 Wnb). Deze zorgplicht houdt in dat de initiatiefnemer passende maatregelen neemt om schade aan aanwezige soorten te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het niet verontrusten of verstoren in de kwetsbare perioden zoals de winterslaap, de voortplantingstijd en de periode van afhankelijkheid van de jongen. De

zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er een ontheffing of vrijstelling is verleend.

Vanaf 1 januari 2017 moet, onder de Wet natuurbescherming, bij ruimtelijke ontwikkelingen naast de zorgplicht ook rekening gehouden worden met juridisch zwaarder beschermde soorten vanuit nationaal en Europees oogpunt. Beschermde soorten vanuit nationaal oogpunt betreffen soorten uit 'bijlage A en B' van de Wet natuurbescherming. Beschermde soorten vanuit Europees oogpunt betreffen soorten uit Bijlage IV van de Habitatrichtlijn, de soorten uit Bijlage 1 en 2 Verdrag van Bern, en Bijlage 1 verdrag van Bonn, en alle in Europa inheemse vogels (Vogelrichtlijn).

Op de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' van het Ministerie van LNV (augustus 2009) wordt onderscheid gemaakt in verschillende categorieën vogelnesten. Van de meeste vogelsoorten zijn de nesten uitsluitend beschermd wanneer deze tijdens de broed- en nestperiode in gebruik zijn. Het gaat om soorten die jaarlijks nieuwe nesten maken. Van een aantal soorten roofvogels en uilen, koloniebroeders en gebouw bewonende vogelsoorten ('categorie 1-4 soorten') zijn de nesten en de functionele leefomgeving jaarrond beschermd. Tenslotte is er een categorie nesten van vogelsoorten die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed, maar die over voldoende flexibiliteit beschikken om, als die broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen ('categorie 5-soorten'). Vooralsnog is het uitgangspunt dat deze indeling gehandhaafd blijft, totdat de provincies deze hebben aangepast en vastgesteld.

Komen soorten van de hierboven genoemde beschermingsregimes voor, dan is de eerste vraag of de voorgenomen activiteit effecten heeft op de beschermde soorten. Treden er

effecten op, dan dient er gekeken te worden of er vrijstelling verleend kan worden (al dan niet door te werken volgens een goedgekeurde gedragscode), of dat er een alternatieve oplossing mogelijk is waardoor er geen negatief effect kan plaatsvinden. Indien dit niet mogelijk is, zal ontheffing aangevraagd moeten worden op basis van een geldig wettelijk belang, waarbij de gunstige staat van instandhouding van beschermde soorten niet in het geding komt. De ontheffing kan dan onder voorwaarden worden verleend.

Voor onderhavige ontwikkeling is een quickscan flora en fauna uitgevoerd. Deze wordt als bijlage opgenomen in onderhavige ruimtelijke onderbouwing. Hieronder worden de belangrijkste conclusies beschreven. Voor de volledige rapportage met bevindingen wordt verwezen naar de bijlagen.

Het plangebied is niet gelegen binnen de grenzen van een gebied dat aangewezen is als Natura 2000-gebied. Het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied, "Zuidlaardermeer-gebied", bevindt zich op circa 13 kilometer afstand ten westen van het projectgebied. Indien er sprake zou zijn van een effect, betreft dit een extern effect als gevolg van storingsfactoren als toename van geluid, licht of depositie van stikstof. Mede gezien de afstand tot het plangebied zijn externe effecten als gevolg van aspecten als licht, geluid en trillingen uitgesloten.

Gezien de geruime afstand tot het Natura 2000-gebied is een toename aan stikstofdepositie op een Natura 2000-gebied redelijkerwijs niet aan de orde, waardoor een negatief effect op de instandhoudingsdoelstellingen van een Natura 2000-gebied is uitgesloten. Om dit aan te tonen is een Aerius-berekening uitgevoerd waaruit blijkt dat voor zowel de aanleg- als gebruiksfase geen toename zal zijn van stikstofdepositie. De Aerius-berekening is als bijlage 3 toegevoegd aan de onderhavige ruimtelijke onderbouwing.

Het plangebied is niet gelegen binnen het NNN. Het dichtstbijzijnde onderdeel van het NNN ligt ongeveer 4,5 kilometer ten oosten van het plangebied. Gezien de aard van de voorgenomen plannen zullen de omgevingscondities redelijkerwijs gelijk blijven, waardoor de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN niet worden aangetast. Vervolgonderzoek in het kader van het NNN wordt dan ook niet noodzakelijk geacht.

Op basis van deze quickscan wordt vervolgonderzoek naar het voorkomen van verschillende soortgroepen of effecten op beschermde gebieden niet noodzakelijk geacht. Evenmin is er sprake van een noodzaak tot het indienen van een ontheffingsaanvraag voor overtreding van verbodsbepalingen in de Wet natuurbescherming ten aanzien van soorten dan wel een vergunningsaanvraag in het kader van gebiedsbescherming. Het onderdeel houtopstanden is bij dit plan niet aan de orde.

- met betrekking tot broedvogels dienen werkzaamheden aan de sloten uitgevoerd te worden buiten het broedseizoen, of na een controle waarbij de aanwezigheid van een in gebruik zijnde nest uitgesloten kan worden. Het broedseizoen loopt globaal van half maart – half augustus;
- ten aanzien van vleermuizen dient licht gericht of uitstralend op opgaand groen en oppervlaktewater te worden vermeden;
- ten behoeve van (incidenteel) aanwezige algemene soorten dient de zorgplicht in acht te worden genomen.

4.2.9 Leidingen en infrastructuur

In (of in de directe omgeving van) het besluitgebied komen blijkens de verbeelding van het geldende bestemmingsplan ('Buitengebied 2013, gemeente Menterwolde) geen leidingen of kabels voor met een planologisch-juridische beschermingszone, met uitzondering van een persleiding aan de

oostzijde van het plangebied. Op basis van het provinciale inpassingsplan 'Windpark N33' liggen er tevens beschermingszones van de aanwezige leidingen van de toekomstige windpark. De huidige bestaande watergangen aan de zuidzijde van het plangebied liggen al deels binnen de dubbelbestemming. Indien werkzaamheden binnen de planologische beschermingszones worden verricht dient vooraf overleg plaats te vinden met de leidingbeheerder. Met onderhavige ontwikkeling en aanvraag worden geen werkzaamheden mogelijk gemaakt binnen deze leidingzones. Er zijn geen belemmeringen ten aanzien van de realisatie van een zonneweide in het besluitgebied.

4.2.10 Verkeerskundige aspecten

Verkeer

In de huidige situatie bestaat het projectgebied voornamelijk uit weidegrond. De nieuwe functie heeft een verwaarloosbare verkeersaantrekkende werking. Er zal uitsluitend sprake zijn van incidenteel verkeer ten behoeve van onderhoud, controle en beheer van de zonneweide en de groene inpassing. Er zal gebruik worden gemaakt van de bestaande infrastructuur. Het initiatief levert geen negatieve effecten in verkeerskundig opzicht op.

Parkeren

De zonneweide betreft een bedrijfsmatige functie, maar van vaste werknemers of verblijvende personen ter plaatse is geen sprake. Incidenteel zal er sprake zijn van een parkeerbehoefte bij onderhouds-, beheer-, controlewerkzaamheden e.d. In dat geval kan gebruik worden gemaakt van parkeer ruimte ter plaatse van de inrit. De incidentele parkeerbehoefte kan daarmee in voldoende mate worden opgevangen op eigen terrein.

4.2.11 Waterparagraaf

In deze paragraaf wordt beschreven op welke wijze in voorliggend plan rekening is gehouden met de (ruimtelijk) relevante aspecten van (duurzaam) waterbeheer. Een beknopte beschrijving van de kenmerken van het watersysteem kan het benodigde inzicht geven in het functioneren van dit systeem.

Sinds 1 november 2003 is het wettelijk verplicht, in het kader van het Besluit Ruimtelijke Ordening, een watertoets te verrichten. In de toelichting bij ruimtelijke besluiten en plannen, waarop bovengenoemd besluit van toepassing is, is het noodzakelijk een beschrijving te geven van de manier waarop rekening is gehouden met de gevolgen van het plan voor de waterhuishouding.

Het waterbeleid in Nederland wordt van Europees niveau vertaald via rijks-, provinciaal en waterschaps-beleid, naar gemeentelijk beleid om samen de waterproblematiek in Nederland aan te pakken. Dit resulteert in de verplichting een watertoets uit (te) laten voeren.

De voorschriften zijn vastgelegd in onder andere de Europese Kaderrichtlijn Water (22 december 2004) en zijn verder geïmplementeerd in het Rijksbeleid om te komen door samenwerking met de verschillende bevoegdheden te komen tot een duurzaam watersysteem.

In de Omgevingsvisie provincie Groningen 2016-2020 zijn de hoofdlijnen van het Nationale Waterplan vertaald. De Omgevingsvisie bevat de integrale lange termijnvisie van de provincie op de fysieke leefomgeving. In de Omgevingsvisie zijn zoveel mogelijk de visies op verschillende terreinen zoals ruimtelijke ontwikkeling, landschap en cultureel erfgoed, natuur,

verkeer en vervoer, water, milieu en gebruik van natuurlijke hulpbronnen samengevoegd en inhoudelijk met elkaar verbonden.

Het plangebied valt onder het beheer van waterschap Hunze en Aa's. In 2011 heeft het waterschap Hunze en Aa's de notitie Stedelijk Waterbeheer vastgesteld. Hierin zijn doelstellingen en aandachtspunten geformuleerd inzake het stedelijk waterbeheer, waarbij alle betrokken partijen hun rol moeten pakken, waaronder de gemeenten in hun ruimtelijke plannen. Dit gebeurt mede door de verplichte waterparagraaf in bestemmingsplannen, met als doelstelling: "Water wordt door overheden, stedenbouwkundigen en projectontwikkelaars geaccepteerd en gehanteerd als ordenend principe. Het waterschap is de vanzelfsprekende wateradviseur bij locatiekeuze en inrichting." Voor alle aanpassingen aan de waterhuishouding, zoals genoemd in de keur, is ook een watervergunning van het waterschap vereist.

In de keur van waterschap Hunze en Aa's is ook opgenomen dat binnen het beheersgebied zonder vergunning van het bestuur geen verhard oppervlak mag worden aangebracht, voor zover dit leidt tot een versnelde afvoer richting oppervlaktewaterlichamen. Hierbij geldt binnen de bebouwde kom een norm van 150 m² en daarbuiten 1500 m². Bij nieuwe verharding met een oppervlak boven deze normen zullen compenserende maatregelen moeten worden genomen.

Daarnaast zijn er in de keur ook regels opgenomen over beschermingszone langs (boezem)kades en beschermings- en obstakelvrije zones langs hoofdwatgangen. De beschermingszones worden aangegeven of omschreven in de legger.

Bij het ontbreken van een legger geldt als beschermingszone een strook van 5 meter, waarbij de 5 meter moet worden

gerekend vanaf de insteek of de teen van het waterstaatswerk. Als een onderhoudsstrook aanwezig is dan hoort die bij het waterstaatswerk en niet bij de beschermingszone. De gemeente Midden-Groningen heeft een verbreed gemeentelijk rioleringsplan, waarin het beleid ten aanzien van vuil- en regenwater is vastgelegd overeenkomstig met het beleid van het waterschap. Grotere percelen dienen afhankelijk van de situatie hemelwater op eigen terrein verwerken.

Voor de ontwikkeling is een watertoets uitgevoerd door Aeres Milieu B.V. Deze is als bijlage toegevoegd. Voor de volledige conclusies wordt verwezen naar de bijlage. Hieronder zullen de resultaten beknopt worden toegelicht.

Grondwater

De grondslag voor het plangebied bestaat volgens de Bodemkaart van Nederland uit veenkoloniaal zanddek op een kalkarme poldervaaggrond westelijk (lichte klei met zware tussenlaag), een drechtvaaggrond centraal (kalkarme tot kalkrijke klei noordelijk) en oostelijk een kalkarme polder-vaaggrond (klei profiel 5 met zuidelijk moerig materiaal vanaf 0,8 m tot dieper dan 1,2 meter).

Voor de fundering van het zonnepark en de aanleg van kabels en leidingen is deze grondslag prima geschikt. Bij de plaatsing van de zonnepanelen blijft de bodem intact en is het uitgangspunt dat de bestaande grondwaterpeilen behouden blijven. Na beëindiging van de activiteit kunnen de palen die de bodem in gaan verwijderd worden zonder onomkeerbare gevolgen. Aantasting van het reliëf is daarmee niet aan de orde.

De onderzoekslocatie ligt verder niet in een (grond)waterbeschermingsgebied. Door het planvoornemen (bouw zonnepark) is geen toekomstige (grond)waterverontreiniging te verwachten.

Oppervlaktewater

Rondom de onderzoekslocatie is oppervlaktewater aanwezig. Door het plangebied zelf zijn geen sloten of greppels aanwezig. Noordelijk aan de plangebiedzijde nabij de Eekerweg en direct oostelijk van het plangebied is een hoofdwatgang aanwezig. Bij de planontwikkeling wordt bijkomend oppervlaktewater aangelegd (verbreding). Verder is aan de plangebied, zijde nabij de Eekerweg, een opgaande struweel gepland. Onderhoud van het oppervlaktewater dient mogelijk te blijven. Voor de verbreding en het groen noordelijk is een watervergunning met nadere afstemming met het waterschap benodigd. Bepanting kan als onderhoud eenzijdig vanaf de Eekerweg mogelijk is en het waterschap hiermee akkoord is.

Uitgangspunt is dat rondom de (nieuwe) sloten een strook vrijgehouden wordt ten behoeve van het noodzakelijke onderhoud. Bij de verdere uitwerking van het plan dient er rekening gehouden te worden met deze obstakelvrije zones. Indien daartoe benodigd zullen de noodzakelijke (water)vergunningen in samenspraak met het Waterschap worden aangevraagd.

Afval- en hemelwater

Een aansluiting voor vuil afvalwater is met de toekomstige functie als zonneweide niet aan de orde. Hemelwater dat op de zonnepanelen terecht komt, wordt direct op de onverharde ondergrond afgevoerd en kan direct vrij in de bodem infiltreren. Hiermee wordt de natuurlijke opvang van het hemelwater gehandhaafd. Omdat de bodem onverhard blijft (grasland), is compensatie voor een toename van verharde oppervlak niet aan de orde.

Bij de nadere planuitwerking zullen de uiteindelijke verharde oppervlakken en de minimaal hiervoor benodigde waterberging

in overleg met het bevoegd gezag (gemeente en waterschap) nader bepaald en ingepast worden. Gezien de grootte van het plangebied en de planopzet zal dit zonder probleem op eigen perceel gecompenseerd kunnen worden.

Waterkering

Binnen het plangebied ligt aan de (noord)westzijde de regionale waterkering van het Winschoterdiep. Deze kering is van essentieel belang voor het voorkomen van overstromingen. Voor de kern van de kering en de beschermingszone van 5 meter eromheen geldt dat in principe geen activiteiten mogen worden ondernomen. Door aan deze zijde aan natuurontwikkeling te doen (vochtig productiebos en grasland) is geen nadelige invloed op deze waterkering aanwezig.

Conclusie

Op basis van het bovenstaande bestaan er vanuit hydrologisch oogpunt geen belemmeringen voor de voorgenomen ontwikkeling.

4.3 M.e.r.-beoordeling

Toets m.e.r.-plicht

Binnen het plangebied wordt een zonnepark gerealiseerd op agrarische gronden. Het realiseren van een zonnepark komt niet voor in bijlage C van het besluit m.e.r.. Er is dus geen sprake van de verplichting om een m.e.r.-procedure te doorlopen.

Toets m.e.r.-beoordelingsplicht

In bijlage D van het Besluit milieueffectrapportage is aangegeven bij welke activiteiten, plannen en besluiten een m.e.r.-beoordeling moet plaatsvinden, dat wil zeggen een nadere afweging of mogelijk een m.e.r. procedure moet worden gevolgd. Op basis van recente jurisprudentie is vastgesteld dat de realisatie van een zonnepark geen stedelijk ontwikkelingsproject dan wel een landinrichtingsproject of een industriële installatie bestemd voor de productie van elektriciteit, stoom

en warm water. Op basis hiervan is er geen sprake van een m.e.r. beoordelingsplichtige activiteit.

5 Afweging belangen

De gewenste ontwikkeling van een zonneweide is strijdig met het vigerende bestemmingsplan. Om het initiatief juridisch-planologisch mogelijk te maken, dient een omgevingsvergunning volgens artikel 2.1, eerste lid, onder c juncto artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 3 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht te worden verleend. Daarvoor is een ruimtelijke onderbouwing noodzakelijk. Met deze ruimtelijke onderbouwing wordt hierin voorzien.

Het initiatief levert een bijdrage aan een zeer belangrijke doelstelling, namelijk de transitie naar duurzame vormen van energieopwekking. Tegen de gewenste ontwikkeling bestaan uit ruimtelijk en landschappelijk oogpunt geen bezwaren. Door middel van de voorgestelde landschappelijke inpassing, wordt de impact van het initiatief op het landschap beperkt. Bij de planontwikkeling is daarnaast ook gekeken naar de recreatieve en ecologische meervoudig ruimtegebruik, waardoor de maatschappelijke meerwaarde van het project ook op andere beleidsdoelen een bijdrage levert. Door de combinatie van de aanleg van zonnepark en windpark kan efficiënt gebruik worden gemaakt van de bestaande (net)infrastructuur.

Aan de voorwaarden, die zowel het rijks-, provinciaal als gemeentelijk beleid stelt, wordt met de ontwikkeling voldaan. Daarnaast wordt de ontwikkeling niet belemmerd door aanwezige omliggende functies en treedt andersom geen onevenredige overlast voor omliggende functies op. Gelet op de afstand tot omliggende woonpercelen, is er ook geen sprake van schaduwwerking en met de hoogte van de zonnepanelen, wordt het uitzicht evenmin weggenomen. Bovendien zal geen schade wordt toegebracht aan omringende natuur- of landschapselementen en -structuren.

Op basis van het voorgaande wordt dan ook geconcludeerd dat de beoogde ontwikkeling niet bezwaarlijk is en derhalve past in het beginsel van een goede ruimtelijke ordening.

Bijlage 1

Landschappelijke inpassing

Landschappelijke inpassing zonnepark Eekerpolder

Gemeente Midden-Groningen

september 2020

projectnaam
**Landschappelijke
inpassing zonnepark
Eekerpolder**

datum
september 2020

projectnummer
P03062

opdrachtgever
**Solarfields & Coöperatie
Eekerpolder**

BRO

projectleider
RT

projectteam
SvdS

bron kapt
BRO

BRO
Bosscheweg 107
5282 WV Boxtel
T +31 (0)411 850 400
E info@bro.nl
www.bro.nl

*“Als we anderen de ruimte niet gunnen zullen we
zelf steeds meer opgesloten raken.”*
Prof. Hans Galjaard

Inhoudsopgave

1 Inleiding	4
Aanleiding	4
Initiatief	4
Proces	4
2 Gebiedskarakter	6
3 Kaders	8
Plangebied	8
Planvoornemen	8
Beleidsregimes	8
4 Inpassingsplan	10
Inrichtingsmaatregelen	14
Bijdragen aan biodiversiteit	15
Beplantingsindicatie	16
Landschappelijk inpassingsplan	17

1 Inleiding

Aanleiding

De Rijksoverheid heeft in 2019 het nationale Klimaatakkoord gepresenteerd. Een akkoord met als doel om de CO₂-uitstoot in Nederland in 2030 met 49 procent terug te dringen ten opzichte van 1990. Het uiteindelijke doel is te komen tot 95 procent CO₂-emissiereductie in 2050 en een volledig CO₂ neutrale elektriciteitsproductie in datzelfde jaar.

Aansluitend hierop heeft de Provincie Groningen een ambitieus energieprogramma opgesteld waarin zij streven naar een aandeel hernieuwbare energie van 21% in 2020, oplopend naar 60% in 2035 en uiteindelijk resulterend in 100% hernieuwbare energie in 2050.

Op gemeentelijk niveau geeft Midden-Groningen middels de 'Duurzaamheidsvisie Midden-Groningen 2019-2022' voor langere termijn richting aan haar duurzame doorontwikkeling. De gemeente heeft op de korte termijn als doel gesteld om de duurzame energieproductie te vergroten met als streven 25% duurzame energie (geproduceerd binnen de gemeentegrenzen) in 2030.

Om (bij een volledige keuze voor zonne-energie) de benodigde duurzame energie voor woningen en bedrijven op te wekken, is een gebied van circa 1900 ha. met zonnepanelen nodig.

De omschakeling die er mee gepaard gaat heeft een enorme impact op de Nederlandse samenleving, en zo ook de gemeente Midden-Groningen.

Dit vraagt om versnelling op het gebied van duurzame energiebronnen...

Initiatief

Om de energietransitie in Nederland te stimuleren werkt Solarfields aan de ontwikkeling van grondgebonden zonneparken. Zo bestaat het voornemen om samen met Coöperatie Eekerpolder, aan de Eekerweg (gemeenten Midden-Groningen en Oldambt) één grootschalig zonnepark te realiseren. De locatie, in gebruik als agrarische grond, is globaal begrensd tussen het Winschoterdiep (N) en de spoorlijn Groningen - Bad Nieuwesches (Z).

Proces

Het plan is opgesplitst in twee fases (zie figuur 1). Dit omdat Gemeente Oldambt nog geen beleid heeft omtrent grondgebonden zonneparken. Wel is er een eerste ambtelijke verkenning gedaan en na verwachting zal eind 2020 - begin 2021 ook hier beleid voor worden vastgesteld. Het noordelijk- en meest oostelijk gelegen deel zal daarom (omdat de gemeente medewerking aan verzoeken vooruitlopend op beleid uitstelt) in een later stadium worden aangevraagd (aangeduid als fase 2).

Inmiddels zijn er diverse gesprekken geweest met beide gemeenten, provincie en initiatiefnemers. Na het indienen van het projectvoorstel is met een aanvankelijk positieve grondhouding de maatwerkmethode van start gegaan. Tijdens het maatwerkproces is gesproken over een gefaseerde ontwikkeling en na een verkenning van de opgave zijn concrete eisen aan het inrichtingsplan opgesteld.

Dit heeft ondermeer geresulteerd in twee ruimtelijke concepten (aangedragen door het Provinciaal bouwweerschap) die mogelijk dienstbaar zijn voor het totale plangebied en waarbinnen een concreet initiatief voor fase 1 kan worden gerealiseerd.

Voorgaande heeft doen besluiten het plan gefaseerd uit te voeren, met als eerste fase het gebied dat gelegen is binnen de gemeente Midden-Groningen (zuid). Voor dit deel wordt een vergunningtraject opgestart, voor het noordelijke deel is eerst een standpunt/ beleid nodig van Oldambt.

In onderhavige rapportage is de inpassing van het zuidelijke deel uitgewerkt vanuit een ontwikkelperspectief op het totale plangebied. Op deze manier is er ook zonder aanleg van het noordelijke deel sprake zijn van een goede landschappelijke inpassing, waarbij een eventuele noordelijke uitbreiding eenvoudig te maken is in een latere fase.

Beoogd initiatief is echter strijdig met het vigerende bestemmingsplan. Om het initiatief juridisch-planologisch mogelijk te kunnen maken is een afwijking van de bestemmingsplannen noodzakelijk. Een voorwaarde voor deze afwijking is onder andere een goede landschappelijke inpassing. Elke ontwikkeling in het buitengebied dient namelijk bij te dragen aan de zorg voor het behoud en de bevordering van de ruimtelijke kwaliteit van het betrokken gebied en de naaste omgeving.

De landschappelijke inpassing richt zich op de uitstraling en de verankering van de ontwikkeling naar de omgeving toe en tevens op de interne ordening en inrichting van het perceel. Aspecten zoals oriëntatie, ligging, ontsluiting en toe te passen groenelementen worden hierin meegenomen.

Onderhavig advies geeft inzicht in welke inrichtingsmaatregelen er worden voorgesteld opdat de beoogde ontwikkeling kan worden gerealiseerd.

Figuur 1: globale begrenzing plangebied en fasering

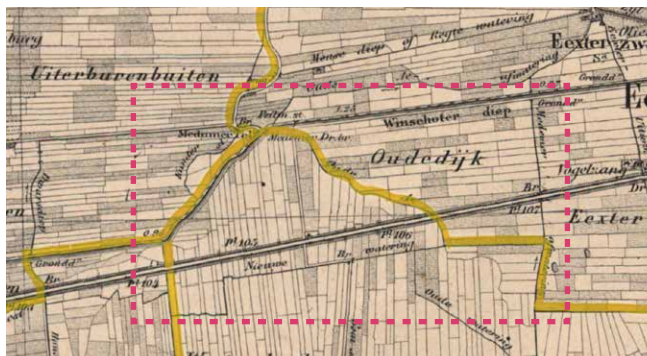
2 Gebiedskarakter

Het plangebied is gelegen in de Eekerpolder, onderdeel van de regio Oldambt, (welke groter is dan de gelijknamige gemeente) een jong zeekleigebied in Noordoost-Groningen.

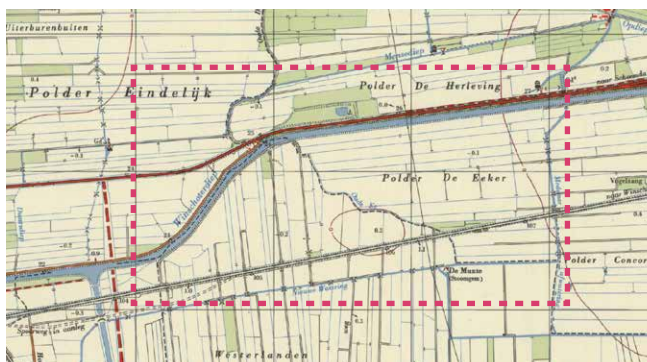
Een voormalig brakwater-getijdenlandschap waarbij vooral het oosten van de gemeente Midden-Groningen lange tijd onder directe invloed van de zee heeft gestaan. De zee reikte tot aan Zuidbroek, Meeden en Westerlee. In de loop van de 16de eeuw is men begonnen het verdrongen land terug te winnen door middel van veenontginningen ten behoeve van de landbouw. Deze polders (waaronder het plangebied) kenmerkten zich door een opstreckende verkaveling met de vele watergangen rondom de smalle percelen.

In de 18de en 19de eeuw breidde het akkerland zicht steeds verder uit. Door schaalvergroting en mechanisatie in de tweede helft van de 20e eeuw verdwenen veel oude (smalle) verkavelingspatronen en historische landschapkenmerken. In 'Polder De Eeker' ontstond met de komst van de Eekerweg een modern-rationeel verkavelingspatroon van grote blokpercelen, waarbij de eerdere wisselende richting in verkavelingspatronen (noord-zuid vs. oost-west) is verlaten.

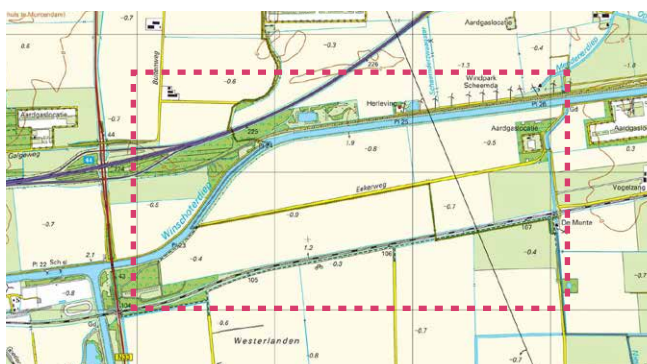
Het gebied rondom de planlocatie kenmerkt zich door een grootschalig open polderlandschap met lange zichtlijnen en weinig opgaande elementen. Langs de noorzijde begrenst door het hoger gelegen Winschoterdiep, aangelegd om het water uit het achterland af te voeren en waarvan de route los staat van de structuur van het landschap.

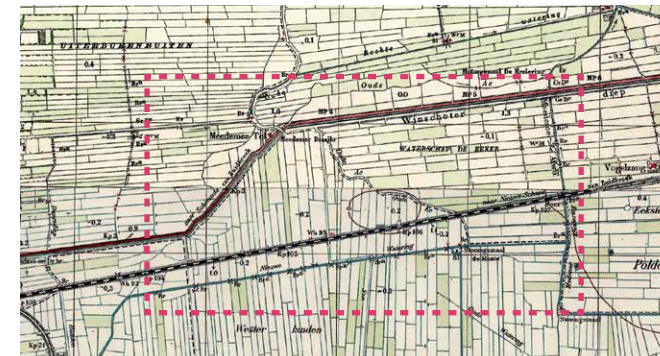
Figuur 2: anno 1880 (bron: topotijdreis.nl)

Figuur 4: anno 1960 (bron: topotijdreis.nl)

Figuur 6: anno 2009 (bron: topotijdreis.nl)

Figuur 3: anno 1935 (bron: topotijdreis.nl)

Figuur 5: anno 1980 (bron: topotijdreis.nl)

Figuur 7: anno 2019 (bron: topotijdreis.nl)

Naast het kanaal bepalen een aantal grootschalige infrastructuur het landschapsbeeld. Knooppunt Zuidbroek met de A7 en N33, de spoorlijn Groningen - Bad Nieuwesches en de hoogspanningsverbinding zijn dominant aanwezig in het open gebied.

Ter plaatse van het plangebied is hier recentelijk een nieuwe component aan toegevoegd, het Windpark N33 (vastgesteld 2019). Binnen het totale plangebied (fase 1 en 2) zullen 7 van de 27 windmolens landen, waardoor het gebied verkleurt naar een energielandschap.

De foto's hiernaast geven een indruk van het plangebied in de huidige situatie.

Figuur 8: zicht op de open polder

Figuur 9: Winschoterdiep

Figuur 10: een van de weinige houtopstanden

Figuur 11: watergang

Figuur 12: hoogspanningsverbinding dominant aanwezig

Figuur 13: start bouw windpark N33

3 Kaders

Plangebied

De planlocatie - fase 1 - is gelegen aan de zuidzijde van de Eekerweg te Scheemda en bestaat uit aaneengesloten percelen die een gezamenlijke oppervlakte hebben van ca. 68,4 hectare. Concreet betreft het de percelen MDN02, sectie F, 7, 8, 9, 110, 211, 212, 213, 240, 241, 252, 257, 258, 259, 264, 265, SDW00, sectie I, 562 en 724 welke volledig bestaan uit akkerland met daarop verspreid de (nu in aanbouw) windmolens van Windpark N33.

Planvoornemen

Beschikbaarheid: Solarfields en Coöperatie Eekerpolder hebben overeenkomsten voor het gebruik van de gronden afgesloten met de grondeigenaren en er zijn gesprekken gevoerd met de omliggende dorpen over afname en eigenaarschap.

Opzet en ruimtelijke voorwaarden*

- Stellingen op gelijke hoogte tot maximaal 2,5m;
- Opstellingrichting is zuid;
- Afstand tussen de rijen is 2m;
- Geen hekwerken langs de randen;
- De zonnepanelen worden zodanig op het veld aangebracht dat deze in de toekomst gemakkelijk te verwijderen zijn;
- Transformatorstations uitvoeren in een donker grijze kleurselling met een groen (sedum) dak;
- Transformatorstations georganiseerd langs één centrale lijn op onderling gelijke afstand;

* totstandgekomen in samenspraak met het Provinciaal bouwheerschap

Beleidsregimes

Op de locatie zijn verschillende beleidsregimes van toepassing. Hieronder is beknopt weergegeven welke uitgangspunten relevant en sturend zijn voor het planvoornemen.

Omgevingsverordening (POV) provincie Groningen 2016

- De provincie staat zonneparken toe op basis van de technisch-economische levensduur van 30 jaar. De gebruikte locaties kunnen naderhand weer hun oorspronkelijke functie krijgen;
- Het zonnepark moet aansluiten bij de landschappelijke structuur en bebouwingskenmerken;
- Het plangebied is gelegen in de door de Provincie Groningen aanduiding als kansrijke locatie voor grootschalige zonneparken (omgeving klaverblad A7 - N33);
- Balans tussen opwek en verbruik: Ontwikkel zonneparken op plekken waar ook afnemen van stroom is;
- Voldoende draagvlak in de omgeving van initiatieven;
- Mogelijkheden voor participatie van omwonenden/ inwoners.

Beleid Zonneparken in Midden-Groningen 2019

Vanuit de gemeente Midden-Groningen is het 'Beleid Zonneparken in Midden-Groningen' uit 2019, het meest recente toetsingskader. De algemene voorwaarden vanuit de gemeente voor de aanleg van zonneparken zijn:

- Voldoende draagvlak voor zonneparken onder omwonenden van een initiatief is een belangrijke voorwaarde bij het verlenen van medewerking aan een aanvraag.
- Bewoners en bedrijven moeten kunnen participeren in duurzame energieopwekking.
- Bundeling van grootschalige zonneparken: De gemeente

wil grootschalige zonneparken bundelen op een aantal locaties. Op deze manier kan het compact worden gehouden en voorkomen dat er versnippering van de open ruimte ontstaat;

- Bij zonneparken op landbouwgronden is de tijdelijkheid en dubbelgebruik belangrijk, op (lange) termijn is ander gebruik van de grond opnieuw mogelijk.
- Dubbelgebruik in verschillende vormen: De gemeente moedigt dubbelgebruik van de gronden aan. Denk bijvoorbeeld aan de teelt van gewassen onder de zonnepanelen of aan een combinatie van natuur en energieopwekking.

Afwegingen keuze locaties grootschalige zonneparken

In het gebied ten zuidoosten van het klaverblad A7-N33 (zie figuur 9) liggen kansen voor een energielandschap. Dit gebied maakt deel uit van Windpark N33. De combinatie van windturbines en zonnepanelen maken een efficiënte benutting van de kabelinfrastructuur mogelijk.

Toetsingscriteria ruimtelijke inpassing

- De historisch gegroeide landschapsstructuur;
- De afstand tot andere ruimtelijke elementen;
- Een evenwichtige ordening en in de omgeving passende maatvoering en vormgeving van de voorzieningen voor de opwekking van zonne-energie;
- Bij de inrichting van het zonnepark wordt rekening gehouden met belemmeringen vanuit bestaande (dubbel)bestemmingen;
- Het zonnepark staat er tijdelijk. Na verwijdering krijgt het terrein zijn oorspronkelijke, (vaak agrarische) bestemming terug. De constructie van het zonnepark inclusief bouwwerken en afscheidingen maakt dit mogelijk. De fundering is minimaal en verwijderbaar;

- De structuur en waterdoorlaatbaarheid van de bodem blijft gehandhaafd. De bodem onder Aanvullende toetsingscriteria voor specifieke gebieden wordt niet of slechts beperkt verhard. Er is afstemming met het waterschap nodig (watertoets);
- Bij de inrichting van het zonnepark wordt rekening gehouden met het verbeteren van de biodiversiteit;
- Voor zonneparken in de directe nabijheid van gas- en hoogspanningsinfrastructuur wordt advies gevraagd bij de betreffende (leiding)beheerder.

Aanvullende toetsingscriteria voor specifieke gebieden

In de zones langs infrastructuurlijnen (zo ook het plangebied) gelden voor zonneparken de volgende aanvullende toetsingscriteria:

- Het zonnepark sluit aan op de bestaande infrastructuurlijnen of bestaande zonneparken en ligt niet geheel los in het (open) landschap;
- Ten oosten van het knooppunt A7-N33 vindt afstemming plaats met de gemeente Oldambt.

Bestemmingsplan Buitengebied 2013

Op basis van het vigerende bestemmingsplan 'Buitengebied gemeente Midden-Groningen' valt de locatie binnen de enkelbestemming 'Agrarisch', met dubbelbestemmingen 'Waarde - open gebied' en leidingen (o.a. vanuit Windpark N33) waarbij in de verdere planuitwerking rekening mee dient te worden gehouden.

Voor het buitengebied is een nieuw bestemmingsplan in procedure gebracht, maar op dit moment nog niet vastgesteld. In het Voorontwerp van het nieuwe bestemmingsplan is de dubbelbestemming 'Waarde - open gebied' komen te vervallen. Voor de procedure van voorliggend initiatief dient echter nog wel het vigerende bestemmingsplan te worden gehanteerd.

Figuur 8: Ligging planlocatie binnen 'geschikte locatie voor grootschalige zonneparken in Midden-Groningen'

Figuur 9: vigerende bestemmingen 'Bestemmingsplan Buitengebied - gemeente Midden-Groningen' 2013.

4 Inpassingsplan

Ontwikkelperspectief

Om de planontwikkeling, zowel fase 1 als 2, op een goede manier te kunnen verankeren in het landschap zijn twee ontwikkelperspectieven opgesteld. Bij de totstandkoming van deze ruimtelijke concepten zijn naast de ontwikkelende partij de coöperatie Eekerpolder, Provincie Groningen, gemeente Oldambt en Midden-Groningen vertegenwoordigd geweest. Onderstaande concepten bieden een mogelijke doorkijk voor uitbreiding van het initiatief en ontwikkeling van het totale gebied.

Variant A

Variant B

Hoofdzakelijk is tussen de varianten verschil gemaakt in het wel of niet toegankelijk houden van de Eekerweg. Zo laat variant A zien dat met deels ontoegankelijk maken van de Eekerweg ruimte langs de noordrand ontstaat waar recreatieve meerwaarde kan ontstaan. Variant B gaat uit van vrije toegang met de Eekerweg als recreatieve centrale as.

Beide varianten zijn slechts eerste ideeën en dienen nader uitgewerkt en getoetst te worden, wel maakt deze simpele verbeelding inzichtelijk hoe met ruimte en dus kwaliteit kan worden geschoven.

De exacte invulling zal in het vervolgproces vorm krijgen.

Landschappelijke inpassing fase I

Met de inpassing van het zonnepark zal worden ingespeeld op de aanwezige landschappelijke waarden van het grootschalig open polderlandschap.

Bij het toestaan van een ruimtelijke ontwikkeling is het namelijk van belang dat alle ruimtelijke waarden worden meegewogen. Een plan kan immers afbreuk doen aan bestaande landschappelijke of cultuurhistorische waarden. De landschappelijke inpassing bestudeert de omgeving en aan de hand daarvan worden ruimtelijke randvoorwaarden opgesteld. Daarnaast zijn tijdens het maatwerkproces randvoorwaarden en aandachtspunten geïdentificeerd, om het voorstel in overeenstemming met gemeentelijk beleid te kunnen ontwikkelen. Als aan al deze voorwaarden wordt voldaan kan de ontwikkeling van een zonnepark op een natuurlijke en verzorgde wijze worden ingepast en aansluiten op de aanwezige landschapsstructuren.

Bij het opstellen van het inrichtingsplan is gedeeltelijk gebruik gemaakt van de Handreiking Locatiekeuze en Ontwerp Zonneparken (provincie Groningen 2018).

Zo is er allereerst op landschapsniveau bekeken of de locatie en omvang past bij de ruimtelijke schaal. Om de planontwikkeling mogelijk te maken zijn vervolgens een aantal inrichtingsmaatregelen voorgesteld die op basis van het planvoornemen, de beleidskaders en kennis van het landschap en locatie zijn vormgegeven. Hiermee wordt antwoord gegeven aan de toetsingscriteria ruimtelijke inpassing vanuit 'Beleid zonneparken Midden-Groningen'.

Concreet zijn de volgende inrichtingsmaatregelen voorgesteld, onderverdeeld in ontwerpprincipes landschap (welke voor een interne ordening zorgen) en daadwerkelijke maatregelen landschappelijke inpassing:

Ontwerpprincipes landschap

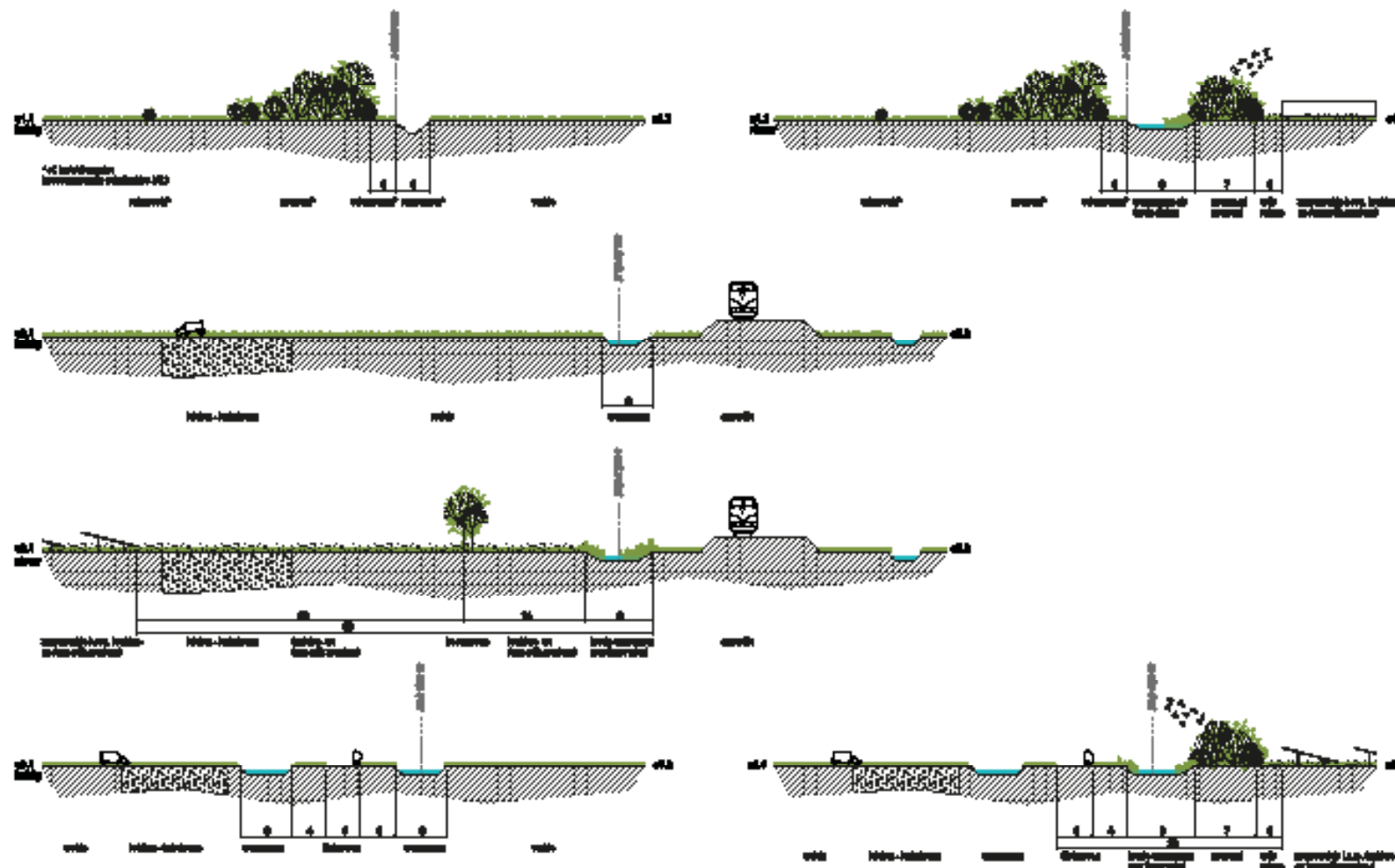
1. panelen in lijn met verkavelingsrichting;
2. transformatoren binnenplannen opnemen;

Ontwerpprincipes landschap

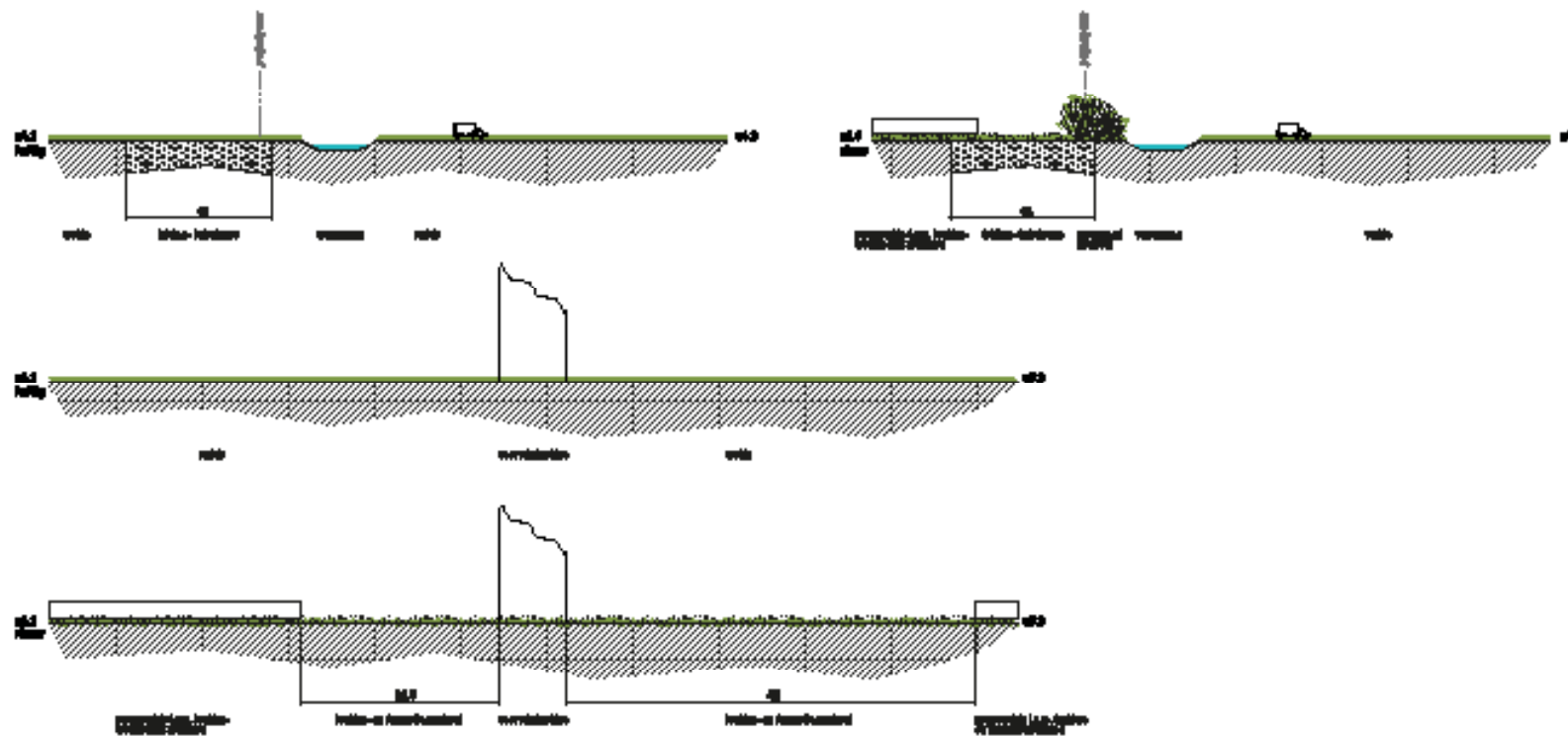
3. aanleg brede watergang langs randen;
4. profiel Eekerweg handhaven, overgang inkleden met robuust struweel en brede bloem- en kruidenrijke bermen;
5. aanplant gefragmenteerde bomenrij en groepjes struiken;
6. ontwikkeling kruiden- en faunairijk grasland;

Figuur 10: Inpassingsplan Fase 1 - zie bijlage voor plankaart op schaal

Figuur 11: Dwarsprofielen Fase 1 - zie bijlage voor profielen op schaal

Figuur 12: Dwarsprofielen Fase 1 & 2 - zie bijlage voor profielen op schaal

Inrichtingsmaatregelen

1. panelen in lijn met verkavelingsrichting

Vanuit landschappelijke en praktische overwegingen is het wenselijk om de oriëntatie van de panelen zo eenduidig mogelijk te houden, zodat een zo recht mogelijke rooilijn ontstaat met zo weinig mogelijk vertanding langs zichtbare zijdes. Om een logische aansluiting bij omliggend gebied te maken is hiervoor de bestaande verkavelingsrichting haaks op de Eekerweg gevolgd wat resulteert in een zuid opstelling.

Gezien de enorme strekkende lengte aan panelen langs de Eekerweg is op een aantal punten een speelse onderbreking voorgesteld. Ter hoogte van de windturbines wordt een breed doorzicht gekaderd tot aan het spoor (dient tevens als ontsluitingspad).

Daarnaast wordt achter de meest westelijke turbine de lijn zonnepanelen doorgezet zodat deze midden in het panelenveld komt te liggen en daarmee de bocht van het spoor van een interessant contrast voorziet als overgang naar de zone met het half open landschap.

De ruimte onder en tussen de panelen is geschikt voor spontane ontwikkeling van kruiden- en faunairijk grasland.

2. transformatoren binnenplannen opgenomen

De organisatie van trafo's is gericht op rust en regelmaat. Deze zijn in paren achter elkaar, parallel aan de panelen, langs één centrale lijn op onderling gelijke afstand gesitueerd. Voor fase 1 zijn ca. 20 trafo's nodig, allen uitgevoerd in een donker grijze kleurstelling met groen(sedum)dak.

3. aanleg brede watergang langs randen

Water functioneert van oudsher als ordenend principe in het polderlandschap. Met de rondgang van een brede

watergang wordt de grootschaligheid van de Eekerpolder benadrukt. Naast structuur draagt deze maatregel ook bij aan ecologische meerwaarde, een flauwe oever langs de binnenzijde wordt potentieel leefgebied voor diverse flora en fauna.

Bijkomend voordeel is dat dit ervoor zorgt dat hekwerken niet nodig zijn.

4. profiel Eekerweg handhaven, overgang inkleden

Binnen fase 1 valt de Eekerweg buiten plangebied. De kadastrale begrenzing loopt door het hart van de sloot, waarmee deze enkel naar het zuiden (binnenplannen) kan worden verbreed. De inrichting van het profiel langs de Eekerweg is nader te bepalen in fase 2. Wel wordt in deze fase aandacht besteed aan de overgang naar het zonnepark. Langs de gehele lengte (toegangspaden uitgesloten) wordt een eenduidig lineair robuust gemengd struweel aangeplant. Door gebruik te maken van bloem- en vruchtdragende soorten creëert het een leefomgeving voor veel planten, vogels, vlinders en andere insecten. Struwelen bieden beschutting, nestgelegenheid en voedsel aan een breed scala fauna.

5. aanplant bomenrij en groepjes struiken

Aan de zuidzijde van de spoorlijn ligt een schelpenpad langs een opgeknipte bomenrij. Dit loopt door tot ong. de oostelijke grens van het plangebied. Als onderdeel van de landschappelijke inpassing wordt, in eenzelfde thematiek, de zone langs de spoorlijn beplant. Naast dat hiermee wordt aangesloten op het bestaande silhouet en het karakter van het half open landschap geeft dit een impuls aan de aanwezige biodiversiteit, dit rijk gevarieerd en onverstoord groot oppervlak zal, zeker in combinatie met de ontwikkeling van kruiden- en faunairijk grasland, aantrekkelijk zijn voor een breed scala aan flora en fauna.

6. ontwikkeling kruiden- en faunairijk grasland

Rondom het gehele zonnepark zal buiten de contouren van zonnepanelen bloem- en kruidenrijk grasland worden ontwikkeld. Om de biodiversiteit ter plaatse te verbeteren zal het maaibeheer zodanig worden afgestemd dat ook inheemse soorten spontaan kunnen opkomen en meegroeien tot een bloemrijke strook. Dit type oppervlakte trekt veel insecten aan zoals hommels en vlinders, waarmee een bijdrage wordt geleverd aan de landelijke afname van het aantal insecten. Deze geschakeerde inrichting verhoogt ook nog een de belevingswaarde van het geheel en zorgt voor een vriendelijke aanblik en overgang naar het direct aangrenzende agrarische landschap.

Tussen de panelen

Door de gekozen opstelling waarbij 2 meter vrije ruimte tussen de panelen is gelaten valt ook licht onder de panelen waardoor zich ook hier een (kruidenrijke) vegetatie zal ontwikkelen. Overjarige bloeiers en eenjarige krijgen de mogelijkheid zich talrijk te ontwikkelen, in beperkte mate direct onder de panelen en zeker in de aanwezige ruimte tussen de panelen. De aanwezigheid van licht en vocht is hier niet beperkt en er is geen sprake van verstoring, betreding of landbewerking zoals in de huidige situatie. Met name bestuivers (bijen, hommels, zweefvliegen) zullen hiervan profiteren in vergelijking tot de bestaande situatie (conventionele landbouw)

Bijdragen aan biodiversiteit

Grondgebonden zonneparken kunnen effecten hebben op de natuur en biodiversiteit. Of die effecten positief of negatief zijn hangt af van de al aanwezige natuurwaarden op de betreffende locatie en van de inrichting van het zonnepark. Uit de Quicksan Flora en Fauna (BRO, 2020) blijkt dat er geen effecten op beschermde gebieden zoals Natura 2000 of NNN te verwachten zijn met de ontwikkeling van het park. Vervolgonderzoek naar het voorkomen van verschillende soortgroepen of effecten op beschermde gebieden wordt niet noodzakelijk geacht.

Met de aanleg van het zonnepark zal juist een impuls worden geleverd aan de aanwezige biodiversiteit. In tegenstelling tot de huidige landbouwfunctie krijgen grassen en kruiden de mogelijkheid om zich te ontwikkelen in het gebied. De belangrijkste effecten hangen samen met verminderde lichtinval, ruimtebeslag, veranderingen in de waterhuishouding en de ecologische inpassing (Brochure zonnepanelen en natuur, Nationaal Consortium Zon in landschap en landbouw).

Lichtinval

Met de zuidelijke veldopstelling wordt 2 meter vrije tussenruimte gehouden. Daarnaast zijn er kleine uitsparingen tussen de panelen zelf. Op deze manier is er lichtinval op de bodem mogelijk en een betere regenwaterverdeling, waardoor er tussen de rijen en ook onder de panelen meer kansen zijn voor de ontwikkeling van natuur dan in een gesloten opstelling.

Ruimtebeslag

Er is nog geen vaste regel die de optimale verhouding tussen zonnepanelen en ruimte voor natuur en biodiversiteit in een

zonnepark weergeeft. Met dit park is ca. 51,7 van de ca. 68,4 hectare ingericht als panelenveld (incl. tussenruimte). Van het plangebied is ca. 25% aangewezen als ruimte voor natuur.

Waterhuishouding

Veldopstellingen van zonnepanelen zorgen voor een minder gelijkmatige verdeling van regenwater. Als er door panelen verschillen ontstaan in de vochtigheidsgraad kan, net als bij het verschil tussen licht en schaduw, er meer variatie ontstaan in flora en fauna.

Ecologische inpassing

Met de voorgenomen inrichtingsmaatregelen wordt grote potentie aan natuurontwikkeling voorgesteld:

- Omdat de grond op het zonnepaneelveld niet bemest en bewerkt wordt, ontstaat de mogelijkheid om met de juiste zaadmengsels en plantmateriaal diversiteit te creëren in de vegetatie. Langs de randen voorziet het plan in kruiden- en faunarijke grasland. Ook de struweelhagen langs de spoorzone, bestaande uit bloeiende- en vruchtdragende soorten, vormen een interessant gebied voor voor insecten (bijen, vlinders), vogels en andere fauna;
- Zonnepanelen bieden beschutting aan fauna en de draagconstructies nestgelegenheid voor vogels en insecten. Zoogdieren voelen zich goed thuis op het nieuwe park. Harrison (et al, 2017) heeft aangetoond dat hazen in hoge dichtheid in zonneparken voorkomen. Het grasland en de beschutting tussen de panelen geeft veel dekking en is een aantrekkelijker leefgebied dan het huidige intensieve agrarisch gebied. Naar verwachting zal dat ook in dit park optreden. Ook voor muizen en kleine marterachtige gaat dit gelden en zal het gebied een aantrekkelijk foerageer- en leefgebied vormen

vanwege de rust (geen bodemverstoring in vergelijking met de huidige landbouw) en aanwezigheid van voldoende open areaal;

- Meer kruidenrijke begroeiing bovengronds leidt tot meer mycorrhizaschimmels ondergronds: deze schimmels zijn belangrijke vastleggers van koolstof (CO₂-opslag), ze zorgen voor meer organische stofopslag in de bodem en voor een goed bodemleven. Daarbij is het van belang om niet te bemesten en pas laat te maaien om kruiden de kans te geven zaden te laten rijpen en te verspreiden (Consortium 2020);
- Zonneparken zijn goed te combineren met waterelementen (zie aanleg brede watergangen met natuurvriendelijke oever), wat migratiemogelijkheden biedt voor flora en fauna;

In zijn algemeenheid wordt geadviseerd om de veranderingen van de biodiversiteit op de flora en fauna te monitoren, zowel in deze randzone als tussen de panelen zelf, zodat het beheer kan worden bijgestuurd door de jaren heen. Middels een, nader op te stellen (uitvoeringsaspect), meetprotocol kan de impact worden gemonitord en worden vergeleken met een nulmeting.

Beplantingsindicatie

De soortensamenstelling voor de toe te voegen beplanting is toegespitst op inheemse soorten die passen bij het karakter van het gebied en de bodemgesteldheid. Hieronder is een beplantingsindicatie gegeven van de toegepaste groenelementen.

Kruiden- en faunarijk grasland

- Opp: ca. 11,5ha (ca.16,8% van het totaalgebied)
- middengebiet (tussen panelen) niet inzaaien maar spontane ontwikkeling;
- randzone inzaaien met middelhoog inheems bloemrijk graslandmengsel;
- planttype: eenjarige, tweejarige en vaste planten;
- eindhoogte ca. 50-110cm;
- geschikt voor permanente invulling;

Sortiment

Achillea millefolium (Duizendblad)
 Barbarea vulgaris (Gewoon barbarakruid)
 Centaurea jacea (Knoopkruid)
 Crepis biennis (Groot streepzaad)
 Daucus carota (Peen)
 Echium vulgare (Slangenkruid)
 Erodium cicutarium (Gewone reigersbek)
 Galium mollugo (Glad walstro)
 Hieracium laevigatum (Stijf havikskruid)
 Hieracium umbellatum (Schermhavikskruid)
 Hypericum perforatum (Sint Janskruid)
 Hypochaeris radicata (Gewoon biggenkruid)
 Jasione montana (Zandblauwtje)
 Leontodon autumnalis (Vertakte leeuwentand)
 Leucanthemum vulgare (Gewone margriet)
 Lotus corniculatus (Gewone rolklaver)
 Luzula campestris (Gewone veldbies)
 Malva moschata (Muskuskaasjeskruid)

Oenothera biennis (Middelste teunisbloem)
 Plantago lanceolata (Smalle weegbree)
 Prunella vulgaris (Gewone brunel)
 Ranunculus acris (Scherpe boterbloem)
 Rhinanthus minor (Kleine ratelaar)
 Silene dioica (Dagkoekoeksbloem)
 Tragopogon pratensis subsp. pratensis (Gele morgenster)
 Trifolium arvense (Hazenpootje)

Beheer

- voorzien van voldoende water na aanplant
- randzone jaarlijks 2 x (gefaseerd) maaien en afvoeren, periode eind mei –juni en eind augustus tot begin oktober

Struweel

- Opp: ca. 1,6 ha
- aanplant tussen half november en half maart in groepen van 5 tot 7 stuks;
- voorfrezen grondoppervlak;
- 3-jarig bosplantsoen: 1 plant per m²;
- maat 60-80cm hoogte;
- planten in driehoeksverband;
- afstand tussen de rijen 1.00 meter;
- plantafstand in de rij 1.00 meter.

Sortiment

10% Sporkehout (Rhamnus frangula)
 10% Gelderse roos (Viburnum opulus)
 10% Sleedoorn (Prunus spinosa)
 10% Hondсроos (Rosa canina)
 10% Vogelkers (Prunus padus)
 10% Hazelaar (Corylus avellana)
 10% Krenteboompje (Amelanchier Lamarckii)
 10% Rode kornoelje (Cornus sanguinea)
 10% Spaanse aak (Acer campestre)
 10% Wilde lijsterbes (Sorbus aucuparia)

Beheer

- Snoeicyclus 5-7 jaar: Het element kan vrij uitgroeien en wordt 1 maal per 5 tot 7 jaar gefaseerd gesnoeid.
- Na het snoeien heeft het struweel een hoogte van tenminste 1,00 meter.

Losse bomenrij

- bomen in een brede grasberm;
- aanplant tussen half november en half maart;
- minimale omtrek 10-12cm;
- plantgat 1,5x omvang kluit;
- voorzien van onbehandelde boompaal ten zuidwesten;
- toepassen grondverbetering indien nodig;
- aantal bomen: ca. 38 st..

Sortiment

100% wintereik - Quercus petraea

Beheer

- eerste 2 jaar voldoende water geven in droge periodes
- jaarlijkse controle op beschadigingen, boompaal en band
- door middel van een visuele beoordeling kan worden bekeken
- of onderhoudssnoei noodzakelijk is
- snoeiafval verwijderen

Slot

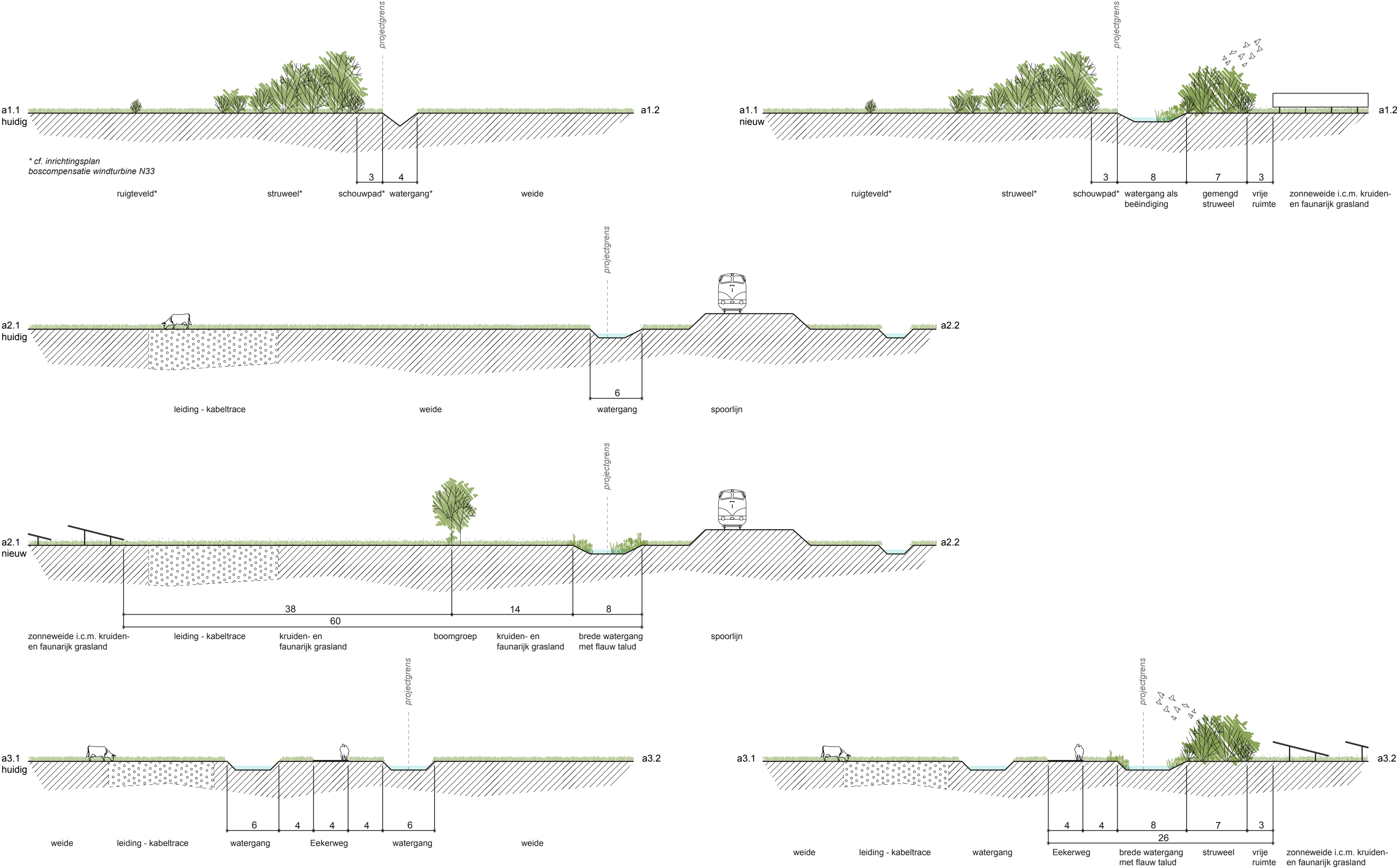
De ontwikkeling van een nieuw zonnepark in de Eekerpolder kan middels de voorgestelde inrichtingsmaatregelen landschappelijk worden ingepast, waardoor er op een verzorgde en natuurlijke manier wordt aangesloten op de aanwezige landschappelijke structuren en kwaliteiten. Kracht van deze inpassing is dat niet alleen landschappelijk, maar ook ecologisch en recreatief een meerwaarde kan worden behaald, wat als nieuwe kwaliteitslaag aan het (energie)landschap wordt toegevoegd.

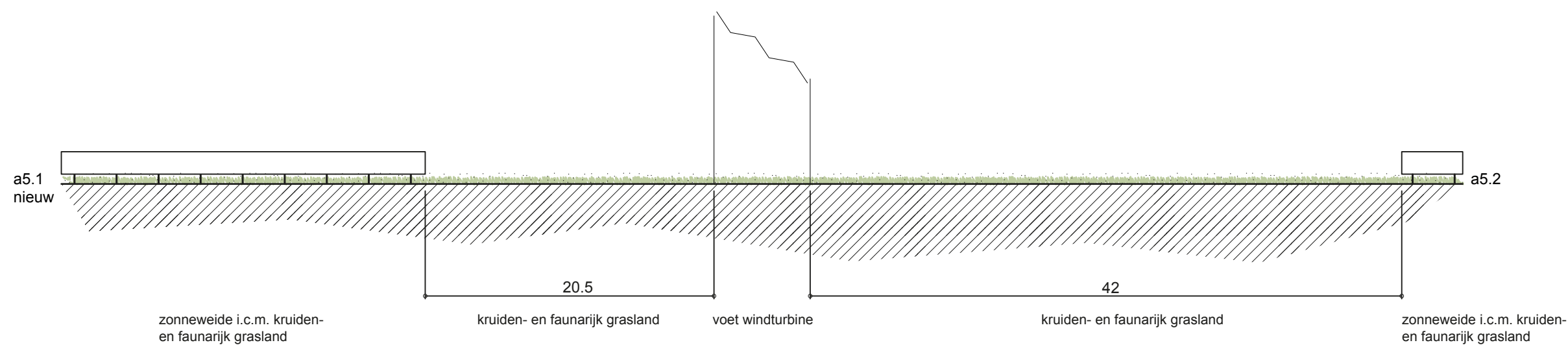
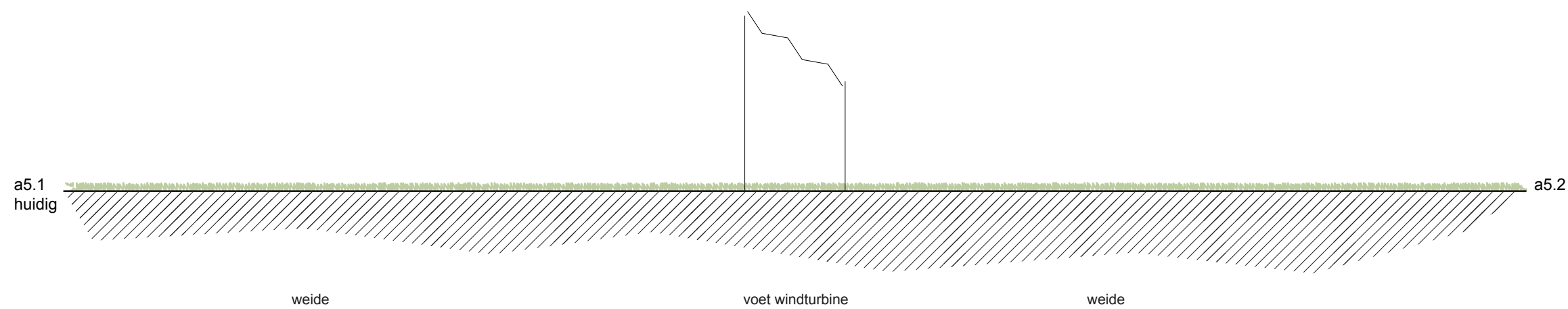
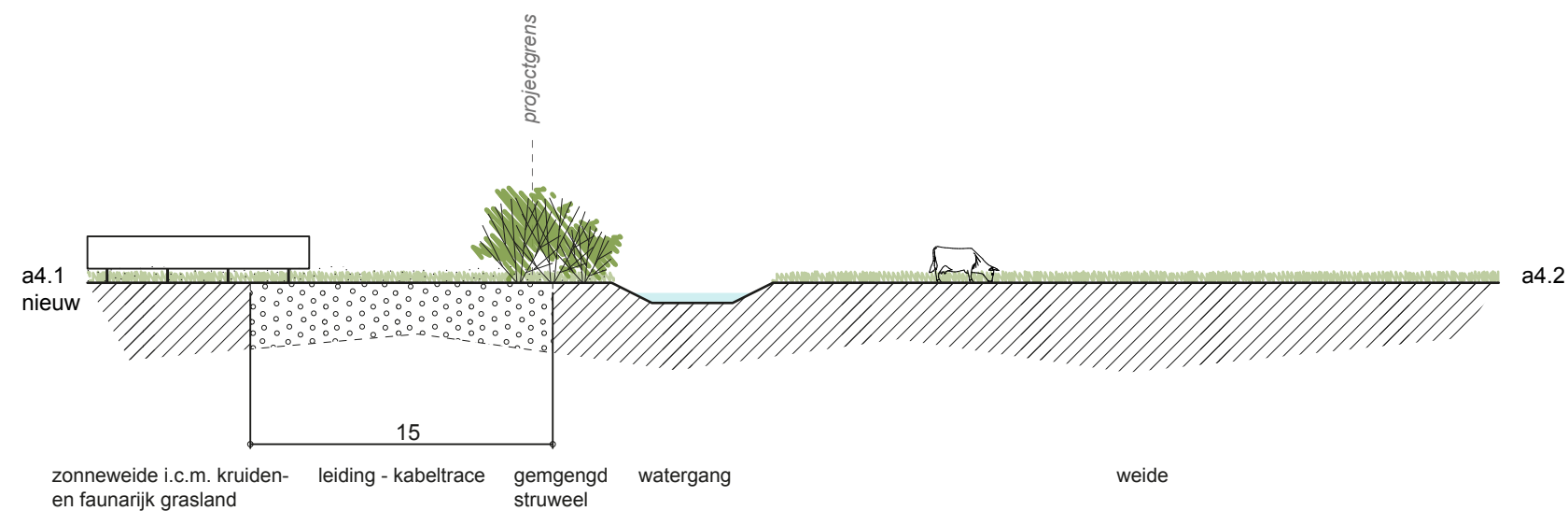
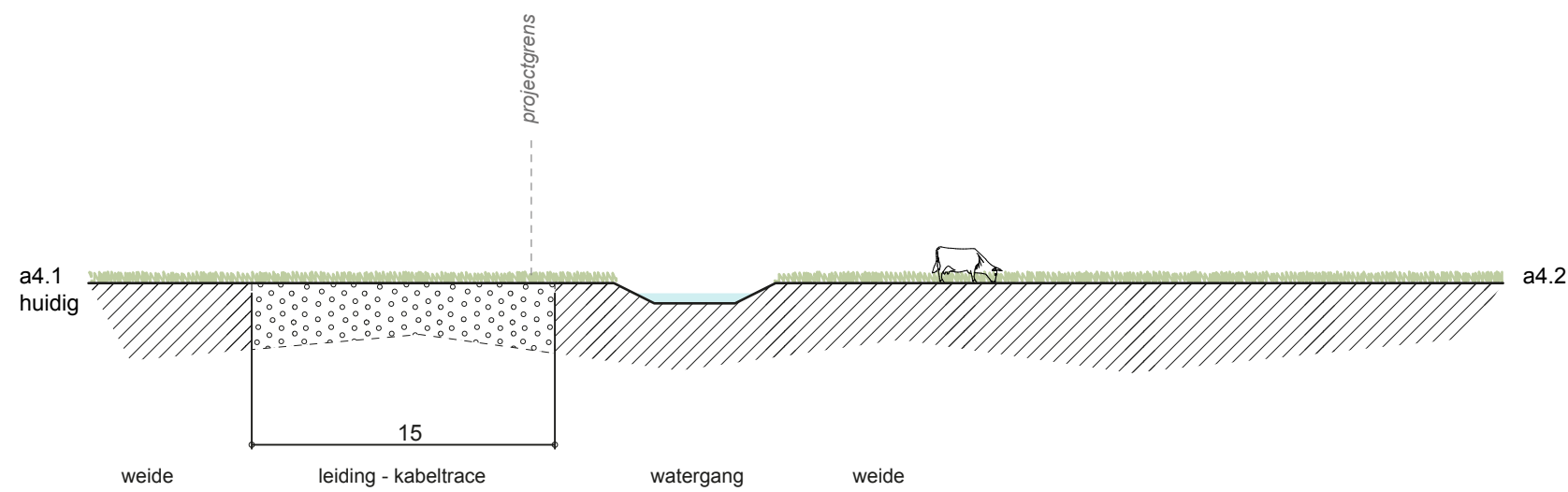
Bijlage 1

Landschappelijk inpassingsplan

Ontwerpprincipe landschap
1) indicatief getekend panelenveld in lijn met verkavelingsrichting - zuidopstelling;
2) transformatoren binnenplannen opgenomen, geclusterd achter elkaar, parallel aan de panelen, langs één centrale lijn op onderling gelijke afstand georganiseerd;
Maatregelen landschappelijke inpassing
3) verbreden en aanleggen watergangen langs de randen, voorzien van natuurvriendelijke oevers;
4) bestaand profiel Eekerweg handhaven (inrichting profiel Eekerweg n.t.b. - onderdeel fase 2) De overgang naar het zonnepark inkleden met robuust gemengd inheems struweel en brede bloem- en kruidenrijk bermen;
5) informele structuur van (groepjes) bomen en struiken langs spoorlijn zijde sluit aan bij het bestaande silhouet en karakter van een half open landschap;
6) ontwikkeling kruiden- en faunairijk grasland;
Fase 2
Maatregelen die in de tweede fase worden meegenomen (locatie n.t.b.)
- recreatieve (fiets- en wandel) doorsteek voorzien van informatie-, educatiepunt en uitkijktoren.
Vigerend bestemmingsplan
A windpark N33
B dubbelbestemming - Leiding - Kabeltracé
C dubbelbestemming - Leiding - Persleiding
D dubbelbestemming - Leiding - Hoogspanningsverbinding

www.bro.nl | info@bro.nl

Hoofdvestiging Boxtel

Boscheweg 107
5282 WV Boxtel
T +31 (0)411 850 400

Vestiging Amsterdam

Rijnspoorplein 38
1018 TX Amsterdam
T +31 (0)20 506 19 99

Vestiging Tegelen

Industriestraat 94
5931 PK Tegelen
T +31 (0)77 373 06 01

Bijlage 2

Quickscan flora en fauna

project
**Quickscan flora en fauna
 'Zonnepark Eekerpolder' te
 Scheemda**

datum
9 oktober 2020

opdrachtgever
**Solarfields Nederland B.V. en
 coöperatie Eekerpolder**

projectnummer
P03062

opgesteld door
RdM

Interne controle
MvdS

BRO
 Bosscheweg 107
 5282 WV Boxtel
 T +31 (0)411 850 400
 E info@bro.nl
 www.bro.nl

Inleiding

Voor alle ruimtelijke ontwikkelingen geldt dat deze in overeenstemming met de nationale natuurwetgeving en het provinciale natuurbeleid moeten worden uitgevoerd. In het kader van een bestemmingsplanwijziging ten behoeve van de realisatie van een Zonnepark aan de Eekeweg, is door middel van een verkennend flora- en faunaonderzoek (quickscan) een beoordeling gemaakt van de mogelijke effecten die het plan kan hebben op beschermde natuurwaarden. Hierdoor wordt duidelijk of het plan in overeenstemming is met de natuurwetgeving.

De bescherming van de natuur is per 1 januari 2017 in Nederland vastgelegd in de Wet natuurbescherming (Wnb). Deze wet vormt voor wat betreft soortenbescherming en gebiedsbescherming een uitwerking van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Omtrent houtopstanden is de voormalige nationale Boswet eveneens in de Wet natuurbescherming opgenomen. Daarnaast vindt beleidsmatige gebiedsbescherming plaats door middel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN), de voormalige Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Werkwijze quickscan flora en fauna

In de quickscan zijn de gevolgen van de ruimtelijke ingreep afgezet tegen potentieel aanwezige natuurwaarden die vanuit de Wet natuurbescherming en provinciaal beleid zijn beschermd. Deze werkwijze vloeit voort uit de brochure 'Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen' van het Ministerie van Economische Zaken van december 2016.

Om een beeld te krijgen van de natuurwaarden is op 27 mei 2020 tussen 11.00 – 12.00 uur door een ecooloog van BRO¹ een verkennend veldbezoek gebracht aan het plangebied en de directe omgeving hiervan. Het was circa 18°C, onbewolkt, met een noordenwind van 2 Bft. Tijdens het veldbezoek is gelet op de potentiële aanwezigheid van beschermde soorten op basis van het aanwezige habitat en nest-/verblijfsmogelijkheden. Daarnaast is aan de hand van verspreidingsatlassen, soortgerichte literatuur, NDFF-gegevens en op basis van 'expert judgement' nagegaan welke beschermde planten- en diersoorten er voor kunnen komen binnen en nabij het plangebied en zijn omtrent gebiedsbescherming gegevens van de provincie Groningen geraadpleegd. Aan de hand van het verkennende onderzoek is vervolgens beoordeeld welke beschermde soorten daadwerkelijk voor (kunnen) komen binnen het plangebied en is er vervolgens een inschatting gemaakt van de effecten van de ruimtelijke ontwikkeling op beschermde natuurwaarden.

¹ BRO is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is de brancheorganisatie voor groene adviesbureaus en heeft als doel kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging. Onze werkzaamheden voeren wij dan ook uit volgens de door het NGB vastgestelde gedragscode (versie juni 2008, aangevuld in februari 2010). De medewerkers binnen de discipline ecologie voldoen aan de door het Ministerie van EZ genoemde voorwaarden voor ter zake deskundigen op het gebied van ecologisch onderzoek.

Planbeschrijving

Het plangebied ligt circa 2 km ten westen van Scheemda, en circa 1 km ten oosten van Zuidhoek. Aan de noordzijde van het plangebied grenst Kanaal 'Winschoterdiep', aan de zuidzijde van het plangebied loopt spoortraject Scheemda - Zuidbroek. In figuur 1 is de topografische ligging van het plangebied weergegeven.

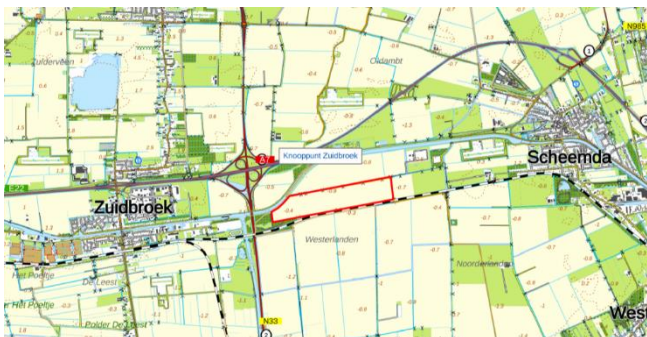
Huidige situatie

Het plangebied bestaat momenteel uit agrarische gronden. De percelen zijn momenteel in gebruik, en gewassen zijn tijdens het veldbezoek aangeplant. Binnen en rond het plangebied zijn een 7-tal windmolens in aanbouw, deze behoren niet tot het plangebied.

In figuur 2 is een luchtfoto van het plangebied en de directe omgeving weergegeven. De figuren 4 t/m 9 geven een impressie van het plangebied, middels foto's die zijn genomen tijdens het verkennende veldbezoek.

Toekomstige situatie

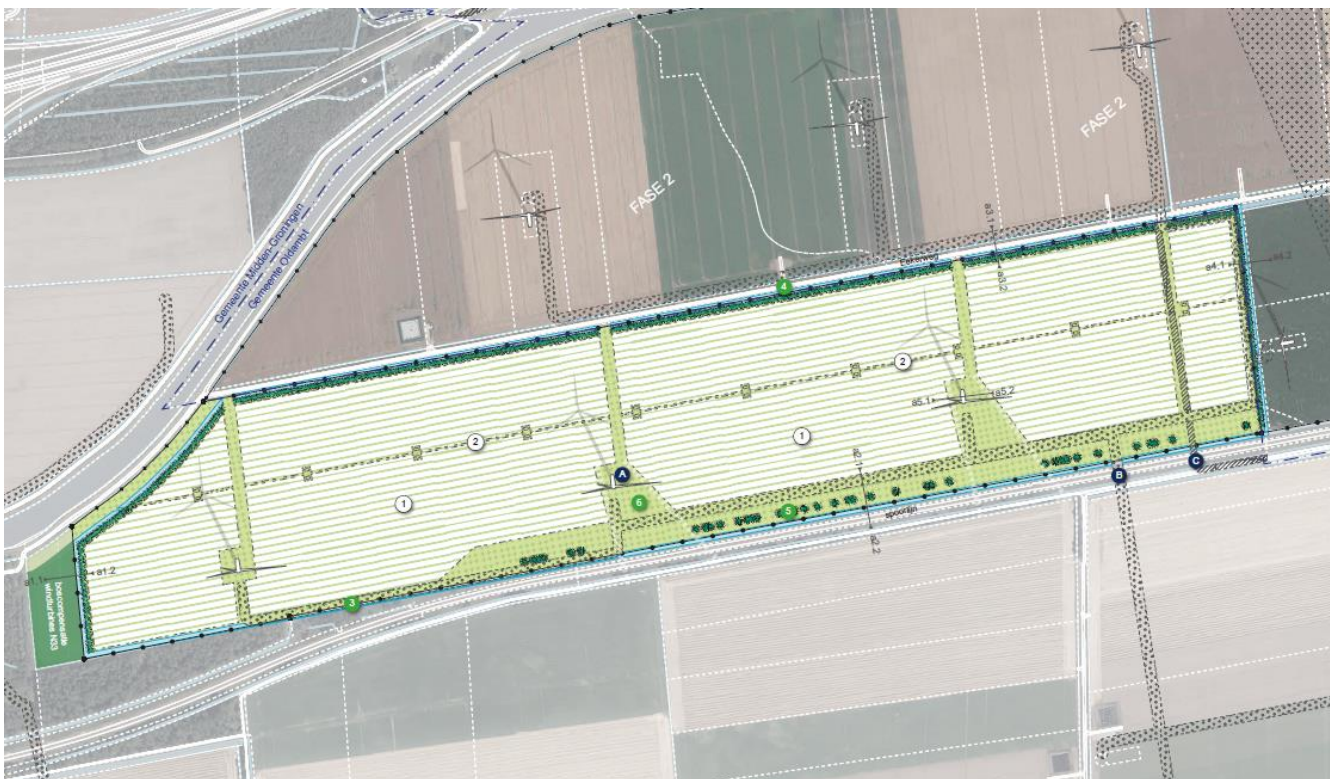
De initiatiefnemers zijn voornemens een zonnepark te realiseren binnen het plangebied, met een oppervlakte 68,5 hectare. Het gebied direct rondom de windmolens wordt gemeend. In het zuidwesten wordt natuurontwikkeling gerealiseerd, langs de Eekerveg en het Winschoterdiep worden bomenrijen geplaatst. Op enkele locaties wordt een nieuwe kavelsloten gegraven en een recreatieve fietsroute leidt naar een uitkijktoren en informatiepunt. Figuur 3 geeft een beeld van de toekomstige situatie.

Figuur 1: Topografische kaart ligging plangebied (1:25.000)

Figuur 2: Luchtfoto plangebied en directe omgeving

Figuur 3: Toekomstige situatie plangebied

Figuur 4: Plangebied gezien vanuit het noordwesten, vanaf de Eekerweg

Figuur 7: Sloot gelegen tegen oostgrens van het plangebied

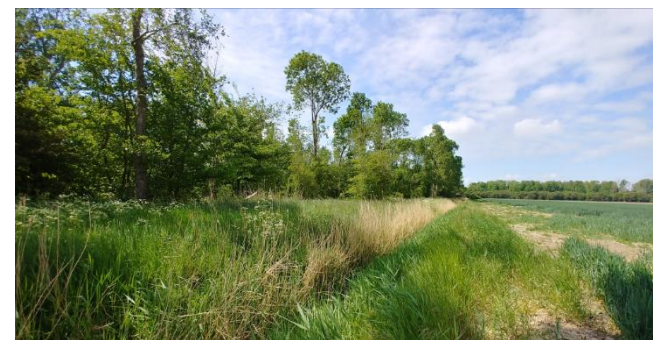
Figuur 8: Noordoosten van het plangebied, gezien vanuit het oosten

Figuur 5: Sloot tegen de noordwestgrens van het plangebied

Figuur 6: Plangebied gezien vanuit het zuidwesten

Figuur 9: Bos tegen de zuidwestgrens van het plangebied

Toetsing gebiedsbescherming

Wettelijke gebiedsbescherming

De Wet natuurbescherming, heeft voor wat betreft gebiedsbescherming, betrekking op de Europees beschermde Natura 2000-gebieden. De Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden worden in Nederland gecombineerd als Natura 2000-gebieden aangewezen. Als er naar aanleiding van projecten, plannen en activiteiten mogelijk significante effecten optreden, dienen deze vooraf in kaart gebracht en beoordeeld te worden. Projecten, plannen en activiteiten die mogelijk een negatief effect hebben op de beschermde natuur in een Natura 2000-gebied zijn vergunningsplichtig.

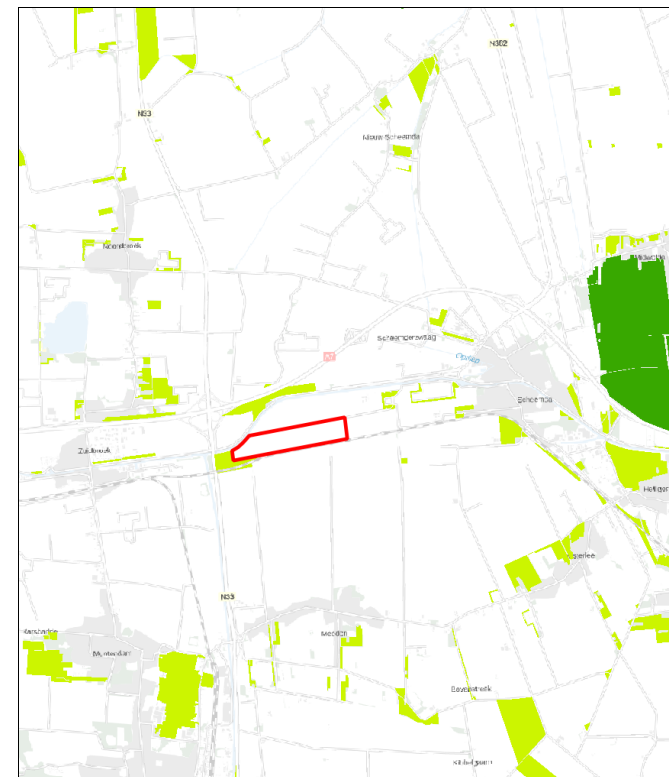
Het plangebied is niet gelegen binnen de grenzen van een gebied dat aangewezen is als Natura 2000-gebied. Het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied, "Zuidlaardermeer-gebied", bevindt zich op circa 13 kilometer afstand ten westen van het projectgebied. Indien er sprake zou zijn van een effect, betreft dit een extern effect als gevolg van storingsfactoren als toename van geluid, licht of depositie van stikstof. Mede gezien de afstand tot het plangebied zijn externe effecten als gevolg van aspecten als licht, geluid en trillingen uitgesloten.

Daar de voorgenomen ontwikkeling de realisatie van een zonnepark betreft, is een toename aan stikstofuitstoot te verwachten. Een toename van stikstofdepositie op een Natura 2000-gebied is niet uit te sluiten. Uit het vervolgonderzoek met een AERIUS-berekening zijn bij zowel de aanlegfase als de gebruiksfase geen depositieresultaten hoger dan 0,00 mol/ha/j. Daarmee kunnen op voorhand negatieve effecten op Natura 2000-gebieden vanwege stikstofdepositie uitgesloten worden.

Gebiedsbescherming vanuit provinciaal beleid

Conform artikel 1.12 van de Wet natuurbescherming dragen Gedeputeerde Staten in hun provincie zorg voor de totstandkoming en instandhouding van een samenhangend landelijk ecologisch netwerk, genaamd 'Natuurnetwerk Nederland'. Zij wijzen daartoe in hun provincie gebieden aan die tot dit netwerk behoren. Het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen Ecologische Hoofdstructuur (EHS)) is een samenhangend netwerk van bestaande en te ontwikkelen natuurgebieden. De planologische begrenzing en beschermingsregimes van het Natuurnetwerk loopt via het traject van de provinciale ruimtelijke structuurvisies en verordeningen. Het netwerk wordt gevormd door kerngebieden, natuurontwikkelingsgebieden en ecologische verbindingzones met als doel natuurgebieden beter met elkaar en met het omringende agrarisch gebied te verbinden. Activiteiten in deze gebieden zijn alleen toegestaan als ze geen negatieve effecten hebben op de wezenlijke kenmerken of waarden of als deze kunnen worden tegengegaan met mitigerende maatregelen.

Het plangebied is niet gelegen binnen het NNN (zie figuur 10). Het dichtstbijzijnde onderdeel van het NNN ligt ongeveer 4,5 kilometer ten oosten van het plangebied. Gezien de aard van de voorgenomen plannen zullen de omgevingscondities redelijkerwijs gelijk blijven, waardoor de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN niet worden aangetast. Vervolgonderzoek in het kader van het NNN wordt dan ook niet noodzakelijk geacht.

Figuur 10: Ligging NNN (donker groen) ten opzichte van perceel plangebied (rood omlijnd)

Toetsing beschermde houtopstanden

De bescherming van houtopstanden, conform de Wet natuurbescherming, heeft betrekking op alle zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers of struiken van een oppervlakte van minimaal tien are of een rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat, gelegen buiten de bebouwde kom. Wanneer houtopstanden worden geveld, niet vallende onder artikel 4.1 van de Wet natuurbescherming, geldt een meldingsplicht bij Gedeputeerde Staten van desbetreffende provincie (artikel 4.2 Wnb). Indien er geen bezwaar is om de houtopstanden te kappen, verplicht artikel 4.2 van de Wet natuurbescherming om binnen 3 jaar na het vellen of tenietgaan van de houtopstand op dezelfde grond houtopstanden opnieuw aan te planten. Er geldt een algehele vrijstelling van de herplantplicht voor houtopstanden die gekapt worden in het kader van natuurbeheer en natuurbehoud.

Aangezien zich binnen het plangebied geen bomen bevinden is toetsing aan het onderdeel houtopstanden conform de Wet natuurbescherming bij dit plan niet aan de orde.

Toetsing soortenbescherming

De Wet natuurbescherming heeft, voor wat betreft soortenbescherming, betrekking op alle in Nederland in het wild voorkomende zoogdieren, (trek)vogels, reptielen en amfibieën, een aantal vissen, libellen en vlinders, enkele bijzondere en min of meer zeldzame ongewervelde diersoorten en een aantal vaatplanten. De beschermde soorten zijn ingedeeld in drie categorieën:

- Vogels (artikel 3.1 Wet natuurbescherming)
- Europees beschermde soorten (artikel 3.5 Wnb)
- Nationaal beschermde soorten (artikel 3.10 Wnb)

Beschermde soorten vanuit nationaal oogpunt betreffen soorten uit 'bijlage A en B' van de Wet natuurbescherming. Beschermde soorten vanuit Europees oogpunt betreffen soorten uit Bijlage IV van de Habitatrichtlijn, de soorten uit Bijlage 1 en 2 Verdrag van Bern, en Bijlage 1 verdrag van Bonn, en alle in Europa inheemse vogels (Vogelrichtlijn). De drie beschermingsregimes kennen elk hun eigen verbodsbepalingen. De verbodsbepalingen voor vogels en overige Europese soorten (categorie 1 en 2) zijn letterlijk overgenomen uit respectievelijk de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Voor de andere, 'nationaal' beschermde soorten (categorie 3) gelden verbodsbepalingen die geïnspireerd zijn op de Habitatrichtlijn, maar in sommige opzichten minder streng zijn. In tabel 1 zijn de verbodsbepalingen per regime weergegeven.

Tabel 1 Verbodsbepalingen per categorie beschermde soorten

Vogels (artikel 3.1 Wnb)	Europees beschermde soorten (artikel 3.5 Wnb)	Nationaal beschermde soorten (artikel 3.10 Wnb)
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art. 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	-
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	-
-	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

De Wet natuurbescherming regelt dat de provincie bevoegd gezag is en de lijst met te beschermen soorten kan afstemmen op de situatie in de provincie. De soortbescherming kan hierdoor per provincie verschillen. In het algemeen gelden voor alle drie de categorieën de zogenoemde verbodsregels. Een ontheffing hierop wordt voor de Nationaal beschermde soorten (art. 3.10 Wnb) met een lichte toets verleend. Voor de vogels en Europees beschermde soorten geldt een zware toetsing. Het verschil binnen provincies zit vooral in het aantal nationaal beschermde soorten met een vrijstelling bij onder meer ruimtelijke ontwikkelingen.

Voor alle soorten, dus ook voor de soorten die niet onder de aangewezen bescherming vallen, of die zijn vrijgesteld van de ontheffingsplicht, geldt de zogenaamde 'algemene zorgplicht' (art. 1.11 Wnb). Deze zorgplicht houdt in dat de initiatiefnemer passende maatregelen neemt om schade aan aanwezige soorten te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het niet verontrusten of verstoren in de kwetsbare perioden zoals de winterslaap, de voortplantingstijd en de periode van afhankelijkheid van de jongen. De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er een ontheffing of vrijstelling is verleend.

Komen soorten van de hierboven genoemde beschermingsregimes voor, dan is de eerste vraag of de voorgenomen activiteit effecten heeft op de beschermde soorten. Treden er effecten op, dan dient er gekeken te worden of er (provinciale) vrijstelling verleend kan worden (al dan niet door te werken volgens een goedgekeurde gedragscode), of dat er een alternatieve oplossing mogelijk is waardoor er geen negatief effect kan plaatsvinden. Indien dit niet mogelijk is, zal ontheffing aangevraagd moeten worden op basis van een geldig

wettelijk belang, waarbij de gunstige staat van instandhouding van beschermde soorten niet in het geding komt. De ontheffing kan dan onder voorwaarden worden verleend.

Vogels

Op de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' van het Ministerie van LNV (augustus 2009) wordt onderscheid gemaakt in verschillende categorieën vogelnesten. Van de meeste vogelsoorten zijn de nesten uitsluitend beschermd wanneer deze tijdens de broed- en nestperiode in gebruik zijn. Het gaat om soorten die jaarlijks nieuwe nesten maken. Van een aantal soorten roofvogels en uilen, koloniebroeders en gebouw bewonende vogelsoorten ('categorie 1-4 soorten') zijn de nesten en de functionele leefomgeving jaarrond beschermd. Ten slotte is er een categorie nesten van vogelsoorten die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed, maar die over voldoende flexibiliteit beschikken om, als die broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen ('categorie 5-soorten').

Binnen het plangebied is geen bebouwing aanwezig. Hierdoor kunnen broedlocaties van gebouw bewonende vogelsoorten als kerkuil, huismus en gierzwaluw worden uitgesloten. In de opgaande beplanting rond het plangebied bevinden zich tevens geen jaarrond beschermde nesten van vogels als buizerd, sperwer en ransuil. Tijdens het veldbezoek is een waarneming gedaan van havik, welke vanuit een boom langs de zuidoostzijde van het plangebied aan het foerageren was. De opgaand begroeiing in de directe omgeving van het plangebied is gecontroleerd op roofvogelhorsten, deze zijn niet aangetroffen. Verstoring van deze soort is redelijkerwijs uitgesloten. Tevens is er in de directe omgeving van het plangebied voldoende foerageergebied aanwezig voor deze soort, en betreft het plangebied geen essentieel leefgebied.

De NDFF geeft twee waarnemingen, in 2011 en 2012, van nestelende bruine kiekendief in de directe omgeving van het plangebied. Hoewel deze soort tevens recentelijk is waargenomen binnen het plangebied, betrof het hier geen nestgedrag. De bruine kiekendief is een soort die het liefst binnen rietland of sloten met riet broedt. De sloot ten noorden van het plangebied, tegen Kanaal 'Winschoterdiep' en de sloot tegen de zuidgrens van het plangebied bieden hiervoor geschikt habitat, en blijven binnen de voorgenomen plannen behouden. Hoewel het plangebied tevens geschikt habitat heeft voor deze soort, betreft het hier geen essentieel leefgebied voor de lokale populatie. In de directe omgeving van de het plangebied is voldoende alternatief leefgebied aanwezig, in de vorm van soortgelijke akkers en sloten. Daar deze soort een tamelijk groot territorium heeft, zal deze kunnen uitwijken naar andere, geschiktere gebieden. De instandhouding van deze soort komt niet in het geding. Wel dient het plangebied bouwrijp gemaakt te worden buiten de broedtijd van deze soort, welke globaal van april tot juli loopt, om overtredingen met betrekking tot een potentieel nest te voorkomen.

De NDFF geeft waarnemingen van akker- en weidevogels als kievit, scholekster en witgat binnen en in de directe omgeving van het plangebied. Het betreft bij geen van deze waarnemingen echter nestgedrag. Het plangebied valt niet binnen een belangrijk weidevogelgebied zoals benoemd in het 'Actieplan Weidevogels Groningen' (2018). Tevens biedt het in huidige situatie slechts matig geschikt leefgebied voor weidevogels, gezien de grond zwaar bewerkt wordt voor akkerbouw. De directe omgeving van het plangebied biedt voldoende alternatief leefgebied voor weidevogels, in de vorm van akkers en akkerranden. Om de verstoring van nesten van weidevogels te voorkomen dient het plangebied buiten broedseizoen bouwrijp gemaakt te worden. Tevens dienen werkzaamheden in de directe nabijheid van de waterwegen

en sloten buiten broedseizoen plaats te vinden, om verstoring van de nesten van soorten als wilde eend en meerkoet te voorkomen.

Toetsing

Bij uitvoering van de plannen gaan geen nestlocaties van soorten met een jaarrond beschermde status verloren. Bij de werkzaamheden kunnen wel nesten verloren gaan die niet jaarrond zijn beschermd. Voor de betreffende vogelsoorten geldt dat, indien werkzaamheden aan de sloten buiten het broedseizoen wordt uitgevoerd, er redelijkerwijs geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot broedvogels. In de Wet natuurbescherming wordt geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Globaal kan voor het broedseizoen de periode maart tot half augustus worden aangehouden. Geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen. Bij twijfel over de aan/afwezigheid van een vervroegd of verlaat broedgeval (bijvoorbeeld van een houtduif) dient een controle hieromtrent zekerheid te bieden. De voorgenomen plannen zullen geen afname van essentieel broedhabitat veroorzaken van een vogelsoort, inbreuk op de gunstige staat van instandhouding van lokale populaties is dan ook uitgesloten.

Vleermuizen

Volgens verspreidingsgegevens van de Zoogdierverseniging is het plangebied gelegen in een deel van Nederland waar de volgende vleermuissoorten kunnen voorkomen: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, tweekleurige vleermuis en watervleermuis.

Binnen het plangebied is geen bebouwing of opgaande begroeiing aanwezig, waardoor de rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen zijn uitgesloten. Wel zijn er landschapselemen-

ten binnen en rond het plangebied die potentieel dienst kunnen doen als vliegroute en/of foerageergebied. Binnen het plangebied is een betreft dit de sloten langs de Eekeweg, en de sloten die daar haaks op staan. Rond het plangebied betreft dit het Kanaal 'Winschoterdiep', grenzend aan de noordzijde van het plangebied. Licht gericht of uitschijnend op deze oppervlaktewateren dient te worden vermeden.

Toetsing

Het plangebied bevat geen potentiële verblijfplaatsen voor een vleermuissoort. Bij uitvoering van de voorgenomen ontwikkeling zal er geen sprake zijn van (potentiële) overtreding met betrekking tot vaste rust- of verblijfplaatsen, vliegroutes of foerageergebied voor vleermuizen. Licht gericht of uitschijnend op de sloten en het kanaal 'Winschoterdiep' dient wel te worden vermeden. Verlichting kan namelijk een verstorend effect hebben op foerageer- en vliegroutefuncties.

Verlichting toekomstige situatie

Binnen de voorgenomen plannen zal er geen verlichting binnen het zonnepark, noch verlichting wat uitstraalt op wateroppervlakten in de directe omgeving van het zonnepark worden gerealiseerd. Hierdoor zullen, ook na de realisatie van het zonnepark, alle huidige vliegroutes over wateroppervlakten worden gewaarborgd.

Grondgebonden zoogdieren

Het plangebied vormt matig geschikt habitat voor grondgebonden zoogdieren. Soorten als konijn, haas, vos, egel en veldmuis kunnen in het plangebied worden waargenomen. Door de aanwezigheid van voldoende alternatief foerageergebied betreft de ontwikkeling geen afname van essentieel foerageergebied voor deze soorten. Daarbij geldt voor al deze soorten een provinciale vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling. In het kader van de zorgplicht is het echter wel noodzakelijk om tijdens de werkzaamheden voldoende zorg te

dragen voor (incidenteel) aanwezige individuen, met name een relatief trage soort als de egel die onder dichte beplanting verscholen kan zitten. Dit houdt in dat al het redelijkerwijs mogelijke gedaan dient te worden om het doden van individuen te voorkomen. Dieren moeten de gelegenheid krijgen om het werkgebied zelfstandig en veilig te kunnen verlaten. Indien noodzakelijk dienen soorten zorgvuldig te worden verplaatst naar buiten het werkgebied.

Volgens de verspreidingsgegevens komen in de omgeving van het plangebied ook de niet vrijgestelde soorten boommarter, steenmarter, das, otter, bever, eekhoorn, grote bosmuis en waterspitsmuis voor. Daar er geen potentiële verblijfplaatsen als lintvormige groenstructuren, ruigten, bomen of houtstapels binnen het plangebied aanwezig zijn, betreft het hier geen essentieel habitat voor boom- en steenmarter. Tevens zijn er geen holen of nesten in de grond of in de bomen aangetroffen die zouden kunnen dienen als schuil- of nestplaats voor deze soorten. Binnen het plangebied zijn geen burchten, loop- of eetsporen, latrines of wissels die duiden op de aanwezigheid en/of het gebruik van het plangebied door de das. De oppervlaktewateren binnen het plangebied bieden geen geschikt habitat voor de otter dan wel de bever. Daar er geen bomen en houtwallen binnen het plangebied aanwezig zijn, biedt het geen geschikt habitat voor de eekhoorn. Tevens zijn er geen sporen of nesten van de eenhoorn aangetroffen in de bosrand tegen de zuidoostgrens van het plangebied. De grote bosmuis heeft een voorkeur voor oude open eiken en -beukenbossen. Daarnaast komt deze soort voor in verschillende biotopen, mits er dekking is door lage begroeiing of verspreid liggende stenen. Daar dit habitat niet aanwezig is binnen het plangebied, biedt het plangebied geen geschikt leefgebied voor deze soort. De waterspitsmuis komt voor in en langs schoon, niet te voedselrijk, vrij snel stromend tot stilstaand water met een behoorlijk ontwikkelde watervegetatie en ruig begroeide oevers. Dit habitat

is binnen het plangebied eveneens niet aanwezig, gezien de zware bemesting en de beperkte ontwikkeling van de sloten. Hierdoor vormt het geen geschikt leefgebied voor deze soort. De aanwezigheid van andere strenger beschermde grondgebonden zoogdiersoorten zijn op basis van de verspreidingsgegevens en/of het ontbreken van geschikt habitat eveneens redelijkerwijs uitgesloten.

Toetsing

Met de ontwikkeling binnen het plangebied gaan geen verblijfplaatsen van niet-vrijgestelde soorten verloren. Ook gaat er geen (essentieel) leefgebied van een grondgebonden zoogdiersoort verloren. Inbreuk op de gunstige staat van instandhouding van lokale populaties van soorten en overtreding van de Wnb is niet aan de orde. In het kader van de zorgplicht is het echter wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor (incidenteel) aanwezige individuen.

Reptielen

Volgens verspreidingsgegevens van RAVON zijn in de omgeving van het plangebied waarnemingen bekend van de levendbarende hagedis en hazelworm. De waarnemingen hebben betrekking op de natuurgebieden in de omgeving. Het plangebied zelf en de directe omgeving biedt geen geschikt habitat voor deze soorten. Het voorkomen ervan binnen het plangebied is daarmee dan ook uitgesloten.

Toetsing

Negatieve effecten en overtredingen ten aanzien van reptielen zijn op voorhand uitgesloten.

Amfibieën

In de omgeving van het plangebied zijn algemene soorten bekend als bruine kikker, gewone pad, bastaardkikker en kleine watersalamander. Volgens de verspreidingsgegevens

zijn in de omgeving van het plangebied ook de niet vrijgestelde rugstreeppad, poelkikker, heikikker, Alpenwatersalamander en kamsalamander bekend. Het plangebied bevat op de sloten na geen oppervlaktewater. Gezien de beperkte ontwikkeling, de voedselrijkdom en de intensieve omgeving van de sloten zijn enkel algemene (vrijgestelde) soorten te verwachten. Met betrekking tot deze soorten is enkel de zorgplicht van toepassing.

Toetsing

De voorgenomen plannen zullen geen afname van geschikt essentieel habitat van een amfibieënsoort veroorzaken, inbreuk op de gunstige staat van instandhouding van populaties en overtreding van de Wnb is dan ook uitgesloten. In het kader van de algemene zorgplicht is het wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor eventueel passerende individuen.

Vissen

Het aanwezig oppervlaktewater binnen het plangebied biedt geen geschikt habitat voor beschermde vissoorten. In de directe omgeving van het plangebied zijn tevens geen waarnemingen bekend van beschermde vissoorten. Wel kunnen in de aanwezige sloten algemene soorten zoals stekelbaars, blankvoorn, zeelt, snoek en baars voorkomen.

Wel dienen er zorgplichtmaatregelen genomen te worden indien er sloten gedempt worden. Te denken valt aan het zoveel mogelijk overdag uitvoeren van de werkzaamheden. Bij werkzaamheden met harde geluiden en/of trillingen moeten voorafgaand aan de werkzaamheden afgezwakte waarschuwingsgeluiden worden afgegeven om fauna in de gelegenheid te stellen tijdig weg te komen. Vlak voorafgaand aan de werkzaamheden dient roering in het water gecreëerd te worden zodat vissen vroegtijdig het werkgebied kunnen verlaten.

Toetsing

Negatieve effecten en overtredingen ten aanzien van beschermde vissen zijn op voorhand uitgesloten.

Ongewervelde diersoorten

In de ruime omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van grote weerschijnvlinder, groene glazenmaker, gevlekte witsnuitlibel en sierlijke witsnuitlibel. Al deze soorten stellen echter zeer specifieke eisen aan hun habitat, die in het plangebied niet aanwezig zijn. Aanwezigheid van de overige beschermde libellen en vlinders is vanwege de verspreiding en/of aanwezig habitat uitgesloten. Aantasting van (deel)populaties van een beschermde libellen- of vlindersoort is met zekerheid niet aan de orde. De aanwezigheid van de overige beschermde ongewervelde soorten, zoals vliegend hert, Europese rivierkreeft en platte schijfhoorn, is eveneens uitgesloten. Binnen het plangebied en in de omgeving is hiervoor geen geschikt habitat aanwezig.

Toetsing

Negatieve effecten en overtredingen ten aanzien van beschermde ongewervelde soorten zijn op voorhand uitgesloten.

Vaatplanten

In de directe omgeving van het plangebied zijn beschermde soorten bekend als grote leeuwenklauw en knolspirea. Deze soorten stellen echter zeer specifieke eisen aan hun standplaatsen. Gezien het aanwezige biotoop van het plangebied is de aanwezigheid van dergelijk beschermde vaatplanten redelijkerwijs uitgesloten.

Toetsing

Negatieve effecten en overtredingen ten aanzien van beschermde vaatplanten zijn op voorhand uitgesloten.

Conclusie

Op basis van deze quickscan wordt vervolgonderzoek naar het voorkomen van verschillende soortgroepen of effecten op beschermde gebieden niet noodzakelijk geacht. Evenmin is er sprake van een noodzaak tot het indienen van een ontheffingsaanvraag voor overtreding van verbodsbepalingen in de Wet natuurbescherming ten aanzien van soorten dan wel een vergunningsaanvraag in het kader van gebiedsbescherming. Het onderdeel houtopstanden is bij dit plan niet aan de orde.

- Met betrekking tot broedvogels dienen werkzaamheden in de directe nabijheid van de sloten en het bouwrijp maken van huidige akkers uitgevoerd te worden buiten het broedseizoen, of na een controle waarbij de aanwezigheid van een in gebruik zijnde nest uitgesloten kan worden. Het broedseizoen loopt globaal van half maart – half augustus;
- Ten aanzien van vleermuizen dient licht gericht of uitstralend op opgaand groen en oppervlaktewater te worden vermeden, tijdens zowel de werkzaamheden als in de toekomstige situatie;
- Ten behoeve van (incidenteel) aanwezige algemene soorten dient de zorgplicht in acht te worden genomen.

Op basis van onderhavige quickscan wordt vervolgonderzoek naar effecten op beschermde gebieden (Natura 2000/NNN) niet noodzakelijk geacht. Evenmin is er sprake van een noodzaak tot het indienen van een ontheffingsaanvraag ten aanzien van houtopstanden dan wel een vergunningsaanvraag in het kader van gebiedsbescherming.

Samenvatting

In onderstaande tabel is samengevat of de voorgenomen ontwikkeling negatieve effecten kan hebben op beschermde soorten en/of gebieden, en wat de eventuele vervolgstappen zijn, zoals soortgericht nader onderzoek of vergunningstrategieën. In de tabel is tevens weergegeven of maatregelen noodzakelijk zijn om overtreding van de Wet natuurbescherming voor bepaalde soortgroepen te voorkomen.

Tabel 2 Overzicht effecten met betrekking tot gebiedsbescherming en te nemen vervolgstappen

Gebiedsbescherming	Afstand tot gebied	Sprake van aantasting	Vervolgtraject	Bijzonderheden / opmerkingen
Natura 2000	Ca. 13 km	Nee	-	Geen externe verstoringen
Natuurnetwerk Nederland	Ca. 4,5 m	Nee	-	Ecologische waarde en kenmerken blijven gelijk
Houtopstanden	-	Nee	-	Niet van toepassing

Tabel 3 Overzicht (potentiele) aanwezigheid beschermde soorten en te nemen vervolgstappen

Soortgroep	Potentieel aanwezig	Sprake van overtreding	Vervolgtraject / maatregelen	Bijzonderheden / opmerkingen
Broedvogels	Algemeen	Ja	Mogelijk	Werkzaamheden aan sloten buiten broedseizoen of na controle
	Jaarrond beschermd	Nee	Nee	-
Vleermuizen	Verblijfplaatsen	Nee	Nee	-
	Foerageerhabitat	Ja	Te voorkomen	Licht gericht of uitstralend op opgaand groen en oppervlaktewater dient te worden vermeden
	Vliegroutes	Ja	Te voorkomen	Verlichting kan een negatief effect hebben op foerageer- en vliegroudefuncties
Grondgebonden zoogdieren	Ja	Te voorkomen	Zorgplicht afdoende	Heeft betrekking op een soort als de egel
Reptielen	Nee	Nee	-	-
Amfibieën	Ja	Te voorkomen	Zorgplicht afdoende	Heeft betrekking op een soort als de gewone pad
Vissen	Nee	Nee	-	-
Ongewervelden	Nee	Nee	-	-
Vaatplanten	Nee	Nee	-	-

Geraadpleegde bronnen*Algemene Literatuur*

- Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (red.) 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, Leiden / European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- Dietz C., O. von Helversen & D. Nill 2011. Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika. De Fontein/Tirion Uitgevers, Utrecht.
- Limpens, H., J. Regelink & R. Koelman 2010. Vleermuizen en planologie. Zoogdierverseniging, Nijmegen.
- Ministerie van Economische Zaken 2016. Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen. Lees hier wat de Wet natuurbescherming daarover regelt. Versie 1.3, december 2016. Ministerie van Economische Zaken, Den Haag.
- SOVON Vogelonderzoek Nederland 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998-2000. Nederlandse fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.

Algemene websites

- Bij12.nl (kennisdocumenten van o.a. huismus, gierzwaluw en diverse vleermuissoorten)
- Eis-nederland.nl (soortgegevens ongewervelden)
- Floron.nl (soortgegevens planten)
- Ravon.nl (soortgegevens amfibieën, reptielen en vissen)
- Sovon.nl (soortgegevens vogels)
- Synbiosys.alterra.nl/natura2000 (Natura 2000-gebieden)
- Verspreidingsatlas.nl/planten (verspreidingsgegevens planten)
- Vlinderstichting.nl (soortgegevens vlinders en libellen)
- Wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2019-01-01 (wettekst Wet natuurbescherming)

- Zoogdierverseniging.nl (soortgegevens zoogdieren)

Bijlage 3

AERIUS-berekening

project
AERIUS-berekening
Eekerweg Midden-Groningen

datum
5 augustus 2020

opdrachtgever
Solarfields Nederland B.V.

projectnummer
P03062

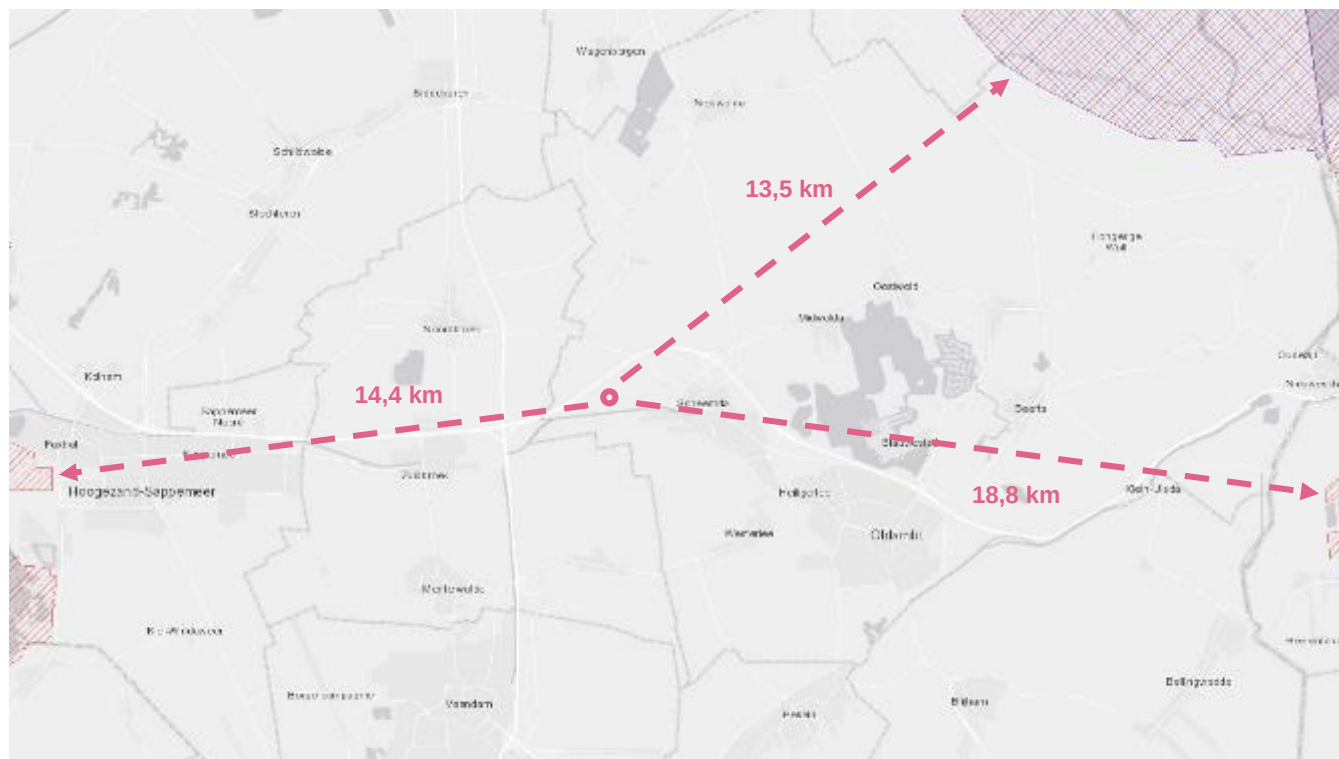
opgesteld door
NL

BRO
 Bossheweg 107
 5282 WV Boxtel
 T +31 (0)411 850 400
 E info@bro.nl
 www.bro.nl

Inleiding

De bescherming van de natuur is per 1 januari 2017 in Nederland vastgelegd in de Wet natuurbescherming (Wnb). Deze wet vormt voor wat betreft soortenbescherming en gebiedsbescherming een uitwerking van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Daarnaast vindt beleidsmatige gebiedsbescherming plaats door middel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN), de voormalige Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Het projectgebied ligt niet binnen de grenzen van een gebied dat aangewezen is als Natura 2000-gebied. De meest nabijgelegen Natura 2000-gebieden, 'Waddenzee', 'Zuidlaardermeergebied' en 'Rheiderland' bevinden

zich respectievelijk op 13,5 kilometer ten noordoosten, 14,4 kilometer ten westen, en 18,8 kilometer ten oosten van het projectgebied. Indien er sprake zou zijn van een effect, betreft dit een extern effect, zoals toename van geluid, licht of depositie van stikstof. Mede gezien de afstand tot het projectgebied zijn externe effecten als licht en geluid uitgesloten. Aangezien de voorgenomen ontwikkeling de realisatie van een zonnepark betreft, kan een significante toename aan stikstofdepositie tijdens de aanleg- en gebruiksfase op omliggende Natura 2000-gebieden niet op voorhand worden uitgesloten.

Figuur 1: Ligging van het projectgebied (rood omcirkeld) ten opzichte van nabijgelegen Natura 2000-gebieden (blauw en rood gearceerd) (bron: Natura 2000 Network Viewer)

AERIUS-berekening

Om op voorhand negatieve effecten op Natura 2000-gebieden vanwege stikstofdepositie uit te sluiten is een AERIUS-berekening uitgevoerd. Uit deze berekeningen blijkt dat bij de aanlegfase en gebruiksfase geen rekenresultaten hoger zijn dan 0,00 mol/ha/j. In de bijlagen zijn de door AERIUS gegenereerde rapportages voor de aanlegfase en gebruiksfase opgenomen. In het voorliggende document wordt de invoer op sommige punten kort toegelicht.

Aanlegfase

Het planvoornemen betreft de realisatie van een zonnepark ter hoogte van de Eekerweg te Midden-Groningen. In de huidige situatie bestaat het plangebied uit agrarische percelen. Bij de realisatie van het zonnepark wordt gebruik gemaakt van meerdere (mobiele) werktuigen en vinden verkeersbewegingen plaats. Dit zorgt voor een emissie van stikstof. Deze emissie is berekend.

(Mobiele) werktuigen

Voor de inzet van (mobiele) werktuigen is uitgegaan van een gemiddeld gebruik van mobiele werktuigen bij de realisatie van een zonnepark en de aanleg van de gronden daar omheen, gebaseerd op informatie van de opdrachtgever en eerdere berekeningen. Zie hiervoor tabel 1 en bijgevoegde AERIUS-rapportage.

Verkeer bouw en aanleg

Ten behoeve van de bouw en aanleg vinden ook verkeersbewegingen plaats, onder andere in de vorm van vrachtwagens en busjes. De totale verkeersgeneratie is weergegeven in de navolgende tabel 2. De bewegingen zijn over de aanliggende wegen gemodelleerd, waarbij 100% van de bewegingen in

Tabel 1 Mobiele werktuigen

Werktuig	Bouwjaar	Brandstof	Vermogen (kW)	Belasting (%)	Draaiuren	Totale emissie (kg/j)
Minikraan	va. 2015	Diesel	45	50	2125	19,125
Wiellader	va. 2015	Diesel	60	60	5100	73,44
Verreiker/heftruck	va. 2015	Diesel	45	60	5100	41,31
Kleine heimachine	va. 2015	Diesel	60	50	4080	48,96

de richting van de Kanaalweg zijn ingevoerd. Voor meer informatie verwijzen we u naar de bijgevoegde AERIUS-rapportage.

Tabel 2 Bouwverkeer

Verkeersbewegingen bouwverkeer	Totale verkeersgeneratie
Bedrijfsbusjes (licht verkeer)	831 p/jaar
Zwaar vrachtverkeer (aan- en afvoer materialen)	1629 p/jaar

Conclusie

Het ingevoerde bouwverkeer resulteert in een stikstofemissie van 205,17 kg/j NOx. Het depositieresultaat met de ingevoerde mobiele werktuigen en het daarbij horende bouwverkeer is niet hoger dan 0,00 mol/ha/j.

Gebruiksfase

Het zonnepark (bron 1) zorgt niet voor stikstofemissie. De verkeersbewegingen die samenhangen het onderhoud zorgen hier echter wel voor. Er zal gemaaid worden, bezoeken voor storing of (foutieve) meldingen en halverwege de gebruiksfase zullen de omvormers vervangen worden. Hiervoor zijn ongeveer 20 vrachtwagens nodig. De bewegingen zijn over de aanliggende wegen gemodelleerd, waarbij 100% van de bewegingen in de richting van de Kanaalweg zijn ingevoerd. Voor meer informatie verwijzen we u naar de bijgevoegde AERIUS-rapportage.

Conclusie

Het ingevoerde werkverkeer resulteert in een stikstofemissie van < 1 kg/j NOx. Het depositieresultaat met de ingevoerde verkeersgeneratie is niet hoger dan 0,00 mol/ha/j.

Resultaat en conclusie

Uit de uitgevoerde berekeningen blijkt dat bij zowel de aanlegfase als de gebruiksfase geen depositieresultaten hoger zijn dan 0,00 mol/ha/j. Daarmee kunnen op voorhand negatieve effecten op Natura 2000-gebieden vanwege stikstofdepositie uitgesloten worden.

Bijlage 1

Berekening aanlegfase

Dit document bevat rekenresultaten van AERIUS Calculator. Het betreft de hoogst berekende stikstofbijdragen per stikstofgevoelig Natura 2000-gebied, op basis van rekenpunten die overlappen met habitattypen en/of leefgebieden die aangewezen zijn in het kader van de Wet natuurbescherming, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant.

De berekening op basis van stikstofemissies gaat uit van de componenten ammoniak (NH_3) en/of stikstofoxide (NO_x).

Wilt u verder rekenen of gegevens wijzigen? Importeer de pdf dan in Calculator. Voor meer toelichting verwijzen wij u naar de website www.aerius.nl.

Berekening Aanlegfase Po3o62 Eekerweg Midden-Groningen

- Kenmerken
- Samenvatting emissies
- Depositieresultaten
- Gedetailleerde emissiegegevens

Verdere toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via:
<https://www.aerius.nl/handleidingen-en-leeswijzers>.

AERIUS CALCULATOR

Contact

Rechtspersoon	Inrichtingslocatie
BRO	Eekerweg, 9679 HR Scheemda

Activiteit

Omschrijving	AERIUS kenmerk	
Aanlegfase Po3062 Eekerweg Midden-Groningen	RQjDea4vrG7v	
Datum berekening	Rekenjaar	Rekenconfiguratie
05 augustus 2020, 14:46	2021	Berekend voor natuurgebieden

Totale emissie

Situatie 1	
NOx	205,17 kg/j
NH ₃	< 1 kg/j

Resultaten

Hectare met
hoogste bijdrage
(mol/ha/j)

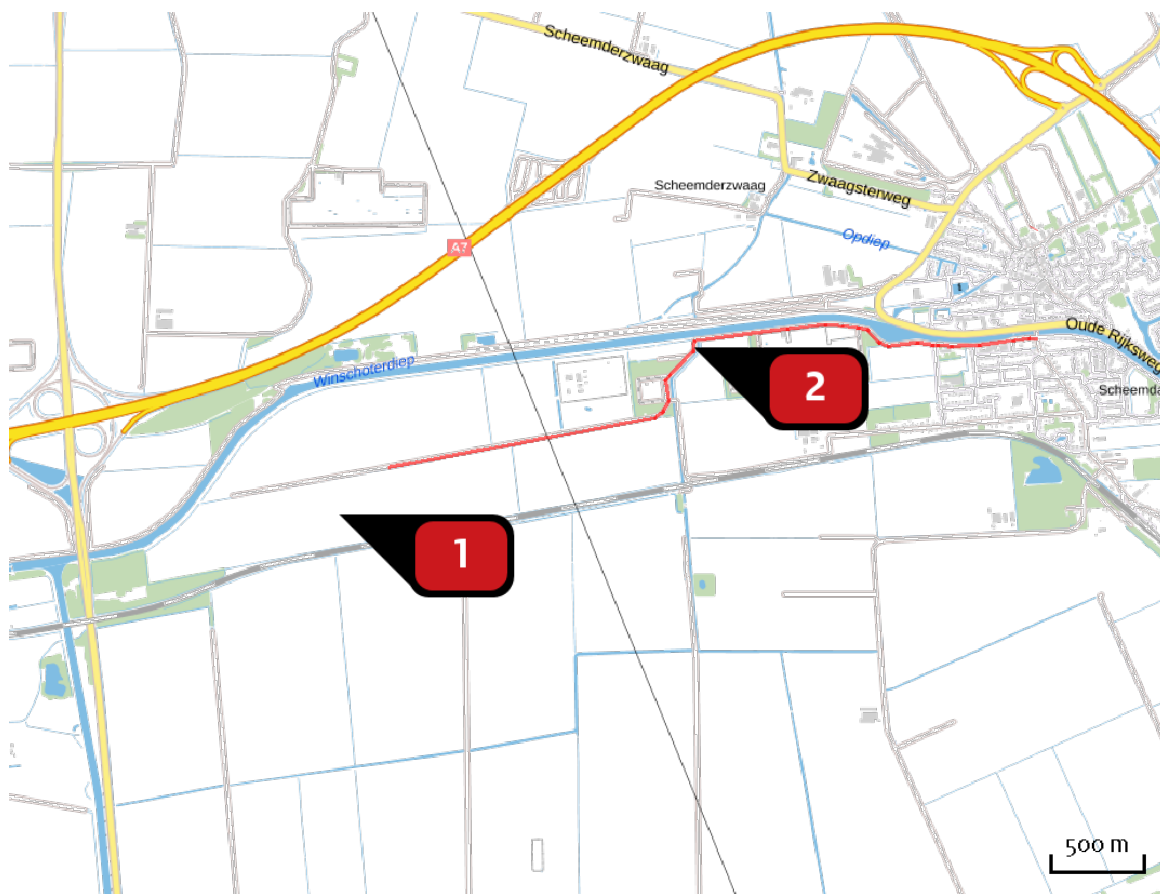
Natuurgebied
Uw berekening heeft geen depositieresultaten opgeleverd boven 0,00 mol/ha/jr.

Toelichting

Realisatie zonnepark

Locatie

Aanlegfase Po3062
Eekerweg Midden-
Groningen

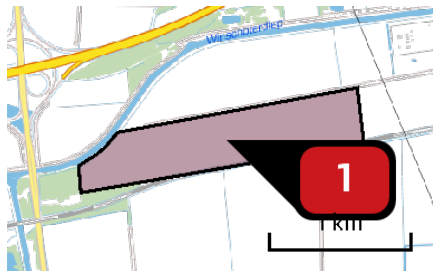

Emissie

Aanlegfase Po3062
Eekerweg Midden-
Groningen

Bron Sector		Emissie NH ₃	Emissie NO _x
1	 Bouwvlak Mobiele werktuigen Bouw en Industrie	-	182,84 kg/j
2	 Werkverkeer Wegverkeer Buitenwegen	< 1 kg/j	22,33 kg/j

Emissie
(per bron)
Aanlegfase P03062
Eekerweg Midden-
Groningen

Naam

Bouwvlak

Locatie (X,Y)

257204, 576553

NOx

182,84 kg/j

Voertuig	Omschrijving	Brandstof verbruik (l/j)	Uitstoot hoogte (m)	Spreiding (m)	Warmte inhoud (MW)	Stof	Emissie
AFW	Minikraan		4,0	4,0	0,0	NOx	19,12 kg/j
AFW	Wiellader		4,0	4,0	0,0	NOx	73,44 kg/j
AFW	Verreiker/heftruck		4,0	4,0	0,0	NOx	41,31 kg/j
AFW	Kleine heimachine		4,0	4,0	0,0	NOx	48,96 kg/j

Naam

Werkverkeer

Locatie (X,Y)

259096, 577448

NOx

22,33 kg/j

NH3

< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Zwaar vrachtverkeer	1.629,0 / jaar	NOx NH3	21,41 kg/j < 1 kg/j
Standaard	Licht verkeer	831,0 / jaar	NOx NH3	< 1 kg/j < 1 kg/j

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van:

AERIUS versie 2019A_20200610_3aefc4c15b

Database versie 2019A_20200610_3aefc4c15b

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:

<https://www.aerius.nl/nl/factsheets/release/aerius-calculator-2019A>

Bijlage 2

Berekening gebruiksfase

Dit document bevat rekenresultaten van AERIUS Calculator. Het betreft de hoogst berekende stikstofbijdragen per stikstofgevoelig Natura 2000-gebied, op basis van rekenpunten die overlappen met habitattypen en/of leefgebieden die aangewezen zijn in het kader van de Wet natuurbescherming, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant.

De berekening op basis van stikstofemissies gaat uit van de componenten ammoniak (NH₃) en/of stikstofoxide (NO_x).

Wilt u verder rekenen of gegevens wijzigen? Importeer de pdf dan in Calculator. Voor meer toelichting verwijzen wij u naar de website www.aerius.nl.

Berekening Gebruiksfase Po3o62 Eekerweg Midden-Groningen

- ▶ Kenmerken
- ▶ Samenvatting emissies
- ▶ Depositieresultaten
- ▶ Gedetailleerde emissiegegevens

Verdere toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via:
<https://www.aerius.nl/handleidingen-en-leeswijzers>.

AERIUS CALCULATOR

Contact

Rechtspersoon	Inrichtingslocatie
BRO	Eekerweg, 9679 HR Scheemda

Activiteit

Omschrijving	AERIUS kenmerk	
Gebruiksfase P03062 Eekerweg Midden-Groningen	RPDubSkB3TeC	
Datum berekening	Rekenjaar	Rekenconfiguratie
05 augustus 2020, 14:46	2022	Berekend voor natuurgebieden

Totale emissie

Situatie 1	
NOx	< 1 kg/j
NH ₃	< 1 kg/j

Resultaten

Hectare met
hoogste bijdrage
(mol/ha/j)

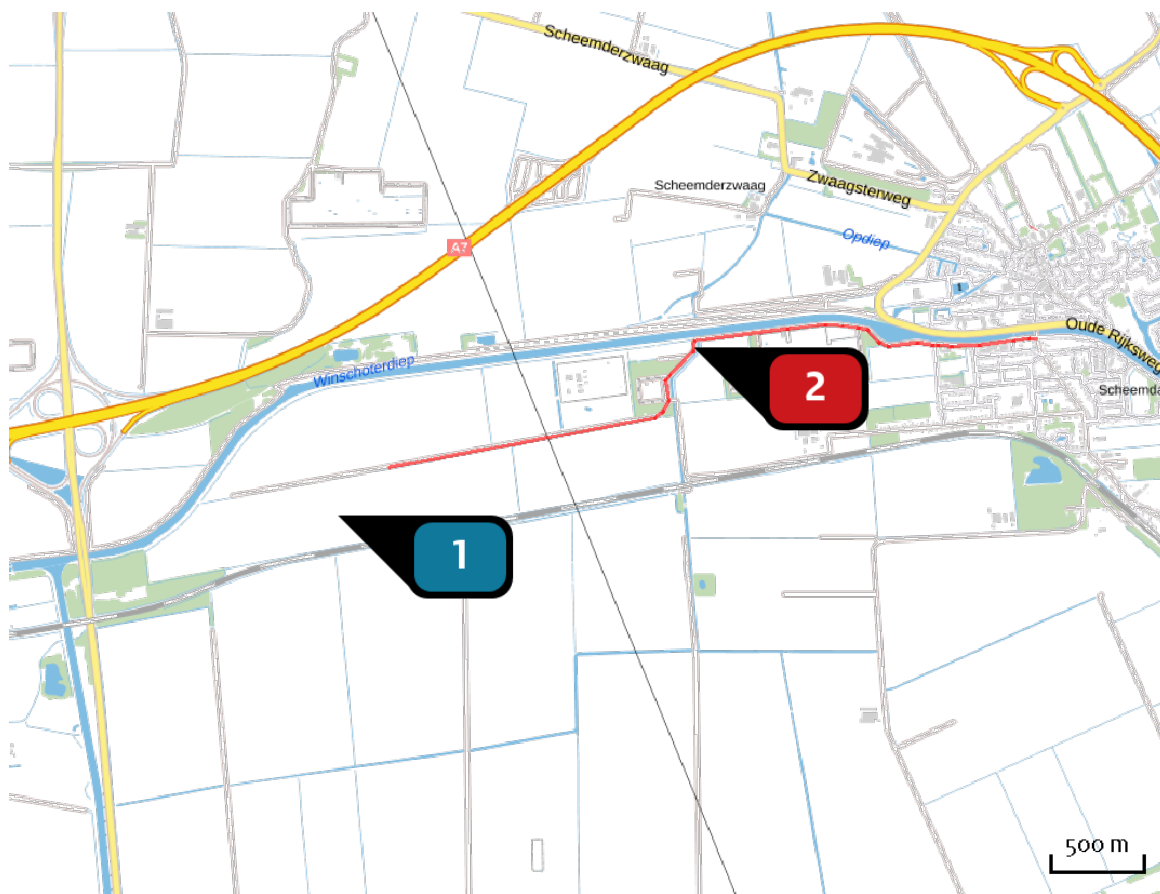
Natuurgebied
Uw berekening heeft geen depositieresultaten opgeleverd boven 0,00 mol/ha/jr.

Toelichting

Realisatie zonnepark

Locatie

Gebruiksfase
P03062 Eekerweg
Midden-Groningen

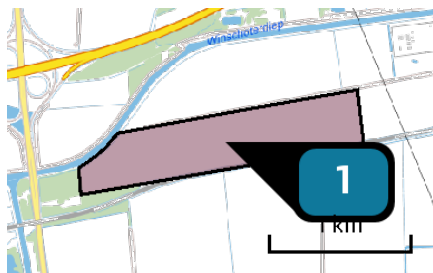

Emissie

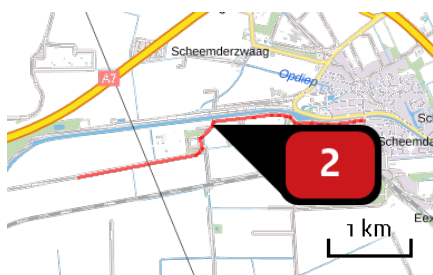
Gebruiksfase
P03062 Eekerweg
Midden-Groningen

Bron Sector		Emissie NH ₃	Emissie NO _x
1	 Zonnepark Energie Energie	-	-
2	 Werkverkeer Wegverkeer Buitenwegen	< 1 kg/j	< 1 kg/j

Emissie
(per bron)
Gebruiksfase
P03062 Eekerweg
Midden-Groningen

Naam **Zonnepark**
 Locatie (X,Y) **257199, 576550**
 Uitstoothoogte **40,0 m**
 Oppervlakte **75,0 ha**
 Spreiding **20,0 m**
 Warmteinhoud **0,220 MW**
 Temporele variatie **Standaard profiel industrie**

Naam **Werkverkeer**
 Locatie (X,Y) **259096, 577448**
 NOx **< 1 kg/j**
 NH3 **< 1 kg/j**

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Zwaar vrachtverkeer	40,0 / jaar	NOx NH3	< 1 kg/j < 1 kg/j
Standaard	Licht verkeer	24,0 / jaar	NOx NH3	< 1 kg/j < 1 kg/j

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van:

AERIUS [versie 2019A_20200610_3aefc4c15b](#)

Database [versie 2019A_20200610_3aefc4c15b](#)

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:

<https://www.aerius.nl/nl/factsheets/release/aerius-calculator-2019A>

Bijlage 4

Waterparagraaf

aeres milieuvan

ingenieursbureau voor bodem, archeologie, geohydrologie, ecologie

Waterparagraaf Zonnepark Eekerpolder Midden-Groningen

Onderbouwing wateraspect Zonnepark Eekerpolder Midden-Groningen

Aeres Milieu Projectnummer : AM20293
Status rapport : Definitief (versie 2)
Datum : 12 oktober 2020

Opdrachtgever : BRO
Bosscheweg 107
5282WV Boxtel

Opgesteld door : dhr. M. Vrolix bc.

Paraaf :

Gecontroleerd door : ing. T.K.P.G. Thijssen

Paraaf :

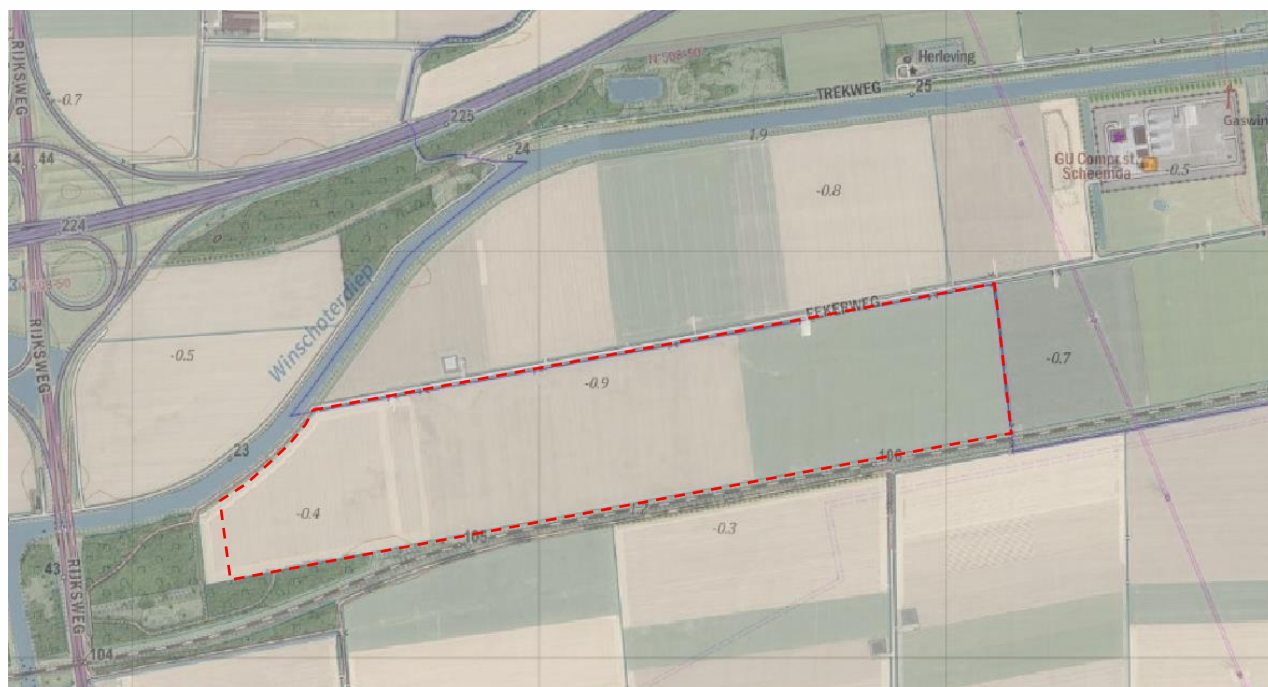
Aeres Milieu B.V.
Noordhoven 4
6042 NW ROERMOND
(t) 0475 – 320 000
e-mail: info@aeres-milieu.nl
www.aeres-milieu.nl

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING.....	4
2.	WATERHUISHOUDKUNDIG SYSTEEM.....	8
2.1	Inleiding.....	8
2.2	Bestaande watersystemen	8
2.3	Samenvatting.....	12
3.	OVERIGE AANDACHTSPUNTEN EN RANDVOORWAARDEN	14
	Bijlage 1: Topografische overzichtskaart	15
	Bijlage 2: Concepttekening planvoornemen.....	17
	Bijlage 3: Geraadpleegde literatuur en uitgangsnote watertoets.....	18

1. INLEIDING

In opdracht van BRO heeft Aeres Milieu een onderbouwing van het wateraspect opgesteld voor de bouw van een zonnepark op enkele percelen aan de Eekerweg te Midden-Groningen. Momenteel is het plangebied in gebruik als akkerland. De ligging van de onderzoekslocatie is weergegeven op afbeelding 1.

Afbeelding 1.: Globale begrenzing onderzoekslocatie (rood omlijnd) (bron luchtfoto: PDOKviewer)

Adres onderzoekslocatie	: Eekerweg Scheemda (Midden-Groningen)
Gemeente	: Midden-Groningen
Waterschap	: waterschap Hunze en Aa's
Kadastrale registratie	: Meeden, sectie F, ns. 7-9, 211, 250-252, 257 en 264
Oppervlakte	: circa 68,5 hectare
Peil maaiveld	: -0,6 tot -1,0 meter NAP
Peil grondwater	: -1 tot -2 m NAP

Aanleiding

Conform het 'Beleid Zonneparken in Midden-Groningen' is de gemeente voornemens om voor 2030, 1.900 hectare aan zonnepanelen aan te leggen. De doelstelling hiervan is om te kunnen voldoen aan het Klimaatakkoord waarbij de landelijke doelstelling is bepaald op CO₂-reductie van 49% in 2030 en CO₂ neutraal in 2050. Solarfields wil aan deze landelijke en gemeentelijke doelstelling een belangrijke bijdrage leveren door de aanleg van het zonnepark Eekerpolder.

De aanleiding voor deze waterparagraaf is de voorgenomen planontwikkeling op het perceel en de verplichting om aan te geven hoe omgegaan wordt met de toekomstige (afval)waterstromen en toekomstige wateroverlast vermeden wordt.

Ruimtelijk gezien is een grootschalig zonnepark ter plaatse goed voorstelbaar gezien het in aanbouw zijnde Windpark N33 op deze percelen. Hiervoor is een bestemmingsplanwijziging benodigd. De ontwikkeling wordt landschappelijk ingepast rondom de eerder vergunde windmolens. Hiervoor wordt een separate onderbouwing opgemaakt.

De opzet voor het park is een omheining met grofmazig rastergaas met palen waarin op ca. 52 hectare de panelen aangelegd worden. De zonnepanelen (nummer 1 op afbeelding 2) worden op zuidgerichte stellingen geplaatst van maximaal 2,5 meter hoogte en een tussenruimte van 2 meter. In de toekomst wil men eventueel nog uitbreiden op de omliggende percelen (noord- en oost) tot aan de Vogelzangsterweg welke binnen de gemeente Oldambt liggen. Westelijk wordt een vochtig productiebos aangelegd. De overgang naar het zonnepark wil men inkleden met een robuust gemengd inheems struweel en brede bloem- en kruidenrijk bermen. De watergangen rondom het plangebied worden verbreed met natuurvriendelijke oevers. Afbeelding 2 geeft het planvoornemen weer. Een grote tekening is opgenomen in bijlage 2.

Afbeelding 2: Voorgenomen planontwikkeling september 2020 (bron: opdrachtgever)

Onderzoek

Aeres Milieu B.V. werkt voor de opdrachtgever als onafhankelijk onderzoek- en adviesbureau, en heeft geen binding met de onderzoekslocatie.

Sinds 1 november 2003 is het wettelijk verplicht, in het kader van het Besluit Ruimtelijke Ordening, een watertoets te verrichten. In de toelichting bij ruimtelijke besluiten en plannen, waarop bovengenoemd besluit van toepassing is, is het noodzakelijk een beschrijving te geven van de manier waarop rekening is gehouden met de gevolgen van het plan voor de waterhuishouding.

Het onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd volgens de algemeen gebruikelijke inzichten en methoden. De adviezen in dit rapport voldoen aan vigerende wet- en regelgeving van lokaal tot en met Europees niveau. Het waterbeleid in Nederland wordt van Europees niveau vertaald via rijks-, provinciaal en waterschaps-beleid, naar gemeentelijk beleid om samen de waterproblematiek in Nederland aan te pakken. Dit resulteert in de verplichting een watertoets uit (te) laten voeren.

De voorschriften zijn vastgelegd in onder andere de Europese Kaderrichtlijn Water (22 december 2004) en zijn verder geïmplementeerd in het Rijksbeleid om te komen door samenwerking met de verschillende bevoegdheden te komen tot een duurzaam watersysteem, zie ook bijlage 3.

In de Omgevingsvisie provincie Groningen 2016-2020 zijn de hoofdlijnen van het Nationale Waterplan vertaald. De Omgevingsvisie bevat de integrale lange termijnvisie van de provincie op de fysieke leefomgeving. In de Omgevingsvisie zijn zoveel mogelijk de visies op verschillende terreinen zoals ruimtelijke ontwikkeling, landschap en cultureel erfgoed, natuur, verkeer en vervoer, water, milieu en gebruik van natuurlijke hulpbronnen samengevoegd en inhoudelijk met elkaar verbonden. Er zijn ook onderdelen opgenomen van het provinciale beleid voor economie, energie en cultuur en welzijn, voor zover die gevolgen hebben voor de fysieke leefomgeving. Doel van de omgevingsvisie is het aantrekkelijke woon- en leefklimaat in de provincie verder verbeteren.

Voor het grotere oppervlaktewater zijn er in Nederland diverse waterschappen actief die zich richten op een veilig en goed bewoonbaar land met gezonde, duurzame watersystemen. De waterbeheerders werken daarom integraal samen met gemeenten, die het beheer over de ruimtelijke ordening en openbare ruimte hebben, om deze doelstellingen te halen.

Het plangebied valt onder het beheer van waterschap Hunze en Aa's. In 2011 heeft het waterschap Hunze en Aa's de notitie Stedelijk Waterbeheer vastgesteld. Hierin zijn doelstellingen en aandachtspunten geformuleerd inzake het stedelijk waterbeheer, waarbij alle betrokken partijen hun rol moeten pakken, waaronder de gemeenten in hun ruimtelijke plannen. Dit gebeurt mede door de verplichte waterparagraaf in bestemmingsplannen, met als doelstelling: "Water wordt door overheden, stedenbouwkundigen en projectontwikkelaars geaccepteerd en gehanteerd als ordenend principe. Het waterschap is de vanzelfsprekende wateradviseur bij locatiekeuze en inrichting." Voor alle aanpassingen aan de waterhuishouding, zoals genoemd in de keur, is ook een watervergunning van het waterschap vereist.

In de keur van waterschap Hunze en Aa's is ook opgenomen dat binnen het beheersgebied zonder vergunning van het bestuur geen verhard oppervlak mag worden aangebracht, voor zover dit leidt tot een versnelde afvoer richting oppervlaktewaterlichamen. Hierbij geldt binnen de bebouwde kom een norm van 150 m² en daarbuiten 1500 m². Bij nieuwe verharding met een oppervlak boven deze normen zullen compenserende maatregelen moeten worden genomen.

Daarnaast zijn er in de keur ook regels opgenomen over beschermingszone langs (boezem)kades en beschermings- en obstakelvrije zones langs hoofdwatgangen. De beschermingszones worden aangegeven of omschreven in de legger.

Bij het ontbreken van een legger geldt als beschermingszone een strook van 5 meter, waarbij de 5 meter moet worden gerekend vanaf de insteek of de teen van het waterstaatswerk. Als een onderhoudsstrook aanwezig is dan hoort die bij het waterstaatswerk en niet bij de beschermingszone.

De gemeente Midden-Groningen heeft een verbreed gemeentelijk rioleringsplan, waarin het beleid ten aanzien van vuil- en regenwater is vastgelegd overeenkomstig met het beleid van het waterschap. Grotere percelen dienen afhankelijk van de situatie hemelwater op eigen terrein verwerken.

De gemeente heeft in september 2019 een duurzaamheidsvisie vastgesteld. Met deze visie wil Midden-Groningen een verbinding maken tussen internationaal duurzaamheidsbeleid en lokaal beleid. Midden-Groningen heeft veel industriële bedrijven en (glas)tuinbouw). Naast inzetten op energiebesparing kan industriële restwarmte goed ingezet worden bij de verduurzaming van de woningvoorraad. Net als de aardgaswinning zullen nieuwe (duurzame) energievormen, zoals wind- en zonneparken ook zichtbaar zijn in het landschap. Een goede regie en aandacht voor landschappelijke inpassing van deze nieuwe energieprojecten is dan ook van groot belang.

De gemeente Midden-Groningen heeft op 28 november 2019 het beleid 'Zonneparken in Midden-Groningen vastgesteld. Het beleid is bedoeld als ruimtelijk toetsingskader voor het beoordelen van aanvragen voor (grondgebonden) zonneparken en maakt onderscheid tussen 'grootschalige initiatieven > 5 hectare' en 'kleinschalige lokale initiatieven < 5 hectare'. Grootschalige zonneparken zijn in een beperkt deel van de gemeente onder voorwaarden toegestaan. Hiervoor zijn enkele zoekgebieden (kansrijke gebieden) aangewezen. Draagvlak en participatie (meepraten en meeprofiteren) zijn belangrijke voorwaarden bij het verlenen van medewerking aan initiatieven. De provincie is betrokken bij het opstellen van het beleid en zal samen met de gemeente initiatieven in het buitengebied beoordelen. Het plangebied bevindt zich in de kansrijke zone langs de infrastructuurlijn A7, Winschoterdiep en het spoor.

Inrichtingen van waterhuishoudingen voor nieuw(her/ver)bouwplannen worden door het bevoegd gezag getoetst en gekeurd. De online 'watertoets' is een instrument dat waterhuishoudkundige belangen op een evenwichtige wijze laat meewegen bij het opstellen van ruimtelijke plannen en besluiten. Door de opdrachtgever is de online watertoetsprocedure uitgevoerd (dossiercode 20200811-33-24025; zaaknummer Z26904) waarna het waterschap een uitgangspuntennotitie heeft toegezonden. Deze is opgenomen in bijlage 3.

Doel

Het doel van deze rapportage is een beschrijving te geven van de manier waarop rekening wordt gehouden met de gevolgen van de voorgenomen nieuwbouw op het perceel voor de waterhuishouding. Hiervoor zijn de bestaande waterhuishouding, gehanteerde uitgangspunten en randvoorwaarden tot het bekomen van een duurzame herontwikkeling kort beschreven. Hierna vindt de toetsing door het bevoegd gezag plaats.

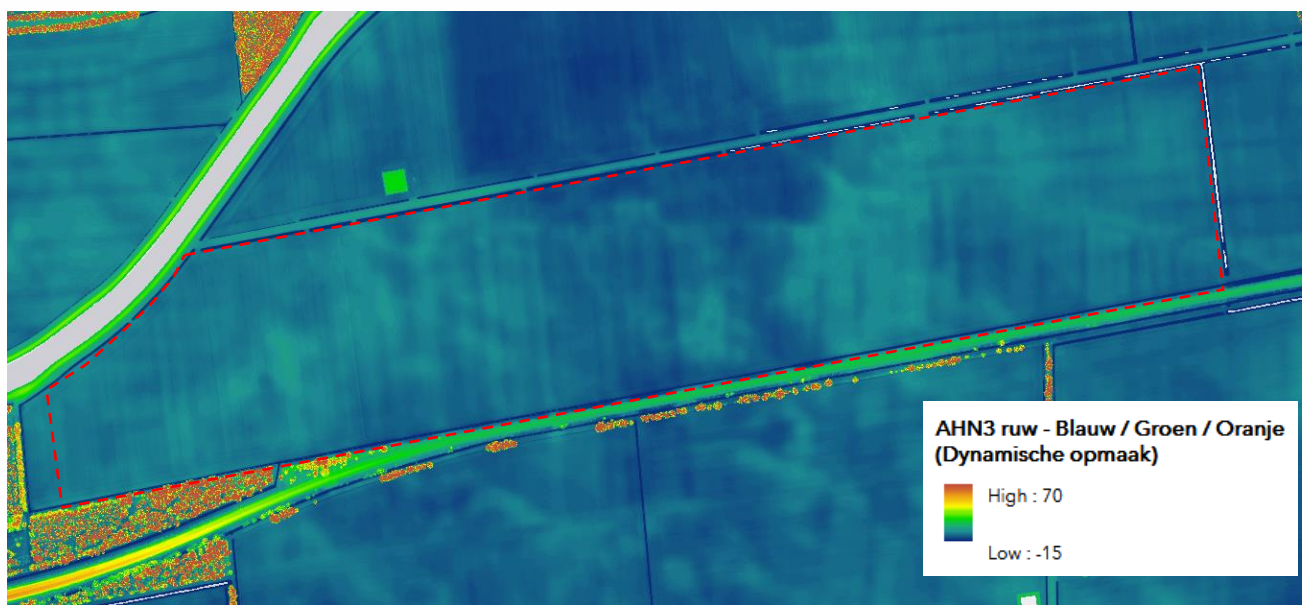
2. WATERHUISHOUDKUNDIG SYSTEEM

2.1 Inleiding

Het plangebied ligt in het buitengebied aan de Eekerweg, tussen de spoorlijn Groningen-Scheemda-Bad Nieuweschans (zuid) en het Winschoterdiep (noord). Zie bijlage 1 voor het topografisch overzicht.

Een zonnepark betreft een ruimtelijk samenhangende, grondgebonden of drijvende installatie voor het opwekken van energetisch of thermisch vermogen uit zon, groter dan 200 m². Buiten het panelenveld is nog ruimte nodig voor de inrichting van de entree, de transformator-gebouwtjes, afscherming door een hekwerk of sloot en ruimte voor het inpassen in het landschap. Aandachtspunt bij ontwikkelingen is het voorzien van voldoende ontwatering zodat geen grondwateroverlast te verwachten is of er rekening mee te houden dat aanvullende maatregelen benodigd zijn.

Hierbij is o.a. de bestaande hoogteligging van belang. Het plangebied kent een licht hoogteverschil. Globaal ligt het plangebied op ca. -0,6 meter NAP en is deze aflopend naar het lager gelegen centrum op ca. -1,2 meter NAP. De Eekerweg ligt westelijk op ca. 0 meter NAP en centraal tot oostelijk op ca. -0,6 meter NAP. Verder zijn de hoger gelegen dijk rond het Winschoterdiep en de spoorlijn duidelijk zichtbaar op afbeelding 3.

Afbeelding 3: Hoogtekaart plangebied en omgeving met aanduiding ligging (bron: AHN Nederland)

2.2 Bestaande watersystemen

De (water)systemen zoals die in het plangebied en omgeving voorkomen, worden onderverdeeld in grond-, oppervlakte-, afval- en hemelwater. Hieronder zijn deze aspecten kort beschreven.

Grondwater

Waterschappen beheren het ondiepe grondwater. De provincie Groningen beheert het diepe grondwater. Het oosten van de gemeente Midden-Groningen, waartoe het plangebied behoort, heeft lange tijd onder directe invloed gestaan van de zee. De zee kwam tot aan Zuidbroek, Meeden en Westerlee.

In de loop van de 16de eeuw begon men het verdrongen land terug te winnen door middel van veenontginningen ten behoeve van de landbouw. Kenmerkend voor de zeekleipolder zijn de vele watergangen rondom de smalle percelen. In de 18de en 19de eeuw breidde het akkerland zicht steeds verder uit. Door de ruilverkavelingen in de tweede helft van de 20^e eeuw verdwenen veel oude (smalle) verkavelingspatronen en historische landschapskenmerken voor een verkavelingspatroon met grote blokpercelen. Het plangebied ligt in een grootschalig open polderlandschap met lange zichtlijnen en weinig opgaande elementen op de overgang tussen het veenkoloniaal landschap en het wegdorpenlandschap.

De grondslag voor het plangebied bestaat volgens de Bodemkaart van Nederland veenkoloniaal zanddek op een kalkarme poldervaaggrond westelijk (lichte klei met zware tussenlaag), een drechtvaaggrond centraal (kalkarme tot kalkrijke klei noordelijk) en oostelijk een kalkarme poldervaaggrond (klei profiel 5 met zuidelijk moerig materiaal vanaf 0,8 m tot dieper dan 1,2 meter). Voor de fundering van het zonnepark en de aanleg van kabels en leidingen is deze grondslag prima geschikt.

Bij de plaatsing van de zonnepanelen blijft de bodem intact en is het uitgangspunt dat de bestaande grondwaterpeilen behouden blijven. Na beëindiging van de activiteit kunnen de palen die de bodem in gaan verwijderd worden zonder onomkeerbare gevolgen. Aantasting van het reliëf is daarmee niet aan de orde.

Het gebied tussen Veendam en het Winschoterdiep is een overstromingsgevoelig gebied vanuit de boezemwateren waarbij middels peilgebieden het grond- en oppervlaktewaterstanden beheerd worden. Ter plaatse wordt gestreefd naar een zomerpeil van -2,35 en winterpeil van -2,7 meter NAP. Het watersysteem is zodanig ingericht dat het bescherming biedt tegen overstromingen. Een 100% garantie tegen overstromingen is echter niet mogelijk, vandaar dat er veiligheidsnormen zijn opgesteld met een gemiddelde overschrijdingsfrequentie. Geadviseerd wordt om de hoofdinfrastructuur zodanig uit te voeren dat ze niet of weinig overstromingsgevoelig zijn.

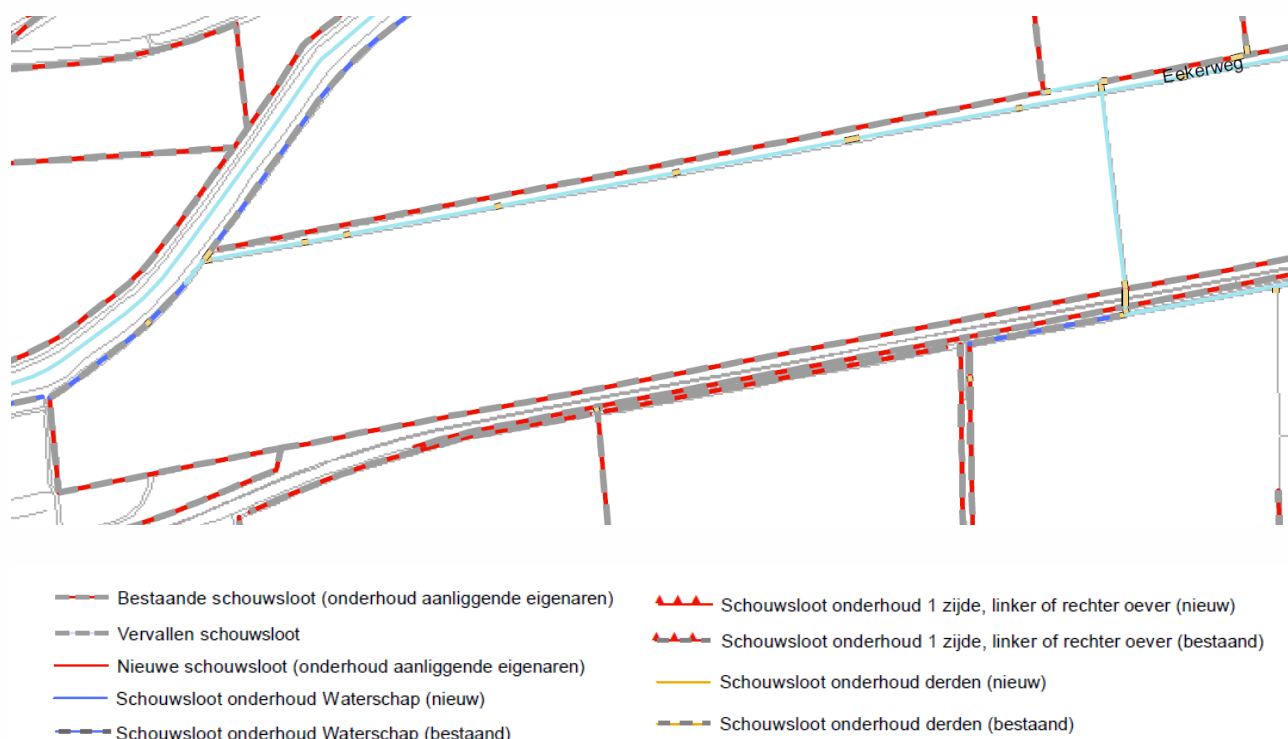
Verder komen er in het plangebied volgens de kaart van het waterschap aan de westzijde hoge grondwaterstanden voor van minder dan 0,3 m onder maaiveld, zie figuur 2 in bijlage 3. Voor het grootste gedeelte van het plangebied ligt de GHG op 0,4-1 meter beneden maaiveld. Om de kans op grondwateroverlast te verkleinen adviseert het waterschap om in ieder geval de hoofdinfrastructuur van het park verhoogd aan te leggen zodat de panelen ook bij hoge grondwaterstanden bereikbaar zijn voor onderhoudswerkzaamheden. Om grondwateroverlast te voorkomen wordt gestreefd naar een minimale ontwateringsdiepte van 0,7 m-mv. voor bebouwing en 0,5 meter ter plaatse van de zonnepanelen. Middels een lokale ophoging ter plaatse van de lagere terreindelen zijn geen grondwaterproblemen te verwachten bij het planvoornemen.

Rondom het plangebied wordt een sloot aangelegd welke zal bijdragen aan het inperken van centraal hogere grondwaterstanden tussen de oost-west gerichte watergangen.

De onderzoekslocatie ligt niet in een (grond)waterbeschermingsgebied. Door het planvoornemen (bouw zonnepark) is geen toekomstige (grond)waterverontreiniging te verwachten.

Oppervlaktewater

Rondom de onderzoekslocatie is oppervlaktewater aanwezig. Door het plangebied zelf zijn geen sloten of greppels aanwezig. Noordelijk aan de plangebiedzijde nabij de Eekerweg en direct oostelijk van het plangebied is een hoofdwatgang aanwezig. Een hoofdwatgang wordt door het waterschap onderhouden en heeft aan weerszijden een beschermingszone van 5 meter vanaf de insteek. Aan de west- en zuidzijde van het plangebied zijn schouwsloten aanwezig welke door de aanliggende eigenaar onderhouden worden. De noordwestelijke schouwsloot wordt door het waterschap onderhouden, zie afbeelding 4.

Afbeelding 4: Uitsnede schouwkaart 2020 met aanduiding plangebied (bron: Waterschap Hunze en Aa's)

Het oppervlaktewater wordt beheerd door waterschap Hunze en Aa's. Het waterschap moet ten allen tijde toegang hebben tot de hoofdwatgang om onderhoudswerkzaamheden aan de watgang en/of het maaipad uit te kunnen voeren.

Bij de planontwikkeling wordt bijkomend oppervlaktewater aangelegd (verbreding). Verder is aan de plangebiedzijde nabij de Eekerweg een opgaande struweel gepland. Onderhoud van het oppervlaktewater dient mogelijk te blijven. Voor de verbreding en het groen noordelijk is een watervergunning met nadere afstemming met het waterschap benodigd. Beplanting kan als onderhoud eenzijdig vanaf de Eekerweg mogelijk is en het waterschap hiermee akkoord is. Uitgangspunt is dat rondom de (nieuwe) sloten een strook vrijgehouden wordt ten behoeve van het noodzakelijke onderhoud.

Bij de verdere uitwerking van het plan dient er rekening gehouden te worden met deze obstakelvrije zones. Bij werkzaamheden en/of wijzigingen aan het oppervlaktewater dient ten tijde een vergunning aangevraagd te worden (via het Omgevingsloket).

Afvalwater

Er wordt een zonnepark aangelegd waardoor vanuit het plangebied geen afvalwater geproduceerd wordt en derhalve geen aansluiting benodigd is. Ter plaatse van de aanwezige persleiding door het plangebied worden geen panelen geplaatst.

Hemelwater

De voorkeur bij nieuwe ontwikkelingen is om het hemelwater zoveel mogelijk op eigen terrein in de bodem te infiltreren en ervoor de zorgen dat een ontwikkeling hemelwaterneutraal plaatsvindt.

De precieze indeling van het zonnepark is nog niet bekend. Voor het onderhoud aan de panelen zullen onderhoudspaden aangelegd worden. Het is nog niet bekend of dit volledig verharde paden of een halfverharding wordt. Een pad is ook niet voor elke rij noodzakelijk geacht. Verder worden enkele trafohuisjes gebouwd welke naar verwachting verzameld worden nabij de toegangsweg die ten behoeve van de windmolens aangelegd wordt. De toegangswegen voor de windmolens doorlopen een separaat vergunningstraject waarbij de hiervoor behorende watercompensatie separaat bepaald en ingepast wordt.

Het hemelwater dat op de toekomstige verharde onderhoudspaden valt, kan net als het hemelwater dat op de zonnepanelen valt, gewoon naar de tussengelegen open ruimtes afstromen en in de bodem infiltreren. Ter compensatie van de bijkomende verharding en voor een groene, landschappelijke inpassing wil men de bestaande watergangen verbreden waardoor meer waterberging ontstaat en er geen wateroverlast te verwachten is door de aanleg van het zonnepark.

Bij de nadere planuitwerking zullen de uiteindelijke verharde oppervlakken en de minimaal hiervoor benodigde waterberging in overleg met het bevoegd gezag (gemeente en waterschap) nader bepaald en ingepast worden. Gezien de grootte van het plangebied en de planopzet zal dit zonder probleem op eigen perceel gecompenseerd kunnen worden.

Overige aandachtspunten

In een groot deel van het plangebied is een veenpakket aanwezig dat gedeeltelijk boven de gemiddeld laagste grondwaterstand ligt (zie figuur 3 in bijlage 3). Dit houdt in dat het veen kan oxideren zodat lokale bodemdaling optreedt. Het waterschap adviseert om maatregelen te nemen om de gevolgen van de lokale bodemdaling (zoals toenemende grondwateroverlast) te verminderen. Maatregelen die kunnen resulteren in versnelde veenoxidatie, zoals het toepassen van drainage, worden in principe niet toegestaan. Het waterschap hanteert namelijk een stand-still beginsel.

Ter plaatse worden geen ontwaterende maatregelen toegepast. Verder wordt binnen het plangebied aanvullende natuur gerealiseerd met bijkomend oppervlaktewater (natuurvriendelijke oevers). Gezien het gebruik als natuur en zonnepanelen kan in overleg met het waterschap tevens een (tijdelijk) hogere grondwaterstand gerealiseerd worden ter plaatse van het plangebied waardoor versnelde bodemdaling tegengegaan kan worden. Vooralsnog vormt dit aspect bij de realisatie van een zonnepark geen belemmerende factor.

Binnen het plangebied ligt aan de (noord)westzijde de regionale waterkering van het Winschoterdiep. Deze kering is van essentieel belang voor het voorkomen van overstromingen. Voor de kern van de kering en de beschermingszone van 5 meter eromheen geldt dat in principe geen activiteiten mogen worden ondernomen. Door aan deze zijde aan natuurontwikkeling te doen (vochtig productiebos en grasland) is geen nadelige invloed op deze waterkering aanwezig.

Verder worden er met de voorgestelde inrichtingsmaatregelen kansen geboden aan de natuur wat ook ten goede komt aan de oppervlaktewaterkwaliteit:

- Omdat de grond op het zonnepaneelveld niet bemest en bewerkt wordt, ontstaat de mogelijkheid om met de juiste zaadmengsels en plantmateriaal diversiteit te creëren in de vegetatie.

- Buiten de hekwerken voorziet het plan in kruiden- en faunarijke graslanden. Ook wil men struweelhagen, struiken en bomen, bestaande uit bloeiende- en vruchtdragende soorten, planten. Deze vormen een interessant gebied voor insecten (bijen, vlinders), vogels en andere fauna.
- Zonnepanelen kunnen beschutting bieden aan fauna en de draagconstructies voor bijkomende nestgelegenheid.
- De afstand tussen de panelen laat ruimte voor natuur en biodiversiteit.

2.3 Samenvatting

Een globale indeling van het zonnepark is opgemaakt. De concrete verharding binnen het plangebied (door de onderhoudspaden) is nog niet uitgewerkt. In het planvoornemen is reeds rekening gehouden met een verbreding van de omliggende watergangen ter compensatie. De nadere onderbouwing hiervoor wordt bij de nadere uitwerking (voorafgaand aan de omgevingsvergunning) opgemaakt en overlegd met het waterschap.

Binnen het plangebied worden enkele windmolens gerealiseerd. Deze toegangswegen hiervoor en de windmolens doorlopen een separaat vergunningstraject waarbij de hiervoor benodigde watercompensatie bepaald en ingepast wordt.

De toekomstige zonnepanelen worden in rijen met een tussenruimte van ca. 2 meter geplaatst. Naast enkele onderhoudspaden, die waar mogelijk gecombineerd worden met de toegangspaden ten behoeve van de te realiseren windmolens, komen er enkele transformatorstations waarop de zonnepanelen worden aangesloten. Het is nog niet bekend hoeveel verhard oppervlak dit exact betreft. Gezien deze voorzieningen een beperkte oppervlakte hebben (ca. 2 m² of max. 2,5 m breed) zal de totale verhardingstoename door het zonnepark naar verwachting minder dan 1.500 m² bedragen.

Het afstromende hemelwater kan gewoon naar de tussengelegen open ruimtes afstromen en in de bodem infiltreren. Aanvullend worden de bestaande watergangen verbreed waardoor meer waterberging ontstaat en er geen wateroverlast door de aanleg van het zonnepark te verwachten is.

Verder is aan de plangebiedzijde nabij de Eekeweg een opgaande struweel gepland. Ter plaatse en oostelijk is echter een hoofdwatgang aanwezig met een 5 meter brede beschermingszone. Onderhoud van het oppervlaktewater dient mogelijk te blijven. Voor de verbreding en het groen hierbij is een watervergunning met nadere afstemming met het waterschap benodigd. Bepanting kan als onderhoud eenzijdig vanaf de Eekeweg mogelijk is en het waterschap hiermee akkoord gaat. Uitgangspunt is dat rondom de (nieuwe) sloten een strook vrijgehouden wordt ten behoeve van het noodzakelijke onderhoud. Bij de verdere uitwerking van het plan dient er rekening gehouden te worden met deze obstakelvrije zones. Bij werkzaamheden en/of wijzigingen aan het oppervlaktewater dient ten tijde een vergunning aangevraagd te worden (via het Omgevingsloket).

Bij de aanleg dient rekening gehouden te worden met de plaatselijk hogere grondwaterstanden en de ligging in een overstromingsgevoelig gebied. Nieuwe woningen, bedrijven en andere infrastructuur worden bij voorkeur op de hogere locaties gebouwd. Ter plaatse is geen verblijfslocatie gepland waardoor een beperkt risico aanwezig is. Wel wordt geadviseerd om overstromingsbestendig te bouwen. Door op de risicovolste plaats (westelijk) een vochtig productiebos te planten en de toegangswegen en transformatorhuisjes verhoogd aan te leggen, is bij de planontwikkeling geen grondwateroverlast te verwachten. Elders in het plangebied wordt voldaan aan de benodigde ontwateringsdiepte zodat hier geen problemen te verwachten zijn. Voor de zonnepanelen op palen vormt een tijdelijke hoge grondwaterstand ook geen concrete belemmering.

Voor alle voor dit plan relevante watergerelateerde onderwerpen zijn in dit document uitgangspunten opgenomen. Bij de huidige planopzet wordt hydrologisch gezien neutraal ontwikkeld en is geen wateroverlast te verwachten.

Bij de nadere planuitwerking dienen en zullen de uiteindelijke verharde oppervlakken en de hiervoor benodigde waterberging in overleg met het bevoegd gezag (gemeente en waterschap) nader bepaald worden. Gezien de grootte van het plangebied en de voorgenomen planopzet zal de bijkomende verharding zonder probleem op eigen perceel gecompenseerd kunnen worden. Voor de verdere procedurele afhandeling van het ruimtelijk plan (voorontwerp en ontwerp), is het van belang om het waterschap te blijven informeren, te betrekken en rekening te houden met deze uitgangspunten.

Eventueel benodigde vergunningen worden niet middels deze waterparagraaf geregeld en zullen via daarvoor bedoelde procedures verkregen moeten worden. Wanneer een bronnering nodig is voor de bouwwerkzaamheden of bij ingrepen op de plaatselijke waterhuishouding (lozing/infiltratie of werkzaamheden in (de buurt van) een watergang), moeten in het kader van de Waterwet vergunningen/meldingen aangevraagd worden bij het Waterschap middels het Omgevingsloket.

3. OVERIGE AANDACHTSPUNTEN EN RANDVOORWAARDEN

Afkoppelen/niet aankoppelen staat voor het scheiden van hemelwater- en afvalwaterafvoer, op een afgewogen manier zodat een duurzaam watersysteem ontstaat. Daarbij moet men rekening houden met de waterhuishouding, de inrichting van de openbare ruimte, de milieuhygiënische gevolgen en de zorg voor de volksgezondheid en welzijn.

Bij het voldoen aan de milieuhygiënische randvoorwaarden (dubo-materialen etc.) kan de afgekoppelde afstromende neerslag rechtstreeks via (mol)goten, lijnafwatering of ander traditioneel afvoermateriaal naar een aan te leggen voorziening stromen om in de bodem te infiltreren. Wel moeten in de afvoersystemen voorzieningen worden gerealiseerd die blad, zand e.d., die verstoppingen kunnen veroorzaken, achterhouden. Deze voorzieningen moeten goed bereikbaar blijven ten behoeve het reinigen en het onderhoud. Regelmatig onderhoud van de aanvoerzijde van de voorzieningen zal noodzakelijk zijn om te garanderen dat de systemen blijven functioneren. Ook moet de (nood)overloop regelmatig worden onderhouden. Ondergrondse voorzieningen dienen altijd voorzien te zijn van een goed bereikbare blad- en zandvanger en/of ontluchtingspunt/overloop. Toe te passen duurzame materialen:

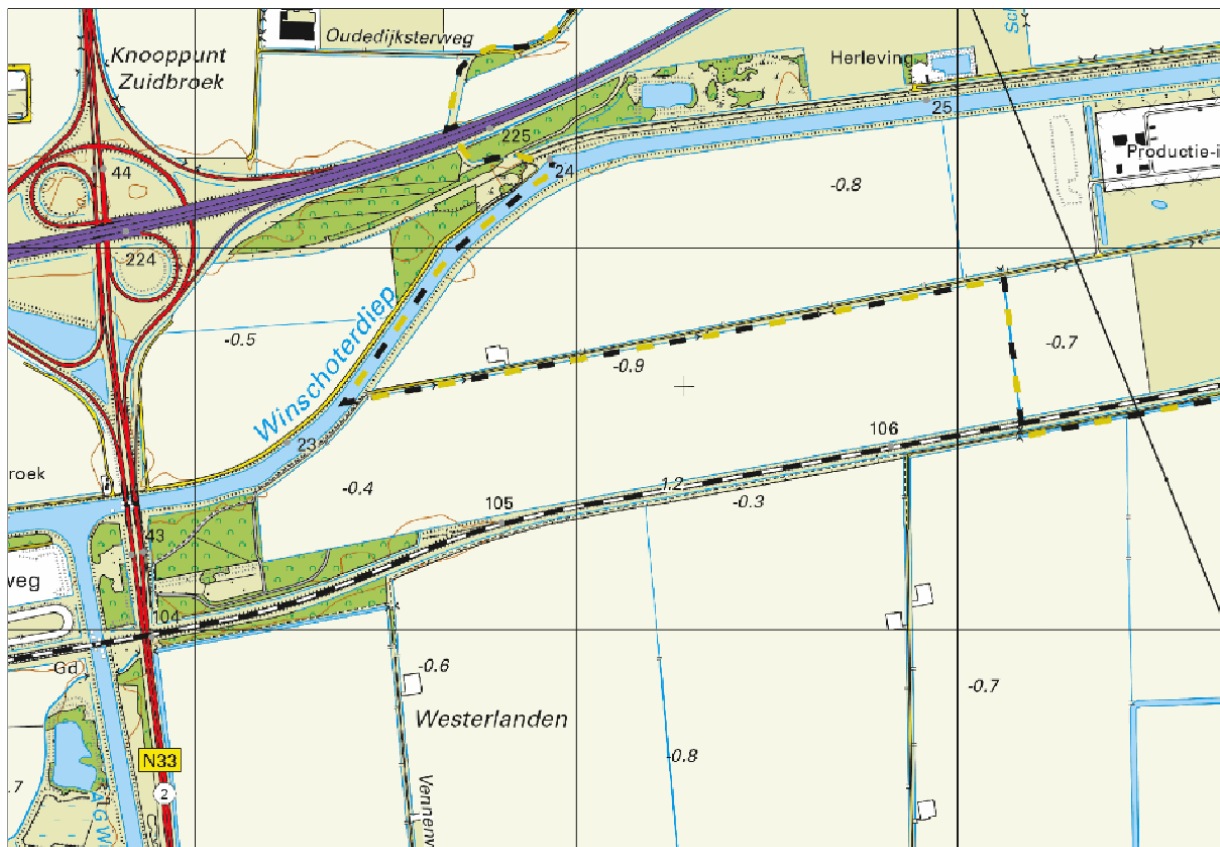
- Hellende daken: dakpannen van natuurlijk, beton of keramisch materiaal.
- Platte daken: beton of bekleed met EPDM rubber; APP en/of SBS gemodificeerd bitumen.
- Dakgoten en afvoerpijpen; PVC/PP/PE/ staal, aluminium of zink, alle gecoat.
- Ontsluitingspaden / wegen / terrassen; voorzien van natuurlijk of niet-uitloogbare materialen zoals keramische of betonproducten.

Indien onvoldoende aandacht wordt gegeven aan het ontwerp en dimensionering, kan wateroverlast ontstaan. Het moet ten alle tijden worden voorkomen dat wateroverlast bij bebouwing en bij derden ontstaat. Het gebruik en het overlopen van de hemelwatervoorziening mag niet leiden tot schade aan in de nabijheid liggende percelen, gewassen en opstallen. Schade, direct en/ of indirect, die eventueel ontstaat is en blijft voor rekening van de ontwikkelaar/eigenaar van het plangebied. In geen geval mag de afvalwaterriolering op een hemelwatervoorziening worden aangesloten.

Op de afgekoppelde “buitenverhardingen” mogen geen handelingen worden uitgevoerd die vervuiling van het oppervlak veroorzaken. Wil men toch buitenactiviteiten verrichten waarbij vervuiling van verhard oppervlak ontstaat b.v. het reinigen van voertuigen of het schoonmaken van onderdelen, dan moet het gedeelte waar deze activiteit(en) plaatsvindt voorzien worden van de juiste bodembeschermende maatregelen (Nederlandse Richtlijn voor Bodembescherming). Dit betekent dat het vrijkomende afvalwater al dan niet via een olie/benzine-afscheider of andere noodzakelijke (reiniging)voorziening naar het afvalwaterriool moet worden getransporteerd of geloosd, en niet in de bodem mag worden geïnfilteerd of op oppervlaktewater worden geloosd.

Het is onwenselijk chemische bestrijdingsmiddelen toe te passen of agressieve reinigingsmiddelen te gebruiken op de verharde oppervlakken. Daarnaast is toepassing van gladheidsbestrijding middels zout minder wenselijk geacht. Bij toepassing kunnen deze stoffen met het hemelwater afstromen naar de bodem of het oppervlaktewater en deze nadelig beïnvloeden. Indien toepassing noodzakelijk blijkt, wordt geadviseerd dit zo effectief mogelijk te doen.

Bijlage 1: Topografische overzichtskaart

BEBOUWING a bebouwd gebied b gebouwen c hoogbouw d kas WEGEN autosnelweg hoofdweg met gescheiden rijbanen hoofdweg regionale weg met gescheiden rijbanen regionale weg lokale weg met gescheiden rijbanen lokale weg weg met losse of slechte verharding onverharde weg straat/overige weg voetgangersgebied fietspad pad, voetpad weg in aanleg viaduct aquaduct tunnel vaste brug beweegbare brug brug op pijlers	SPOORWEGEN spoorweg: enkelspoor spoorweg: meersporig a station b spoorweg in tunnel tramweg a sneltram b sneltramhalte a metro bovengronds b metrostation HYDROGRAFIE waterloop: smaller dan 3 m waterloop: 3-6 m breed waterloop: breder dan 6 m a schutsluis b stuwen c koedam a duiker b grondduiker c afsluitbare duiker BODEMGEBRUIK a grasland met sloten b akkerland met greppels c boomgaard d fruitwekerij e boomwekerij f grasland met populierenopstand g loofbos h naaldbos i gemengd bos j griend k heide l zand m drasland, moeras n rietland o dodenakker, begraafplaats p overig bodemgebruik	OVERIGE SYMBOLEN a religieus gebouw b toren, hoge koepel c religieus gebouw met toren d markant object e watertoren f vuurtoren a gemeentehuis b postkantoor c politiebureau d wegwijzer a kapel b kruis c vlampijp d telescoop a windmolen b waterradmolen c windmotor d windturbine a oliepompijnstallatie b seinmast c zendmast a hunebed b monument c gemaal a kampeerterrein b sportcomplex c ziekenhuis a paal b grenspunt c boom schietbaan afrastrering hoogspanningsleiding met mast muur geluidswering
--	---	---

Bijlage 2: Concepttekening planvoornemen

Ontwerpprincipe landschap
1) indicatief getekend panelenveld in lijn met verkavelingsrichting - zuidopstelling;
2) transformatoren binnenplans opgenomen, geclusterd achter elkaar, parallel aan de panelen, langs één centrale lijn op onderling gelijke afstand georganiseerd;

Maatregelen landschappelijke inpassing
3) verbreden en aanleggen watergangen langs de randen, voorzien van natuurvriendelijke oever;
4) bestaand profiel Eekerweg handhaven (inrichting profiel Eekerweg n.t.b. - onderdeel fase 2) De overgang naar het zonnepark inkleden met robuust gemengd inheems struweel en brede bloem- en kruidenrijk bermen;
5) informele structuur van (groepjes) bomen en struiken langs spoorlijn zijde sluit aan bij het bestaande silhouet en karakter van een half open landschap;
6) ontwikkeling kruiden- en faunairijk grasland;

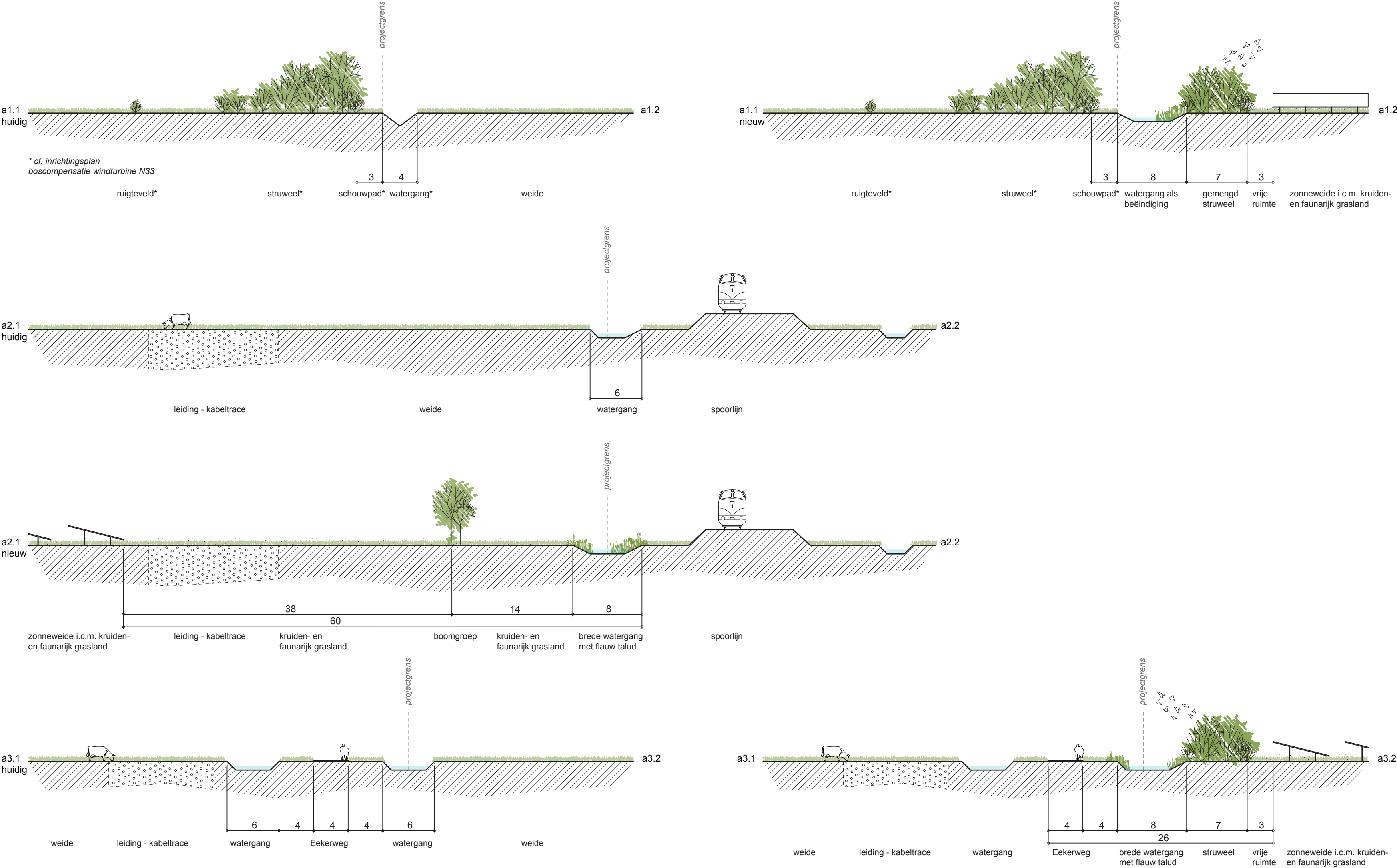
Fase 2
Maatregelen die in de tweede fase worden meegenomen (locatie n.t.b.)

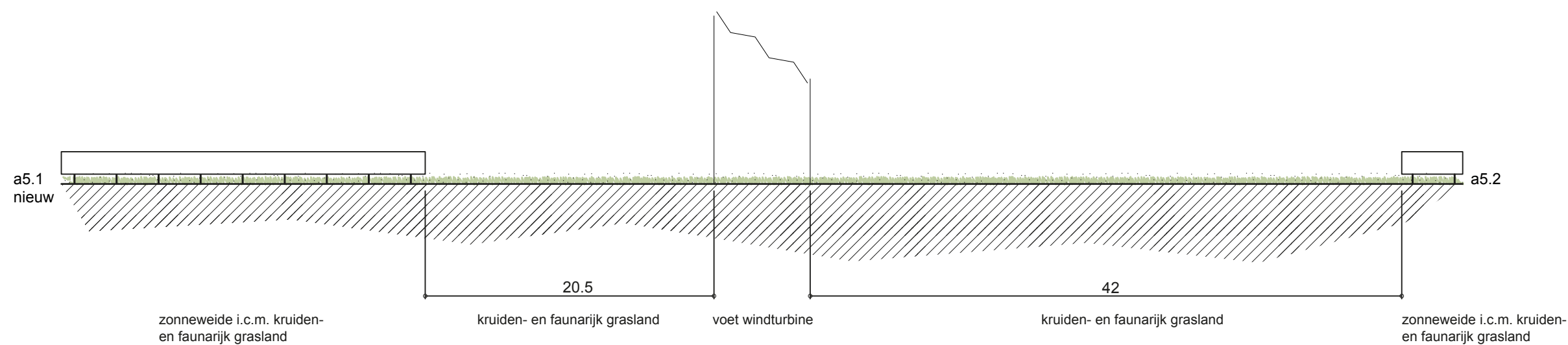
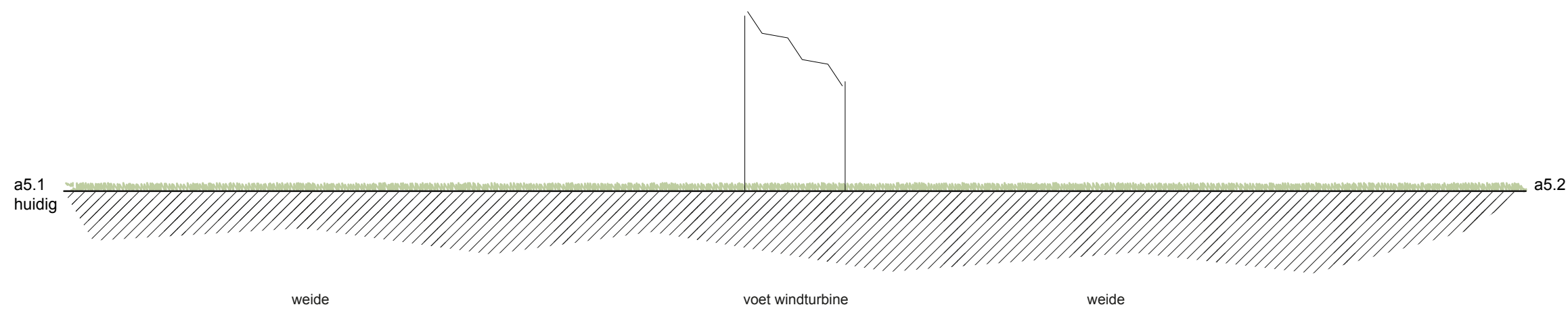
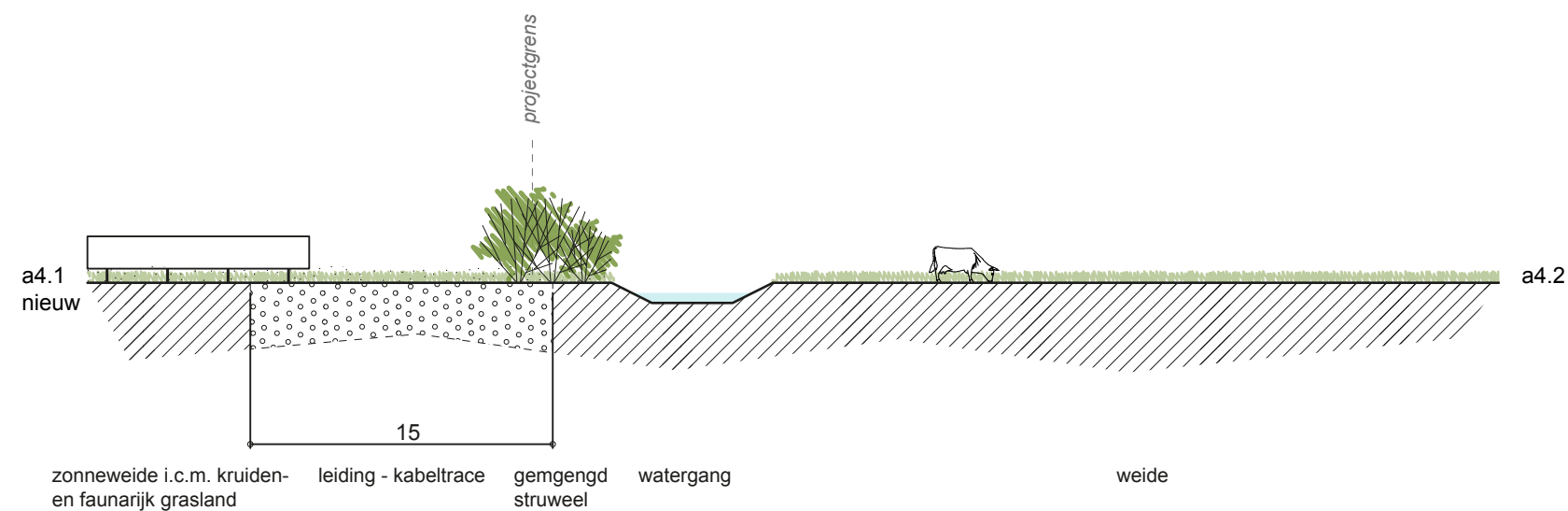
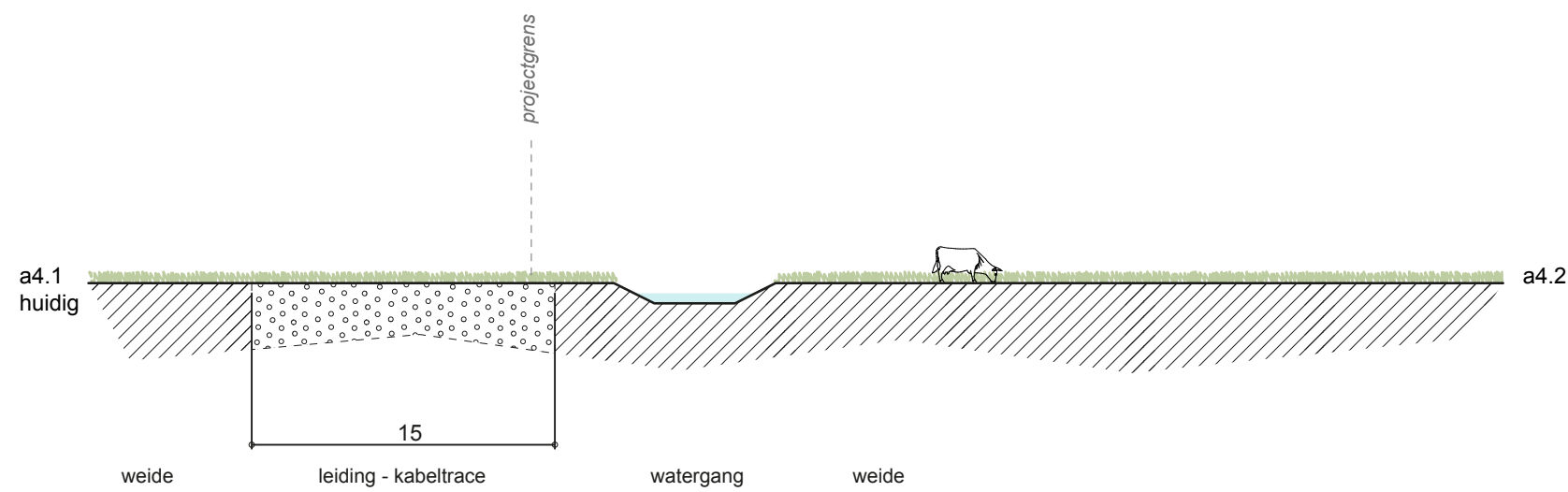
- recreatieve (fiets- en wandel) doorsteek voorzien van informatie-, educatiepunt en uitkijktoren.

Vigerend bestemmingsplan

A windpark N33
B dubbelbestemming - Leiding - Kabeltrace
C dubbelbestemming - Leiding - Persleiding
D dubbelbestemming - Leiding - Hoogspanningsverbinding

Bijlage 3: Geraadpleegde literatuur en uitgangsnote watertoets

Wet- en regelgeving

- Afvalwaterplan gemeente Midden-Groningen 2020-2024;
- Beleid Zonneparken in Midden-Groningen 2018;
- Keur, Waterschap Hunze en Aa's;
- Watervisie, provincie Groningen, 2016-2021;
- Provinciale Milieuverordening, Groningen (PMV);
- Landelijke Handreiking Watertoets;
- Waterbeleid voor de 21e eeuw, Commissie Waterbeheer 21e eeuw;
- Nationaal Bestuurakkoord Water, 2003 en actueel 2008;
- Waterwet;
- Het Nationaal Waterplan, 2016-2021;
- Kader Richtlijn Water;
- Wet en Besluit op de ruimtelijke ordening.

Overige literatuur

- Handleiding alternatieve materialen voor bouwmetalen, DuBo Consulenten, 2006;
- ruimtelijke plannen Nederland;
- Kaarten Hunze en Aa's en provincie Groningen.

Internet

- www.dewatertoets.nl
- www.midden-groningen.nl
- www.hunzeenaas.nl
- www.dinoloket.nl

www.bro.nl | info@bro.nl

Hoofdvestiging Boxtel

Boscheweg 107
5282 WV Boxtel
T +31 (0)411 850 400

Vestiging Amsterdam

Rijnspoorplein 38
1018 TX Amsterdam
T +31 (0)20 506 19 99

Vestiging Tegelen

Industriestraat 94
5931 PK Tegelen
T +31 (0)77 373 06 01